

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

- AK-1

Asuin kerrostalojen korttelialue.
Merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa maanpinnan tasoon liike- ja toimistotiloja enintään 150 k-m² sekä erillisiä talousrakennuksia ja autotalleja enintään 100 k-m². Kunkin porrashuoneen pinta-alasta kerrosalaan lasketaan 15 k-m². Pienehköt talousrakennukset voi sijoittaa myös rakennusalan ulkopuolelle. Kerrostalojen leikki- ja oleskelualueet tulee sijoittaa yhteiskäyttöisinä VK-1 -alueelle. Tonttien piha-alueet ja VK-1 -alue on rakennettava yhtenäisesti eikä alueiden välisiä rajoja saa aidata.
- AKR

Asuin kerrostalojen, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.
- AP-8

Asuin pientalojen korttelialue.
Julkisivujen päämateriaalina tulee käyttää ympäristöön sopeutuvaa vaaleaksi maalattua lautaa tai rapattua pintaa. Rakennusten tulee muodostaa olemassa olevien ja korttelin muiden rakennusten kanssa muodoltaan ja mittasuhteiltaan yhtenäinen kokonaisuus.
- APY

Asuin pientalojen ja yleisten rakennusten korttelialue.
- AR

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.
- YSA-1

Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue, johon saa sijoittaa kunnan tai yksityisen toimesta toteutettavan vanhusten tai erityisryhmien palvelukeskuksen siihen liittyvine asuintoineen. Rakennusten ulkopuolelle voi sijoittaa pienehköjä talousrakennuksia, joita ei lasketa kerrosalaan.
- Puisto.
- Lähivirkistysalue.
- Leikkipuisto, yhteiskäyttö.
Alue on varattu yleisen virkistyskäytön lisäksi tonttien 2025-14, 2025-15, 2036-1, 2036-2 yhteiskäyttöön tarkoitettuja leikki- ja oleskelualueita sekä rakennuksia ja rakennelmia varten. Alueella sijaitsevat merkittävät puuryhmät tulee säilyttää.
- 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
- Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
- Osa-alueen raja.
- Ohjeellinen osa-alueen raja.
- Ohjeellinen tontin/rakennuspaikan raja.

- 2029

Korttelin numero.
- 7

Ohjeellisen tontin/rakennuspaikan numero.
- Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.
- SNELLM

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
- 1200

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
- 1200 + 200at

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä, sekä auton säilytyspaikan ja talousrakennuksen rakennusoikeus kerrosalaneliömetrinä.
- II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
- 1/2k I

Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
- I u1/2

Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa ullakon tasolla käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
- e =0.35

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/rakennuspaikan pinta-alaan.
- Rakennusala.
- ju-2

Kerrostalojen tulee muodostaa yhtenäinen ja moderni kokonaisuus. Porrastetusti sijoitettavien asuinrakennusten koillisnurkkien tulee muodostaa maisemaan vertikaalit linjat kaupungilta katsottaessa.
Asuinrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla vaalea rappaus. Julkisivulla voi osittain toteuttaa muurattua tiiltä, tiililaattaa, puuverhoilua tai -rimoitusta. Julkisivuväriytyksen ja tehostevärien tulee sopia yhtenäiseen rakennuskokonaisuuteen. Maantasokerros tulee suunnitella muusta julkisivusta poikkeavaksi piha- ja katutilaa elävoittäen. Julkisivuilla ja parvekkeiden jäsentelyssä tulee korostaa vertikaalisuutta. Parvekkeet tulee lasittaa. Autokatokset ja talousrakennukset tulee sovittaa osaksi pihan viherrakentamista ja kerrostaloalueen kokonaisuutta.
- ju-12

Rakennusten tulee sopia ympäröivään rakennuskantaan ja alueen kaupunkikuvaan. Julkisivuilla tulee käyttää puuverhousia tai rappauspintaa. Kadulle suuntaavilla julkisivuilla tulee olla vähintään 25% ikkunapintaa.
- ju-13

Rakennusten tulee olla korkealaatuisia ja sopia ympäröivään rakennuskantaan, kaupunkikuvaan ja luonnonsävyihin. Pääasiallisena julkisivumateriaalina tulee käyttää puuverhousia tai höylähirsipintaa. Asuinrakennusten itään, etelään tai länteen suuntaavalla pääjulkisivulla tulee olla ikkunapintaa vähintään 35%. Yhtäjaksoisen julkisivupinnan enimmäispituus on enintään 8m. Julkisivua tulee rytmittää sisäänvedoilla, ulkonevilla osilla, katoksilla tai asutoterasseilla.
- t

Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.
- at

Auton säilytyspaikan ja talousrakennuksen rakennusala.
- at-1

Auton säilytyspaikan ja talousrakennuksen rakennusala. Kadun varteen tulee rakentaa autokatos, autotalli tai talousrakennus, jonka pituus ei ylitä 20 metriä.
- at-2

Auton säilytyspaikan ja talousrakennuksen rakennusala. Kadun varteen tulee rakentaa autokatos, jonka yhteyteen saa rakentaa talousrakennuksen.
- at-3

Auton säilytyspaikan ja talousrakennuksen rakennusala. Tontin pohjoispuolelle tulee rakentaa autokatos, autotalli tai talousrakennus, jonka pituus ei ylitä 20 metriä.
- Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
- et

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitteiden rakennusala.
- le

Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.
- lu

Niittynä tai luonnollisena aukeana ylläpidettävä alueen osa.
- vu

Urheilu- ja virkistyspalveluiden alueen osa.
- Istutettava alueen osa.
- hule-4

Ohjeellinen hulevesien johtamiseen, käsittelyyn ja viivyttämiseen varattu alueen osa.
- <<<<<<<<

Ohjeellinen tulvareitti.
- o o o o

Säilytettävä/istutettava puurivi.
- Katu.
- Jalankululle varattu katu/tie.
- Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.
- Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
- Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu.
- ajo

Ajoyhteys.
- p

Pysäköimispaikka.
- Johtoa varten varattu alueen osa.
- Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
- sr-3

Suojeltava rakennus, jonka ulkoasu tulee säilyttää.
- sv

Suojavyöhyke.

YLEISMÄÄRÄYKSET				
Ympäristö ja rakennustapa Rakentamisesta vapaat tontin osat tulee istuttaa ja pitää huolitellussa kunnossa. Pihasuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä. Pihan ja alueiden välisten kulkuyhteyksien toteutuksessa tulee huomioida esteettömyys.				
Hulevedet Hulevesien imeytys tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tontin piha- ja hulevesisuunnitelma on esitettävä rakentamisluvan hakemisen yhteydessä. Ohjeellisesti uudelle vettä läpäisemättömälle pinnalle tulee varata viivytystilavuutta 1 m ³ / 100 m ² tai osoittaa ratkaisu ympäristössään muutoin riittäväksi. Hulevesien hallinnassa tulee ensisijaisesti hyödyntää luontopohjaisia ratkaisuja ja käyttää vettä läpäiseviä pintoitteita.				
Kävely ja pyöräily Lönnrotinkadun ja Terveyskadun, sekä Pukinpuiston ja Kuhnamon rantaväylän yhdistävä kävelyn- ja pyöräilyn reitti tulee toteuttaa riittävän leveänä ja valaista puistomaisilla katuvalaisimilla. Lönnrotinkadun ja Terveyskadun yhdistävä kulkureitti tulee rakentaa ohjaavaksi niin, ettei yhteys salli moottoriajoneuvojen läpiajoa.	Pysäköinti Autopaikkojen vähimmäismäärät: - AP-, APY- ja AR-tontit - AK-tontit - Palvelukeskukset	1,3 ap/asunto 1 ap/75 k-m ² ja 2 vieraspaikkaa/tontti 1 ap/150 k-m ²		
Korttelialueet APY-korttelialueet Alle 5 metrin etäisyydelle naapuritontin, katu- ja virkistysalueen rajasta maastoon rakennettujen luiskien kaltevuus saa olla enintään 1:4. Rakennuksen ja piha-alueen korkeusasemaan tulee kiinnittää suunnittelussa erityistä huomiota tontin pääkulkuväyillä. Puistoalueet Pukinpuiston niittyaukea tulee säilyttää avoimena ja valoisena. Puistoalue tulee säilyttää luonnonmukaisesti puustoisena ja aluskasvillisuus matalana puiston käytettävyyttä tukien. Varttuva mäntypuusto tulee lähtökohtaisesti säilyttää puistoalueella. Alueen hulevesien viivytysalueet tulee toteuttaa kasvillisuudella imeytään. Hulevesi tulee johtaa laadultaan ja määrältään hallitusti rannan alueelle viivytysalueille kävelyreitit toteutuksen yhteydessä. Puiston kulkureitit tulee toteuttaa esteettömyyteen pyrkien.			AK-, AKR- ja AR-korttelialueet Korttelialueittain rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Olevaan rakennuskantaan liittyvien uudisrakennusten tulee sopia värytykseltään ja muodonannollisesti ympäröivään rakennuskantaan. Rakentuessa alueen oleva vanha mäntypuusto tulee huomioida suunnittelussa ja sisällyttää osaksi pihasuunnitelmaa. Pihoja ei tule aidata. Korttelin 2026 tonteilla 11-13 rakennusten asutopihat tulee muodostaa tontin länsi- tai eteläpuolelle ja pitää istutettuna ja hoidettuna. Autokatosten tulee sulautua maaston rinteeseen värytykseltään ja korkeudeltaan. Tontin länsilaidalla hulevedet eivät saa lisätä Lönnrotinkadun kuormitusta. Tontin laidalla tulee säilyttää olevaa mäntypuustoa ja metsänpohjaa, tai toteuttaa nurmialueen lisäksi hulevettä imeyttäviä ja ohjaavia metsäisiä istutuksia tai piharakenteita.	
Suojavyöhyke Kaava-alueen osa sijoittuu suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvalle konsultointivyöhykkeelle. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeelle, on rakentamisluvasta pyydetävä pelastusviranomaisen sekä tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) lausunto. Rakennusten suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että ilmassa mahdollisten terveydelle vaarallisten kaasujen siirtyminen sisätiloihin on estetty. Käyttötarkoitukseltaan herkkien kohteiden rakennuksissa tulee olla automaattisesti koneellisen ilmastoinnin sulkeva kaasunilmaisinjärjestelmä erityisesti klooridioksidikaasulle. Rakennuksen ilmastoinnin pysäyttävä kytkin tulee sijoittaa pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan. Rakennusten raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman korkealle maan pinnasta. Raittiin ilman sisäänottoa ei saa sijoittaa suuronnettomuusvaarallisen laitoksen suuntaan.				

ÄÄNEKOSKI		Diaarinumero 4/10.02.03/2025
PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAMUUTOS		Mittakaava 1:2000
		EHDOTUS
Kaupunginosa: 2. Pukkimäki		
Asemakaavan muutos koskee: 2. kaupunginosan kortteleita 2025, 2026, 2035, 2030 (osa), 2036, sekä lähivirkistys-, puisto- ja katualueita.		
Asemakaavan muutoksella muodostuu: 2. kaupunginosan korttelit 2025, 2026, 2029 (osa), 2030 (osa), 2035, 2036, 2037 sekä puisto- ja katualueita.		
Asemakaava-alueella on erillinen sitova tonttijaako. Asemakaavan yhteydessä hyväksytään: Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2025 tontille 15 (TJNRO 9921179) Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2026 tontille 10 (TJNRO 9921184) Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2026 tontille 11 (TJNRO 9921183) Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2026 tontille 12-13 (TJNRO 9921182) Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2029 tontille 3 (TJNRO 9921181) Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2035 tontille 4 (TJNRO 9921185) Sitova tonttijaon muutos 2. kaupunginosan korttelin 2036 tonteille 6 ja 7 (TJNRO 9921180)		
Kaavoituksen pohjakartta täyttää asemakaavan pohjakartalle asetut vaatimukset. _____,2026 Maanmittausinsinööri Jarmo Penttinen		
KÄSITTELYT Vireilletulo kh 13.1.2025 MRA 30 § nähtävilläaolo 7.5. - 6.6.2025 MRA 27 § nähtävilläaolo Hyväksyminen Voimaantulo		Päiväys 1.12.2025 Maankäyttöpalvelut - Kaavoitus Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi
Tämä kaavakartta on Äänekosken kaupungin _____,_____,2026 § ____ hyväksymän päätöksen mukainen.		Asemakaavatunnus 992 2/39
Äänekoskella _____,2026		Hallintosihteeri Tuula Ruuska

PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS

KAAVASELOSTUS

EHDOTUS

1.12.2025

KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT: __ . __.2025

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 1. PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2025
PÄIVÄTTYÄ KARTTAA.

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1. Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee:

2. kaupunginosan kortteleita 2025 (osa), 2026, 2030 (osa), 2035, 2036 (osa) sekä katu-, lähivirkistys- ja puistoalueita.

Asemakaavan muutoksella muodostuu:

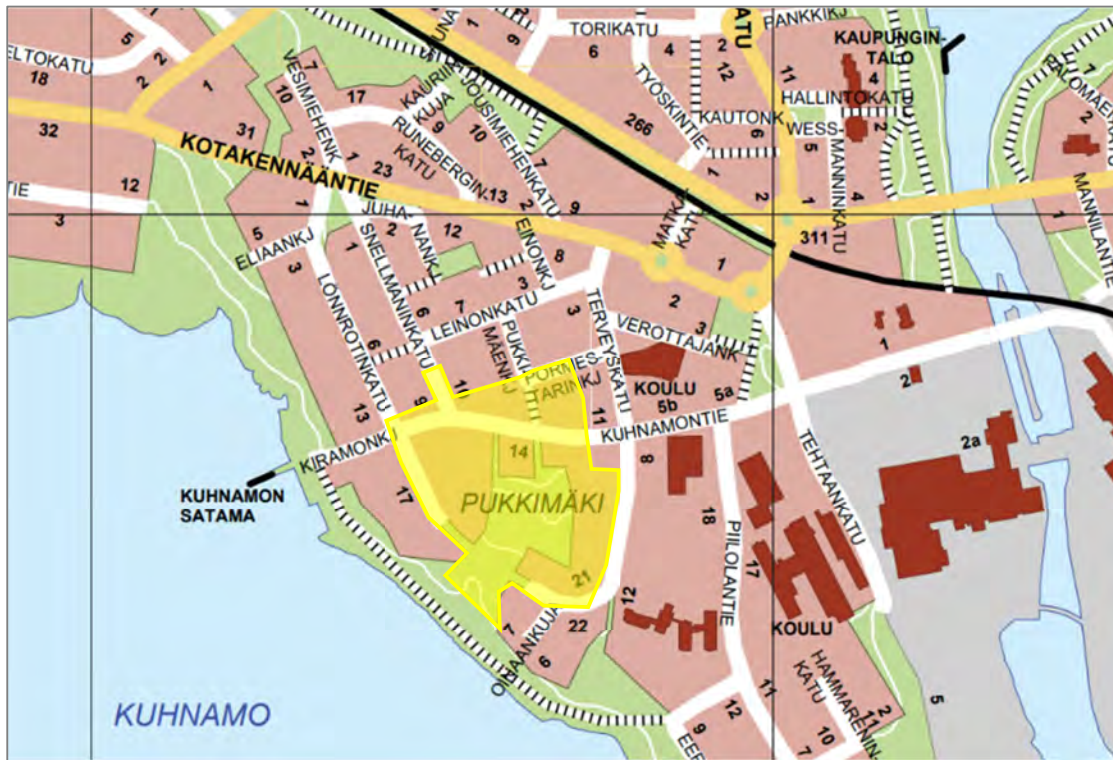
2. kaupunginosan korttelit 2025 (osa), 2026, 2029 (osa), 2030 (osa), 2035, 2036 (osa) ja 2037 sekä puisto-, lähivirkistys- ja katualueita.

Alueella on erillinen sitova tonttijako. Asemakaavan yhteydessä hyväksytään sitova tonttijako / tonttijaon muutos: 2. kaupunginosan korttelin 2025 tontille 15 (TJNRO 9921179), korttelin 2026 tontille 10 (TJNRO 9921184), tontille 11 (TJNRO 9921183) ja tonteille 12-13 (TJNRO 9921182), korttelin 2029 tontille 3 (TJNRO 9921181), korttelin 2035 tontille 4 (TJNRO 9921185) sekä korttelin 2036 tonteille 6 ja 7 (TJNRO 9921180).

Kaavan nimi	Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos
Kaavan päiväys	1.12.2025
Kaavan laatija	Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus Kaavasuunnittelija Carita Kosonen Äänekosken kaupunki Kaavoituspalvelut Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski
Vireilletulo	Kaupunginhallitus 13.1.2025 Ilmoitus vireilletulosta 22.1.2025 kaupungin virallinen ilmoitustaulu sekä 29.1.2025 <i>Pikkukaupunkilainen</i> ja <i>Äänekosken Kaupunkisanomat</i> Äks
Nähtävillä	Kaavaluonnos 7.5. - 6.6.2025 (MRA 30 §) Kaavaehdotus __.__. - __.__.2025 (MRA 27 §)
Hyväksyminen	Kaupunginvaltuusto __. __.2026

1.2. Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualueena on Äänekosken Pukkimäen kaupunginosassa sijaitseva *Pukinpuiston* lähiympäristön alue *Kuhnamo*-järven ja Terveyskeskuksen läheisyydessä. Suunnittelualue sijaitsee noin 600 m etäisyydellä Äänekosken keskustasta lounaaseen. Suunnittelualueen lähiympäristössä on pienkerrostalovaltaista taajamatyyppistä rakennuskantaa sekä virkistysaluetta. Suunnittelualueelle sijoittuu myös palvelurakentamista korttelissa 2026. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 7,9 ha. Suunnittelualueen sijainti ja rajausta on esitetty alapuolella. Rajausta ja suunnittelualueen pinta-ala voivat täsmentyä suunnittelun edetessä.

Kuva 1. Pukinpuiston ympäristön suunnittelualueen rajausta.

1.3. Asemakaavan nimi ja tarkoitus

Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan asuinpientalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Terveyskadun ja Lönnrotinkadun ympäristöön on toteutunut rivitalokantaa. Näiden katujen varrelle tarkastellaan uusien rivitalotonttien muodostamismahdollisuudet tiivistämään kaupunkirakennetta ja täydentämään katunäkymää toteutunut rakennuskanta huomioiden. Alue sijaitsee uudehkon terveystalokompleksin välittömässä läheisyydessä. Suunnittelualueelle tarkastellaan mahdollisuudet osoittaa palveluasumista tulevaisuuden tarpeita varten lähelle hyvinvointipalveluita ja kaupallisia palveluita.

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1. Tunnistetiedot	1
1.2. Kaava-alueen sijainti.....	2
1.3. Asemakaavan nimi ja tarkoitus	2
1.4. Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	4
1.5. Luettelo kaavaa koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista	4
2. TIIVISTELMÄ.....	5
2.1. Kaavaprosessin vaiheet.....	5
2.2. Asemakaava	5
2.3. Asemakaavan toteuttaminen	5
3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	6
3.1. Alueen yleiskuvaus	6
3.2. Luonnonympäristö	6
3.3. Rakennettu ympäristö	13
3.4. Maanomistus	19
4. SUUNNITTELUTILANNE.....	19
4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	19
4.2. Maakuntakaava	19
4.3. Yleiskaava	19
4.4. Asemakaava	21
4.5. Muut suunnitelmat ja selvitykset	23
5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	23
5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve.....	23
5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	23
5.3. Osallistuminen ja yhteistyö	23
5.3.1. Osalliset	23
5.3.2. Vireilletulo	24
5.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	24
5.3.4. Viranomaisyhteistyö	26
5.4. Asemakaavan tavoitteet	26
5.4.1. Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	26
5.4.2. Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen	26
5.5. Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu	28
6. ASEMAKAAVAN KUVAUS	29
6.1. Kaavan rakenne.....	30
6.1.1. Mitoitus	30
6.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	31
6.3. Aluevaraukset.....	31
6.4. Kaavamerkinnot ja -määräykset	33
6.5. Nimistö.....	34
7. KAAVAN VAIKUTUKSET	35
7.1. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	35
7.2. Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne	35
7.3. Maisema-, kulttuuri- ja luonnonympäristö	35
7.4. Liikenne	36

7.5.	Sosiaaliset vaikutukset	36
7.6.	Ilmastonmuutos / ilmastonmuutoksen huomioiminen	37
7.7.	Taloudelliset vaikutukset.....	37
8.	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	37

1.4. Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Asemakaavan seurantalomake
3. Vuorovaikutusraportti
4. Luontoselvitys (Luonto Pihlaja, 2025)
5. Arkeologinen inventointi (Arkeologiatoimisto Alexandria, 2025)
6. Tonttijaot

1.5. Luettelo kaavaa koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista

- 1) Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma, Movili, 2025
- 2) Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto
 - Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitys, Ramboll, 2020
- 3) Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016
- 4) Rakenneyleiskaava 2016 aineisto
 - Rakenneyleiskaava Äänekoski 2016 maisemaselvitys (kartta-aineisto), Äänekosken kaupunki, Anna-Kaisa Aalto, 2006
 - Rakenneyleiskaava Äänekoski 2016 luontoselvitys, Suunnittelukeskus Oy, 2006
- 5) Rakennusinventointi 2006, Keski-Suomen museo / Juuso Väisänen
- 6) Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012-2014

2. TIIVISTELMÄ

2.1. Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan vuosille 2025-2028. Kaupunginhallitus päätti käynnistää kaavahankkeen kokouksessaan 13.1.2025 § 7. Kaavoitushanke kuulutettiin vireille 22.1.2025 kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä 29.1.2025 *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* -lehdissä.

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidettiin AKL 62 §:n ja AKL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 22.1. – 21.2.2025 välisen ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan kaavahankkeen aikana.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua (AKL 66 §) ei ollut tarpeen järjestää.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 28.4. 2025 §108 asettaa kaavaluonnosaineiston nähtäville AKL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Kaavaluonnos pidetään nähtävillä kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla 7.5. – 6.6. 2025 välisen ajan (AKL 62 §, MRA 30 §). Luonnoksesta saatiin yhteensä 7 lausuntoa ja 2 mielipidettä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan ___. __.2025 § __ asettaa kaavaehdotusaineiston MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi.

Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan ___. __.2026 § __pitämässään kokouksessa.

2.2. Asemakaava

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan asuinpientalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu asuinpientalojen korttelialuetta (AP-6), asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK-1), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta (AR), asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialuetta (AKR), sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (YSA-1), leikkipuistoa yhteiskäyttö (VK-1), puistoa (VP), lähivirkistysaluetta (VL) ja puistoa (VP). Ympäristöön on lisäksi merkitty suojeltavat puut ja suojeltava rakennus (sr).

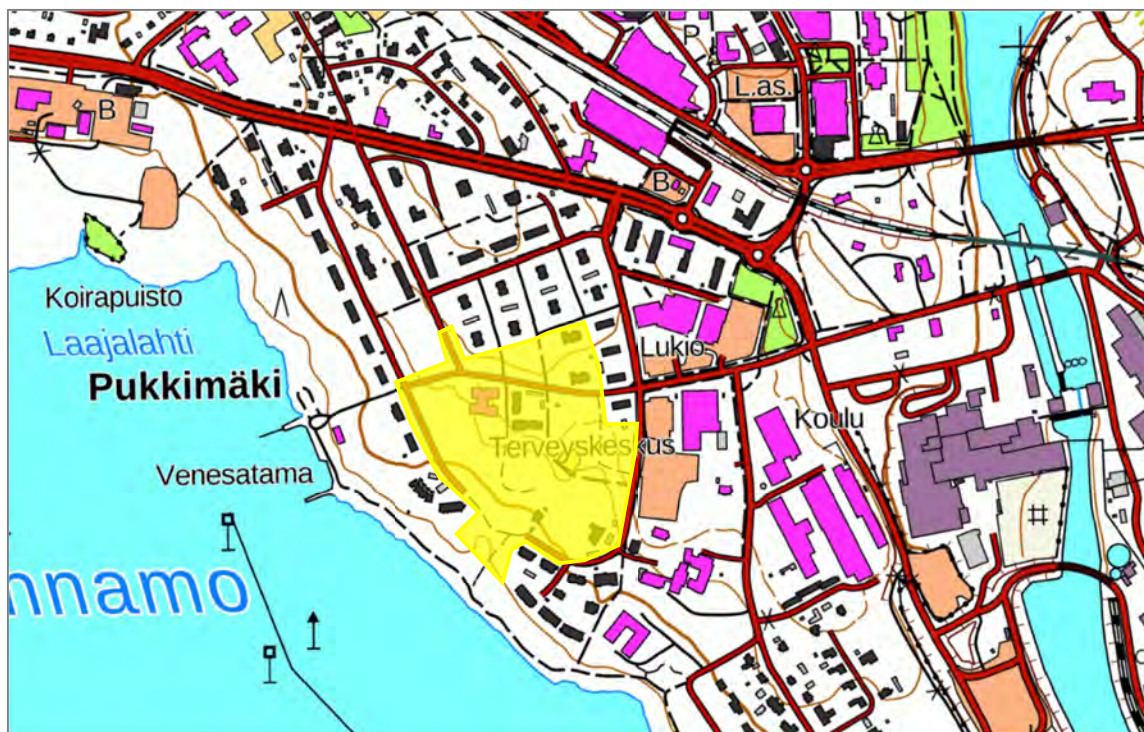
2.3. Asemakaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttaminen voi käynnistyä kaavan saatua lainvoiman. Asemakaavan toteuttamisesta vastaa katujen ja virkistysreittien osalta Äänekosken kaupunki. Asemakaava-alueella on erillinen sitova tonttijako.

3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1. Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualueena on Äänekosken Pukkimäen kaupunginosassa sijaitseva Pukinpuiston lähiympäristön alue *Kuhnamo* -järven ja Terveyskeskuksen läheisyydessä. Suunnittelualue sijaitsee noin 600 m etäisyydellä Äänekosken keskustasta lounaaseen. Suunnittelualueen lähiympäristössä on pienkerrostalovaltaista taajamatyypistä rakennuskantaa sekä virkistysaluetta. Suunnittelualueelle sijoittuu myös palvelurakentamista korttelissa 2026. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 7,9 ha. Suunnittelualueen sijainti ja raja-
aus on esitetty alapuolella. Raja-
aus voi täsmentyä suunnittelun edetessä.

Kuva 2. Peruskartalla näkyy rakentunutta ympäristöä. Suunnittelualue korostettu keltaisella.

3.2. Luonnonympäristö

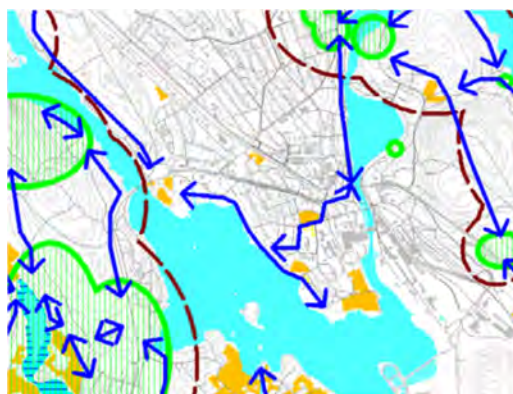
Äänekosken ja Suolahden taajamien ekologista verkostoa on tarkasteltu rakenneyleiskaavan 2016 valmistelun yhteydessä. Suunnittelualueen ulkopuolella kulkee ekologiaa käytäviä. Alue jää ekologisesti merkittävien ja -erittäin merkittävien vyöhykkeiden ja ydinalueiden ulkopuolelle.

Luontoselvitykset

Pukkimäelle on toteutettu luontoselvitys kesällä 2025.

Luontoselvitys 2025

Selvitysalue on pitkäaikaisen ja intensiivisen ihmistoiminnan aluetta ja sijoittuu taajamarakenteen sisään. Rakennettujen alueiden lisäksi koko selvitysalueen lounaisosa on aiemmin ollut asuinaluetta, jossa on ollut ilmeisesti puukerrostaloja. Talot on purettu vuosien 1980 ja 1995 välillä. Aivan eteläisin osa selvitysalueesta on ollut peltomaata.

↔ Ekologinen käytävä

Kuva 3. Ote Rakenneyleiskaavan 2016 liitteestä 3 Äänekosken–Suolahden taajamien ekologinen verkosto (Suunnittelukeskus Oy 2006).

Alueella ei ole täysin luonnontilaisia elinympäristöjä. Maaperä on rehevää ja kasvupaikat ovat pääosin lehtoja. Tämä on osin luontaista, mutta pitkälti myös ihmistoiminnan seurausta. Maaperä alueella on lähes koko alueella muokattu jossain vaiheessa ja ilmeisesti myös maatäyttöjä on tehty useissa kohdin. Vain alueen länsiosan mäntyvaltainen vanha metsä (kuvio 3) on ilmeisesti aina ollut metsämaana. Tällä hetkellä alue on yleisilmeeltään villiintynyt. Nuori lehtipuusto vallitsee, mutta vanhojen talorivien välisiä iäkkäämpiä puitakin on jäljellä. Alueen koillisnurkassa on tehty tuore raivaus ja alueella oli käynnissä uudisrakentaminen. Alueelta ei ole tiedossa aiempia havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista.

Alueen kasvupaikat on esitelty seuraavassa kuvan 3 kartan mukaisesti numeroituna.

Kuva 4. Ote luontoselvityksen kartasta 3 (Luonto Pihlaja Oy)

Kuva 5. Kuvion 1 niittyä.

Kuvio 1. Niittyalue, jossa kasvaa harvakseltaan myös raitaa. Lajistossa vallitsevat nurmipuntarpää, koiranputki, pietaryrtti, komealupiini ja vuohenputki.

Kuvio 2. Vahvasti kulttuurivaikutteista tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT). Puustossa varttunut ja osin vanhaakin koivua sekä mäntyä, tuomea ja vaahteraa. Lajistossa esiintyy vuohenputkea, punaherukkaa, lehtoakileijaa, puna-ailakkia, metsäkurjenpolvea, ojakellukkaa, vadelmaa ja mustaherukkaa. Puutarhaperäisenä kasvaa kotkansiipeä. Vieraslajeja on runsaasti ja alueella on puutarhajätekasvoja. Eteläosa kuviosta on kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT), jossa esiintyy esimerkiksi lillukkaa, kieloa, koiranheisiä, lehtokuusamaa, koiranputkea, metsäkurjenpolvea, aitivirnaa, punaherukkaa ja puolukkaa.

Kuvio 3. Varttunutta ja vanhaa mäntyä ylispuuna kasvava metsäkuvio. Alikasvustona on tiheää pihlajaa ja vaahteraakin. Kasvupaikka on kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT), tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT) ja osin lehtomaista kangasta (OMT). Lajistossa runsaita ovat mustikka, puolukka, kielo, lillukka, punaherukka, metsäimarre, lehtokuusama, metsäkurjenpolvi, sudenmarja, koiranheisi, tuomi ja mustakonnanmarja.

Kuvio 4. Puretun korttelin alue, joka on jäänyt purkamisen jälkeen kehittymään pääosin hoitamatta. Alueella on kävelyreittejä ja keskelle jää myös leikkipuisto. Puusto on osin harvaa ja puistomaista mukaillen aiempia kortteleita. Ylispuut ovat varttuneita mäntyjä ja koivuja. Myös tiheää harmaaleppävaltaista lehtipuustoa esiintyy. Kaakkoisosassa on varttunutta harvaa koivikkoa. Kasvupaikka on lähinnä tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT) ja kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT), mutta kulttuurivaikutus on selvä. Kasvillisuudessa runsaita ovat tuomi, harmaaleppä, raita, metsäalvejuuri, vuohenputki, leskenlehti, kielo, puna-ailakki, punaherukka, ukkomansikka, komealupiini, korallikanukka, koiranputki, metsäkurjenpolvi, ahomansikka, lillukka, käenkaali, koiranheisi, isostalvikki, mustakonnanmarja ja maitohorsma.

Kuvio 5. Vanhalle pellolle ja ilmeisesti myös täyttömaalle syntynyt tuore keskiravinteinen lehto (OMaT). Puusto on pääosin varttunutta koivua. Puustossa on järeitkin raitoja ja tuomea ja harmaaleppää. Lajistossa runsaita ovat nokkonen, herukat, vadelma, ojakellukka, koiranputki, mesiangervo, maitohorsma, lehtokuusama, vaahtera ja seittitakiainen.

Kuvio 6. Selvitysalueen keskiosan puoliavoin lammaslaitumena ollut alue. Kasvillisuudessa runsaita ovat komealupiini, koiranputki ja metsäkurjenpolvi.

Kuvio 7. Pieni avoin täyttömaa-alue, jossa vallitsevia lajeja ovat vuohenputki ja terttuselja.

Kuvio 8. Olemassa olevan rakennetun ympäristön alue.

Selvitysalueen kaltaisilla pitkäaikaisen kulttuurivaikutuksen alueilla luontokohteiden arvottaminen on usein hankalaa, koska luontotyytit eivät esiinny alkuperäisessä luonnontilassa. Alueen lehtoja ei arvioitu huomioitaviksi luontotyypeiksi niiden pitkälti ihmisvaikutusperäisen historian johdosta. Myös vieraslajien hyvin runsas esiintyminen alentaa alueen lehtojen edustavuutta. Vaateliaita lehtolajeja esiintyy kuitenkin jonkun verran merkinä alueen palautumisesta kohti luonnontilaa. Vähiten vieraslajeja sisältää selvitysalueen kuvio 3, jossa on järeää männikköä ylispuina.

Kuva 6. Kuvion 2 tuore lehto, kuvion 4 kulttuurivaikutteista lehtoa ja ukkomansikkaa, kuvion 6 laidunalue ja kuvion 7 vuohenputkikasvusto.

Vieraslajit

Selvitysalueen vieraslajitilanne on hyvin vaikea. Alueella on useita laajalle levinneitä haitallisia vieraslajeja. Osa on peräisin istutuksista, osa alueelle monin paikoin tuodusta puutarhajätteestä ja osa on vapaasti levinneitä. Alueelta ei saisi siirtää maa-ainesta vieraslajeista vapaille alueille.

Vanhan kulttuurin seuralaislajeista esimerkiksi ukkomansikkaa kasvaa selvitysalueella yleisesti.

Kuva 7. Vieraslajihavaintojen sijoittuminen selvitysalueella (Luonto Pihlaja Oy)

Liito-orava

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

Selvitysalueella ei havaittu merkkejä liito-oravista. Alueella on elinpiiriksi sopivan ikäistä varttunutta puustoa ja myös lajin suosimaa haapaa yhtenä ryhmänä. Myös kasvupaikat ovat lajin suosimia reheviä metsiä. Viihtyvyyttä voi heikentää puuston osittainen mäntyvaltaisuus ja toisaalta sijainti melko rakennetun alueen puristuksessa.

Viitasammakko

Selvitysalueella ei ole viitasammakoille soveltuvia elinympäristöjä.

Sudenkorennot

Selvitysalueella ei ole sudenkorentojen elinympäristöjä.

Lepakot

Lepakot EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittuja lajeja. Niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

Selvityksessä havaittiin alueen luonteeseen nähden tavanomaisen määrän lepakoita. Lajeista tavattiin pohjanlepakoita ja viiksisiippoja. Havainnoissa oli pieni keskittymä selvitysalueen keski-osan laitumen ympärillä. Tässä tarkan yksilömäärän arvioiminen oli vaikeaa koska etenkin pohjanlepakot vaikuttivat liikkuvan melko laajoja saalistuskierroksia. Todennäköinen pohjanlepakoiden yksilömäärä tässä kohtaa on kolme. Yksittäinen pohjanlepakko tavattiin vielä selvitysalueen länsinurkassa. Laidunalueen ohella yksittäinen viiksisiippa tavattiin selvitysalueen eteläosan lehdossa.

Kuva 8. Lepakkohavaintojen sijoittuminen selvitysalueella (Luonto Pihlaja Oy)

Päivehtimis- tai lisääntymispaikkoja ei saatu paikannettua tarkemmin. Selvitysalueella ja sen lähialueella on paljon mahdollisia paikkoja tarjoavia rakennuksia, jotka selvitysalueella ovat kaikki käytössä. Hylättyjä rakennuksia ei havaittu. Mahdollisia päiväpiiloja voi olla myös alueen puuston koloissa. Laidunalueen nurkalla on tähän potentiaalisia varttuneita haapoja. Lepakot on mahdollista huomioida säilyttämällä alueella riittävästi metsäisiä alueita.

Pesimälinnusto

Selvitysalue on puustoinen ja sisältää varttuneitakin metsäkuvioita. Alueen pienehkö koko ja sijainti taa-jamarakenteen sisällä rajoittaa kuitenkin vaativan metsälajiston esiintymistä. Havaittu lajisto oli pääosin maantieteelliselle alueelle tavanomaista etenkin lehtimetsiä suosivaa metsälajistoa ja kulttuuriympäristöjä suosivia lajeja. Runsaimpia lajeja olivat pajulintu, räkättirastas ja lehtokerttu.

Uhanalaisilajeja tavattiin vain viherpeippo (EN). Lajin uhanalaistumisen syyt eivät ole maankäytön muutoksissa vaan patogeeneissä.

Johtopäätökset

Selvitysalue on pitkäaikaisen ihmistoiminnan aluetta ja osin jo rakennettua aluetta. Alueen luontotyytit arvioitiin ihmistoiminnan muuttamiksi ja vieraslajien vaivaamiksi eikä alueelta rajattu uhanalaisten luontotyyppien tai kasvilajiston perusteella huomioitavia kohteita. Alueen metsäkuviot ovat kuitenkin monimuotoisia, mikä kannattaa huomioida alueen käytön suunnittelussa.

Alueen vieraslajitilanne on vaikea. Riippuen osin alueen tulevasta käyttömuodosta, torjuntatoimet ovat suositeltavia. Alueelta ei tunnistettu luontodirektiivin liitteen IVa lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Alue on lepakoiden paikallisesti käyttämä ruokailualue. Linnustossa ei todettu erityisesti huomioitavia arvoja.

Vesistöt

Suunnittelualueelle ei sijoitu rantaviivaa. Suunnittelualueen Pukinpuistosta on viheryhteys *Kuhnamo* -järven rantaan ja puistoalueelle. Etäisyys suunnittelualueesta rantaan on n. 50 m.

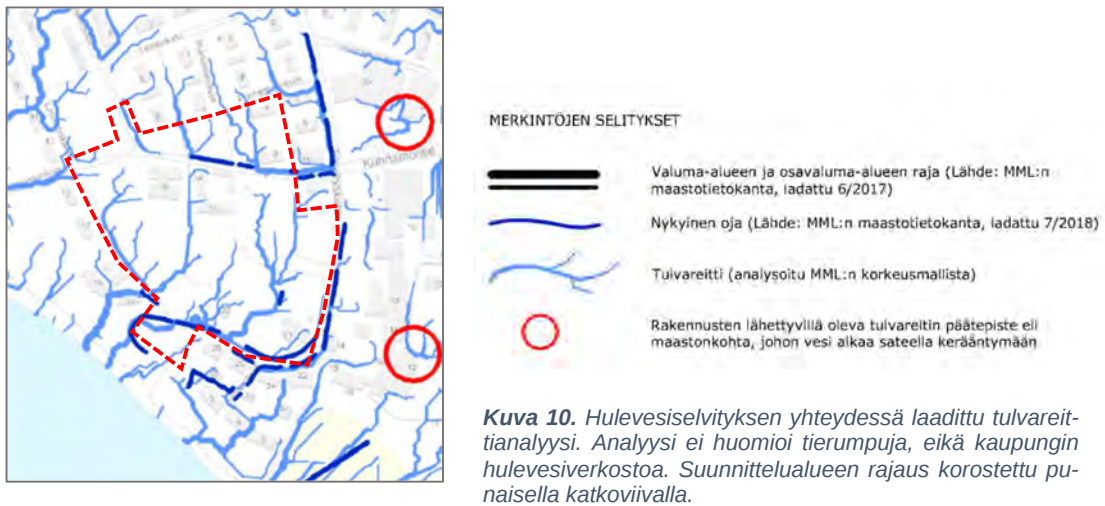
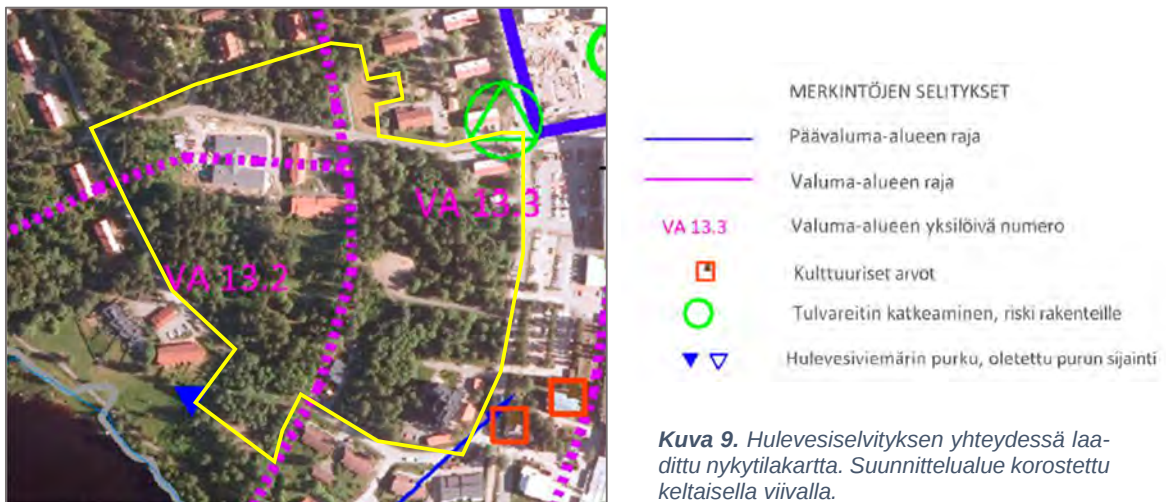
Pohjavesialueet

Suunnittelualueelle ei sijoitu pohjavesialueita.

Hulevedet

Alueella on tehty Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitys vuonna 2020 (Ramboll). Suunnittelualue sijoittuu Pukkimäen valuma-alueelle (VA 13). Suunnittelualuetta koskevat yksilöivät numerot 13.1., 13.2. sekä 13.3. Lähtökohtana Pukkimäen valuma-alueella muodostuvat hulevedet päätyvät *Kuhnamoon*. Pukkimäen kokonaisuudessaan liki 62 ha valuma-alue koostuu pääosin pienistä hulevesiviemärilinjastoista ja useista erillisistä purkupisteistä, jotka purkavat *Kuhnamon* ranta-alueille.

Osasta alueen kaduista, etenkin va 13.1, kuivatus ja hulevesitieto on puutteellista. Tulvareitit kulkevat osin tonttien läpi. Valuma-alueen pitkänmallisen osa-alueen 13.3 hulevesiä johtaa 2 pitkähköä pitkittäis-suuntaista hulevesiviemärilinjaa, joista toinen johdattaa hulevesiä tärkeään rakennuksen, ympäristön suhteen matalahkolla tontilla sijaitsevan, terveyskeskuksen alueelta. Hulevesilinjat ovat kapasiteetiltaan pieniä. Tulvareitti on puutteellinen.

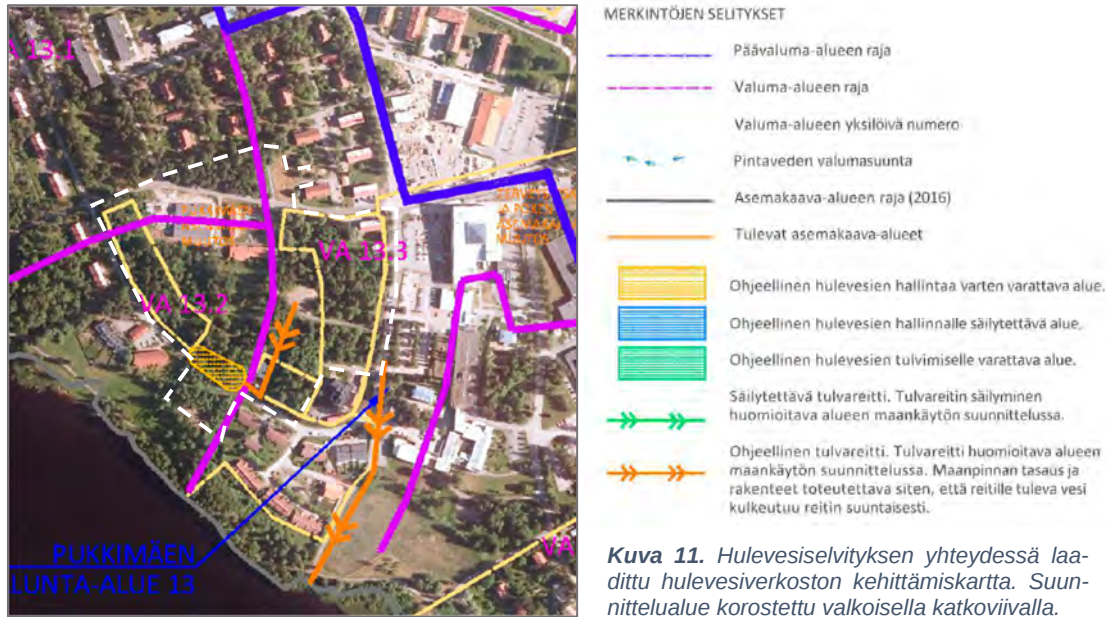
Muutosalueet

Asemakaavamuutoksen toteuttaminen Terveyskadun ympäristössä tuo lisärakentamista ja sitä kautta lisää läpäisemätöntä pintaa ja hulevesiä valuma-alueen 13.3 jo ennestään ahtaisiin hulevesiviemäriin.

Toimenpiteet

Valuma-alueen ranta- ja puistoalueille voitaisiin tulevien kaavoitusten päivittämisen yhteydessä varata alueita huleveden viivyttämiseksi ja laadulliselle hallinnalle. Valuma-alueen huleveden hallinta-alueeksi voitaisiin hyödyntää Pukinpuiston aluetta, jonne myös va 13.3 hulevesiä voitaisiin ohjata. Uusien kiinteistöjen hulevedet on viivyttävä syntypaikallaan ennen johtamista ahtaisiin nykyisiin hulevesiviemäriin. Viivytystilavuutta suositellaan varattavaksi 1 m³ jokaista uutta 100 vettä läpäisemätöntä neliötä kohden. Myös rakentamisen aikainen hulevesien laadullinen ja määrällinen hallinta on huomioitava. Tulvareittien toimivuus tarkastettava saneerausten yhteydessä riittävin kadun sivuoin ja tonttioihin.

Myös rakentamisen aikainen hulevesien laadullinen ja määrällinen hallinta on huomioitava. Tulvareittien toimivuus tarkastettava saneerausten yhteydessä riittävin kadun sivuoin ja tonttioihin.

Äänekosken kaupungin alueella hulevesien hallintaa toteutetaan seuraavien tavoitteiden ja järjestyksen mukaisesti:

- Ehkäistään hulevesien syntyä minimoimalla läpäisemättömien pintojen määrää
- Hyödynnetään hulevedet syntypaikallaan käyttämällä sadevettä kasteluun ja imeyttämällä
- Puhdistetaan hulevedet syntypaikallaan esim. biosuodatusta tai kosteikkoja hyödyntäen
- Viivytetään hulevedet syntypaikallaan esim. altaiden, lampien tai maanalaisten säiliöiden avulla.
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan viivyttämällä järjestelmällä
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan avo-ojissa tai hulevesiviemäreissä viivytysalueelle ennen vesistöön johtamista
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan avo-ojissa tai hulevesiviemäreissä suoraan vesistöön

Ympäristön häiriötekijät

Melu

Suunnittelualueen äänimaiseman ympäristöhäiriötä mahdollisesti aiheuttavia tekijöitä ovat Kotakennäntieltä kantautuva liikenteen ääni, tehtaan ääni, järven yli kantautuva valtatie 4:n liikenteen ääni. Terveyskatu ja Lönnrotinkatu ovat päätyviä katuja, joten liikenteellinen läpikulku ei aiheuta haittaa. Alueen suunnittelua melun osalta ohjaa valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista.

Taulukko 1. Melun keskiäänitaso eri maankäyttöalueilla.

	Melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalentti-taso) L_{Aeq} / enintään	
Ulkona	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
Asumiseen käytettävät alueet	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Hoitolaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB
Oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	-
Loma-asumiseen käytettävät alueet ja leirintäalueet	45 dB	50 dB
Virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB
Sisällä	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

3.3. Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on pääosin Pukinpuiston virkistysaluetta sekä rakentumatonta asumiselle kaavoitettua ympäristöä. Alueen eteläpäähän, Terveyskadun varrelle on rakentunut yksi aiemmassa asemakaavassa suunnitellusta viiden kerrostalon kokonaisuudesta, sekä yksittäinen erillispientalo. Kuhnamentien varrelle on rakentunut kaksi kytkettyjen asumismuotojen kokonaisuutta: rivitaloyhtiö ja hoivakoti. Lönnrotinkadun varsi ei suunnittelualueella ole rakentunut.

Kuva 13. Terveyskadun kerrostalo ja erillispientalo.

Kuva 14. Vasemmalla suunnittelualuetta rajaavat Kuhnamontien ja Terveyskadun risteyksen pienkerrostalot. Takana punatiilinen terveyskeskus. Oikealla Kuhnamontien varren hoivakoti.

Pukinpuiston puistoalueen ulkoilureitti on rakennettu ja valaistu Terveyskadun ja Kuhnamontien liittävän lenkin osalta Pukinpuiston lähiliikuntapaikkaa ympäröiden. Muutoin Pukinpuistossa kulkee polkumaisia kulkureittejä, ja ympäristö on luonnonmukaista. Pukinpuistosta ei nykyisellään ole luontevaa rakennettua kevyen liikenteen yhteyttä Kuhnamojärven rantaan. Pukinpuiston alainen rannan osa on metsäistä ja paikoin kosteikkoista.

Kuva 15. Pukinpuiston lähivirkistys- ja puistoalueilla on yksi rakennettu kulkureitti, ja muita luonnonmukaisia ja-lankulun reittejä. Luonnonmukaisessa puistossa on pieniä maaston vaihteluita, ulkoliikuntapaikka sekä lammasaitaus.

Kuva 16. Kuhnamo -järven rantareitillä on maisemalliset aukeat järvelle ennen- ja jälkeen Pukinpuistoa.

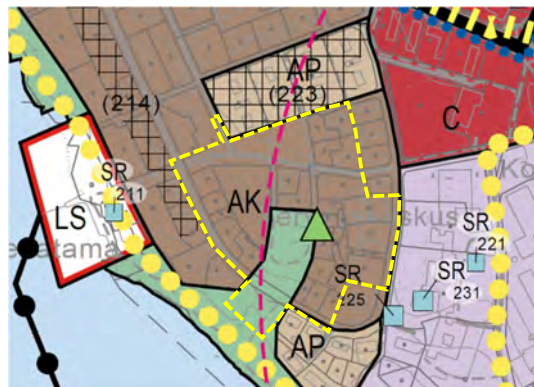

Kuva 17. Lönnrotinkadun loppupäässä on viuhkamaisia kaksikerroksisia rivitaloja. Yhteisenä julkisivumateriaalina toimii puuverhoilu. Oikealla Terveyskadun reunimmainen rivitalo.

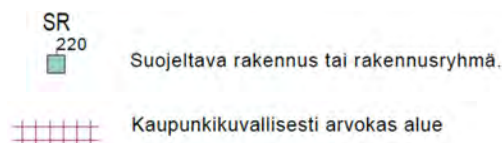
Rakennettu kulttuuriympäristö

Äänekoski 2030 osayleiskaavassa suunnittelualueelle ei sijoitu osoitettuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Alueen ulkopuolella pohjois- ja länsipuolelle sijoittuvat kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet/rakennetut ympäristöt 223 Pukkimäen asuntoalue ja 214 Lönnotinkadun kerrostalot.

Osayleiskaavan kulttuuri- ja luonnonympäristöselvityksessä suunnittelualueella ympäröi kaupunkikuvallisesti arvokkaat Pukkimäen asuntoalueet (violettiruuturasteri) sekä terveydenhuoltoon liittyneitä suojeltavia rakennuksia tai rakennusryhmiä (SR 221 Piilolan päiväkotia, 255 Sairaalan vierainen asuntolarakennus, 231 Vanha sairaala). Lisäksi rannassa Pukkimäen työväen asuinrakennuksiin liittyvä kohde 211 Kuhnamon sauna.

Kuva 18. Ote Äänekoski 2030 -osayleiskaavasta. Suunnittelualue korostettu keltaisella.

Kuva 19. Ote Äänekoski osayleiskaavan Luonto- ja kulttuuriympäristökohteet kaavassa -liitteestä. (Sweco ympäristö Oy, 2017) Suunnittelualue korostettu keltaisella.

Suunnittelualueen pohjoispuolelle sijoittuvalla Pukkimäen asuntoalueella (kohde 223) sijaitsee arkkitehti B. Brunilan suunnitelmien ja tyyppipiirustusten mukaan vuosina 1920-1927 rakennettuja neljän perheen asuinrakennuksia ulkorakennuksineen. Rakennukset asuttivat paperitehtaan työnjohtajia ja työläisiä. Asuinrakennuksia on ollut yhteensä 20, joista alueella on säilynyt 8 pientalon verran.

Huomattava osa Pukkimäen tyyppitalokokonaisuudesta on sijainnut kaavamuutoksen suunnittelualueella. Purettujen asuinrakennusten alue sijoittuu nykyään luonnontilaiselle Pukinpuiston puisto- ja leikkipuistoalueelle sekä osin uudelleenrakentuneille asumisen tonteille. Puiston luonnonympäristössä on vain vähäisiä merkkejä aiemmasta käyttötarkoituksesta.

Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt -julkaisussa kuvaillaan seuraavasti: *Pukkimäen rakennettu ympäristö koostuu puolitoistakerroksisista, satulakattoisista ja tyyliältään klassistisista puutaloista ja asuintaloja erottavat toisistaan pitkät samantyyppiset talousrakennukset. Rakennuksia koristavat puuleikkauksin käsitellyt kuistit, pieniruutuiset ikkunat, päätyjen kissanpenkit ja kattoikkunat. Alueella on myös rapattuja kivitaloja, jotka on tehty vuosikymmen myöhemmin. Pukkimäen alueen rakennukset on suojeltu asemakaavalla.*

Kaavassa huomioidaan vaikutukset Pukkimäen asuntoalueen ja kiviaineisten työläisasuintalojen kokonaisuuden säilymiseen asettamalla rakennustapaa ohjaavia määräyksiä kohteiden vierisillä tonteilla. Itse kohteet eivät ulotu kaavamuutoksen alue-rajaukseen.

Alueella voimassa olevassa asemakaavassa on osoitettu yksi suojeltava rakennus. Rakennelma on vanha ikkunaton tiilimuuntamo. Kaavakartalla rakennus sijoittuu rakentuneen tontin reunalle istutettavalle alueenosalle.

Kuva 20. Tiilimuuntamo.

Pukinpuisto

Pukinpuiston alueella on n. 1990-luvulle saakka sijainnut osa Pukkimäen vanhimman asuinalueen työläisasuintaloista. Kaavallisesti vuonna 1960 voimaan astuneessa asemakaavassa asuinrakennusten alue on ollut kaavoitettu asuin- ja kerrostalojen alueeksi. Myös nykyisin suojellulle alueenosalle oli tuolloin osoitettu asemakaavassa 6-kerroksisia asuin- ja kerrostaloja ja pysäköintialuetta.

Kuva 21. Ilmakuva Äänekosken Pukkimäestä vuodelta 1953. Kuvassa osoitettu työläisten asuintalojen senhetkinen kokonaisuus, yht. 18 kpl. Keltaisella katkoviivalla on osoitettu puretut rakennukset. Valkoinen katkoviiva merkitsee säilynyttä 8 talon kokonaisuutta. Asemakaavamuutoksen suunnittelualue korostettu keltaisella täytöllä.

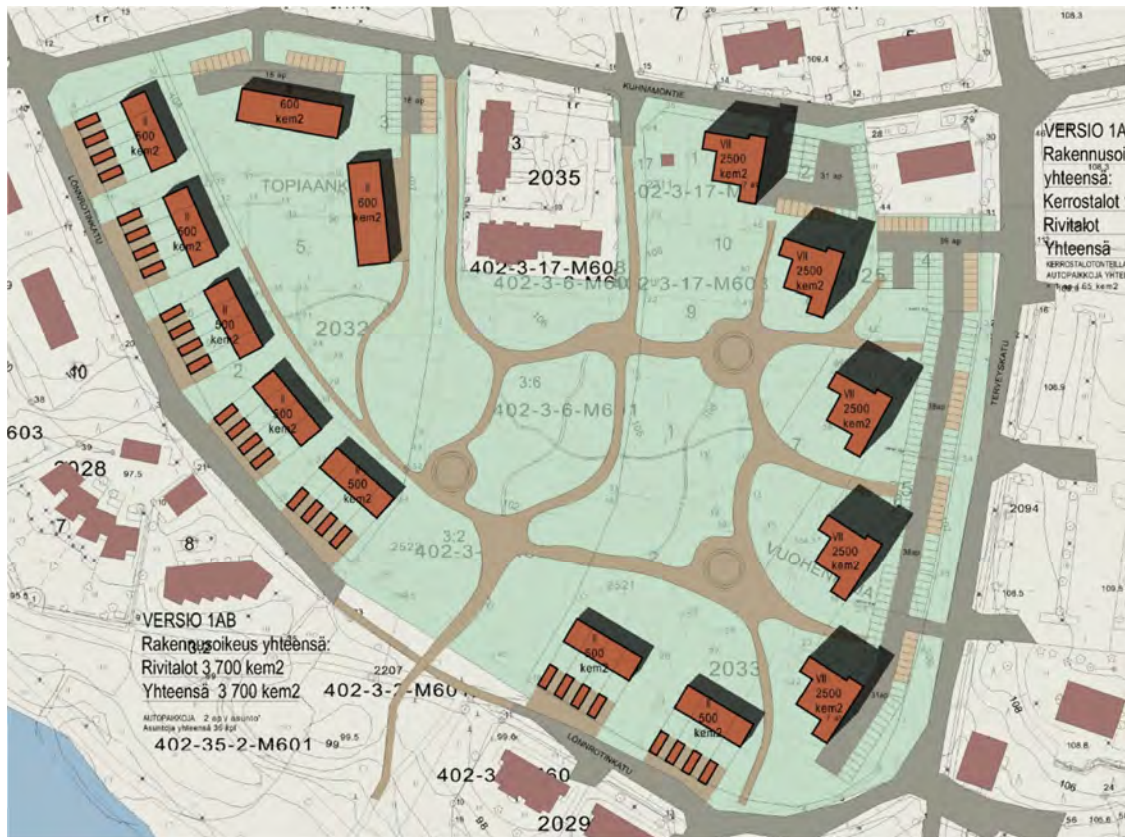
Kuva: Paikkatietoikkuna, historialliset ilmakuvat

Pukinpuiston sijainti ja kulkureittien suunnittelu on vaihdellut eri vuosikymmenten kaavoissa. 1960-luvulla Pukinpuiston ajateltu muoto on muodostunut yhdelle rantaan johtavan kulkureitin varrelle. 1980-luvun asemakaavassa Pukinpuiston kahta kulkuväylää noudattava puistosuunnitelma esiintyy ensimmäisen kerran. Alue on sittemmin toiminut kulkuyhteyksien rakentamattomuudesta juontuen vapaamuotoisena ja osin luonnontilaisena viheralueena, jossa polkumaiset kulkureitit ovat muotoutuneet päivittäiskäytön mukaan. Pukinpuiston ulkoliikuntapaikan valaistu kulkureitti on rakentunut 2010-luvulla.

Kuva 22. Pukinpuiston ajateltu muoto ja sijainti 1960-luvun asemakaavassa. Pääkulkureitiksi oli ajateltu yksi kevyen liikenteen yhteys rantaan, ja varsinainen puistoalue olisi sijoittunut nykyisen Kuhnamentien varteen. Puistoalue on korostettu kuvassa vihreällä.

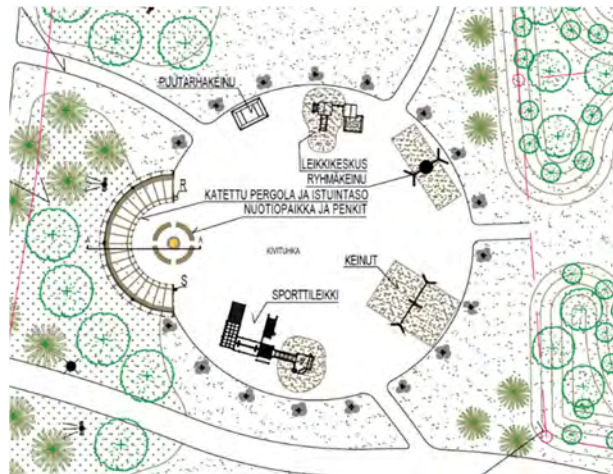
Vuonna 2009 hyväksytyn asemakaavamuutoksen yhteydessä Pukinpuistoon on laadittu puistosuunnitelma, jossa sallitaan silloin kaavoitettujen 7-kerroksisten asuin- ja kerrostalojen yhteiskäyttöön rakennettavia virkistysaiheita. Suunnitelma on toteutunut osin ensimmäisen kerrostalon rakennuttua ajatellusta viiden kerrostalon kokonaisuudesta vuonna 2011. Suunnitelmassa esiintyy lammas-haka, liikuntapaikka, mäenlaskukumpareet, puistometsikköä ja hoidettua viheraluetta leikkiin ja oleskeluun, jotka ovat pääosin toteutuneet.

Kuva 23. Aluesuunnitelma vuodelta 2009 (Pukimäen rakennustapaohjeet: korttelit 2025, 2026 ja 2036 sekä virkistys- ja katualueet)

Pihasuunnitelmassa esiintyy myös oleskelukalusteita ja puutarharakennelmia. Kaavan yhteydessä hyväksytyssä ohjeellisena noudatettavassa rakennustapaohjeessa linjataan puistosta:

"Alueen viherrakenteiden suunnittelussa tulee panostaa alueen viihtyisyyden, kesätyvyyden ja hyvän taajamakuullisen ilmeen aikaansaamiseksi. Alue sijaitsee hyvin keskeisellä ja näkyvällä paikalla, jolloin myös viherrakentamisen merkitys taajamakuussa on erityisen suuri. Viherialueilla on myös merkittävä vaikutus alueen asumisviihtyisyyteen ja alueen imagoon rakentamiseen."

Kuva 24. Ote vihersuunnitelmasta Pukimäen yhteispuistoalueelle.

Muinaisjäännökset

Suunnittelualueelle on laadittu arkeologinen inventointi syksyllä 2025. Suunnittelualueella ei sijainnut tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnin tuloksena Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutoksen alueelta ei löytynyt kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia suojelukohteita.

Palvelut, työpaikat ja väestö

Suunnittelualueelle sijoittuu palveluasumiseen liittyviä työpaikkoja. Muita palveluita sijaitsee suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä: Äänekosken terveyskeskus sijoittuu aluetta rajaavan terveyskadun itäpuolelle sekä Äänekosken lukio ja Lidl terveyskeskuksesta pohjoiseen. Suunnittelualueesta n. 200m itään sijoittuu ammattioppilaitos Poke. Kaupalliset palvelut sijoittuvat Äänekosken keskusta-alueen 300m päähän.

Liikenne

Suunnittelualueelle sijoittuu Kuhnamon satamaan vievä kokoojakatu Kuhnamentie, jonka varrelle on muodostunut palveluasumista ja kytkettyjä asumismuotoja. Aluetta ympäröi Lönnrotinkadun ja Terveyskadun katualueet, jotka eivät nykyisin yhdy eteläpäässä. Lönnrotinkatu ja Terveyskadun loppupää toimii pääasiassa tonttikatuna, mutta myös asuinalueen paikallisena kokoojakatuna.

Kunnallistekniikka

Kaava-alueelle sijoittuu kunnallisteknistä verkostoa, kuten vesijohtolinjoja, kaukolämpö- ja sähköverkko, jonka toiminnoista vastaa Äänekosken Energia Oy. Kaava-alue on kokonaisuudessaan Äänekosken Energia Oy:n toiminta-alue. Äänekosken Energia Oy huolehtii Äänekosken kaupungin alueen asemakaava-alueilla vesihuollon järjestämisestä. Lisäksi alueella on jätevesiverkostoa. Sähkönjakelusta alueella vastaa Äänekosken Energia Oy. Hulevesille ei ole kattavaa rakennettua verkostoa. Hulevedet on imeytettävä omalla tontilla.

3.4. Maanomistus

Suunnittelualueen rakentuneet asumisen tontit ovat pääosin yksityisessä omistuksessa. Rakentumattomat pientalotontit ja viheralueet ovat kaupungin omistuksessa. Suunnittelualueen katualueet ovat kaupungin omistuksessa.

4. SUUNNITTELUTILANNE

4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

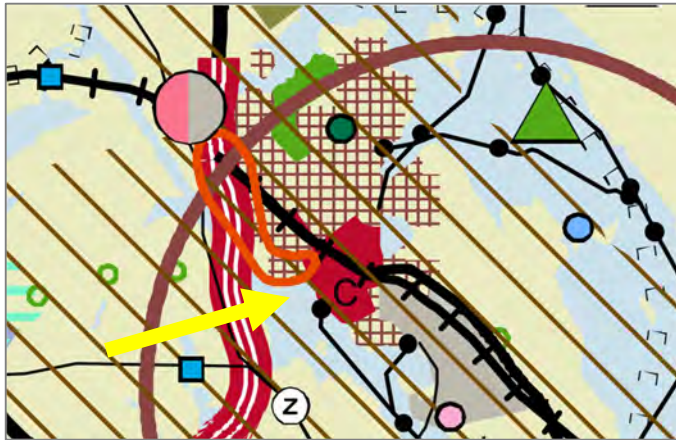
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tehtävänä on mm. varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa, auttaa saavuttamaan hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

4.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018. Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Äänekosken ja Suolahden taajamat muodostavat alueen **seutukeskuksen / kuntakeskuksen** (ruskea ympyrä), jonka sisälle suunnittelualue osittain sijoittuu. Suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta (C) ja sen välittömässä läheisyydessä seudullisesti merkittävää tiivistettävää taajamaa (ruskea ruuturasteri). Lisäksi alue on kulttuuriympäristön vetovoima-alue -merkinnän (ruskea vinorasteri) sisällä.

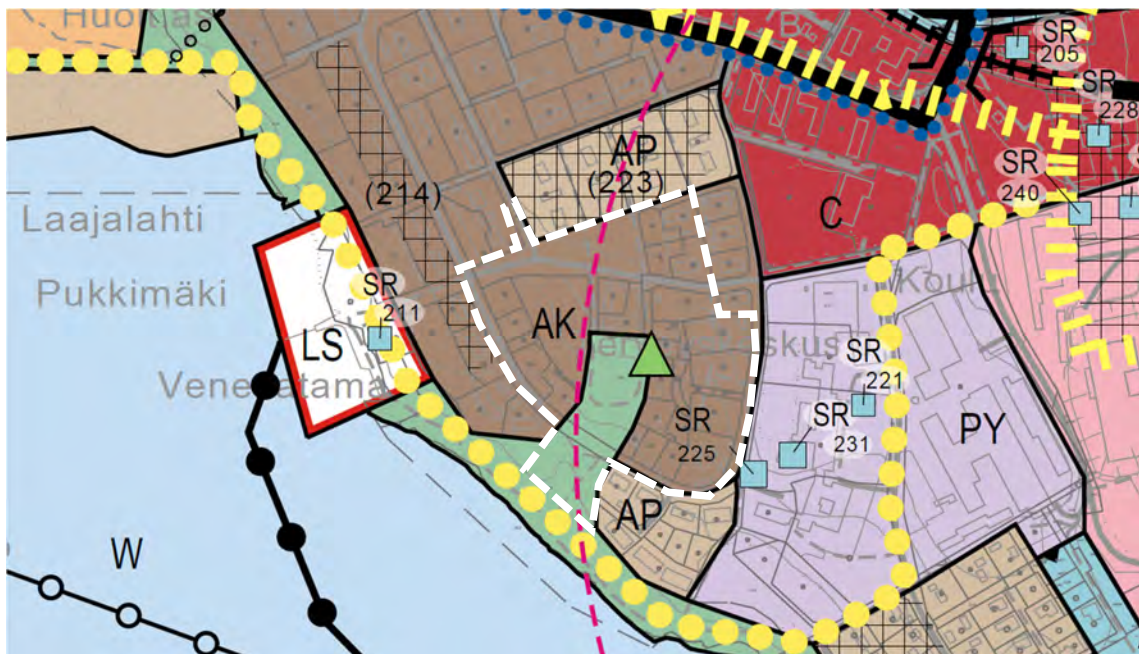

Kuva 25. Ote tarkistetusta Keski-Suomen maakuntakaavasta. Suunnittelualan sijainti on osoitettu keltaisella nuolella.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 § 21 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Maakuntavaltuuston 8.12.2023 hyväksymä Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on lainvoimainen 1.10.2025 alkaen. Maakuntakaava 2040 kaavakartalla ei ole merkintöjä suunnittelualueelle.

4.3. Yleiskaava

Kuva 26. Ote Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualan likimääräinen raja on osoitettu valkoisella katkoviivalla.

Äänekoski 2030 osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 ja se on saanut lainvoiman heinäkuussa 2017. Suunnittelualueelle on osayleiskaavassa osoitettu kerrostalovaltaista asuntoaluetta (AK), sekä lähivirkistysaluetta (VL), jossa sijaitsee virkistyskohde -merkinnällä (vihreä kolmio) Pukinpuiston lähiliikuntapaikka.

Suunnittelualuetta rajaa pientalovaltaiset asuntoalueet (AP) pohjoisessa ja etelässä. Pohjoinen pientalovaltainen alue ja luoteiskulman kerrostaloalueen varsi muodostavat kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet tai arvokkaat rakennetut ympäristöt. Kohteet ovat 223. Pukkimäen asuntoalue ja 214. Lönnrotinkadun kerrostalot, joissa asemakaavaa laadittaessa ja alueen maankäyttöä suunniteltaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten ja historiallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen. Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista ja sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen (musta ruuturasteri).

Suunnittelualueen itäpuolella on palvelujen ja hallinnon alue (PY): alue varataan julkisille ja yksityisille palveluille ja hallinnolle. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas autoilijan, pyöräilijän ja jalankulkijan näkökulmasta. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee suojeltavia rakennuksia tai rakennettuja ympäristöjä (SR); 221 Piilolan päiväkotia, 225 sairaalan viereinen asuntolarakennus ja 231 vanha sairaala. Suunnittelualueen eteläpuolella kulkee kehitettävä kevyen liikenteen väylä -merkintä (keltainen palloviiva). Suunnittelualueen itäpuoli sijoittuu purppuralla katkoviivalla osoitettuun suuronnettomuusvaarallisen laitoksen konsultointivyohtyhykkeelle. Riskille alttiita toimintojen sijoittelua suunnitellessa tulee palo- ja pelastusviranomaiselle sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

4.4. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 29.2.1988, 30.7.1992 ja 14.12.2009 hyväksytyt tai vahvistetut asemakaavat. Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu:

Asuinpienalojen korttelialuetta (**AP-6**): Merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa talousrakennuksia enintään 10 k-m²/asunto. Rakennukset ja autokatokset voidaan rakentaa tontin rajaan kiinni naapurin suostumuksella ja palomääräykset huomioiden kuitenkin niin, ettei yhtenäisen rakennusmassan pituus ylitä 18 metriä. Asuinrakennusten päätyjen etäisyys toisistaan tulee olla enintään 10 metriä;

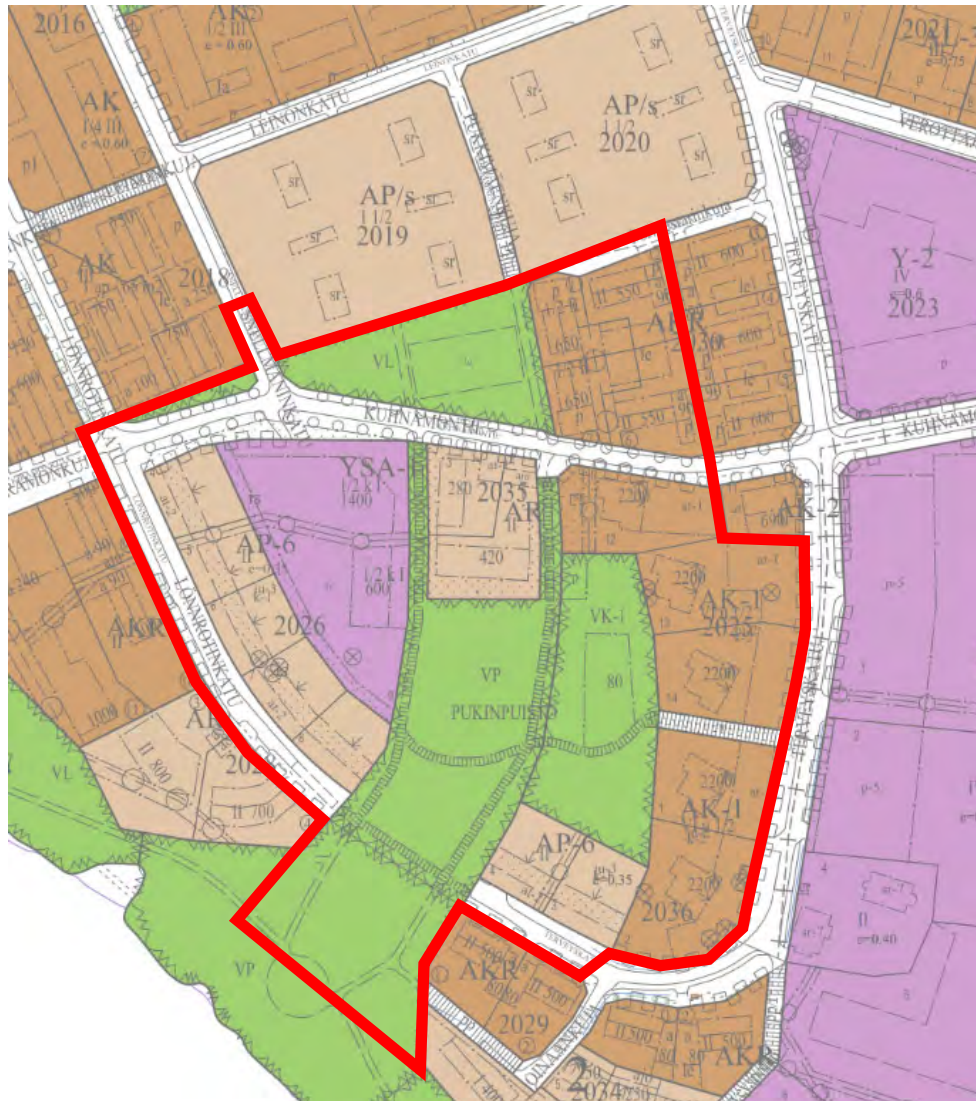
Asuinkerrostalojen korttelialuetta (**AK-1**), jossa merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa maanpinnan tasoon liike- ja toimistotiloja enintään 150 k-m² sekä erillisiä talousrakennuksia ja autotalleja enintään 100 k-m². Kunkin porrashuoneen pinta-alasta kerrosalaan lasketaan 15 k-m². Pienehköt talousrakennukset voi sijoittaa myös rakennusalan ulkopuolelle. Kerrostalojen leikki- ja oleskelualueet tulee sijoittaa yhteiskäyttöisinä VK-1 -alueelle. Tonttien piha-alueet ja VK-1 -alue on rakennettava yhtenäisesti eikä alueiden välisiä rajoja saa aidata.

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta (**AR**) sekä Asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialuetta (**AKR**).

Sosiaalitoiminta ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (**YSA-1**), johon saa sijoittaa kunnan tai yksityisen toimesta toteutettavan vanhusten tai erityisryhmien palvelukeskuksen siihen liittyvine asuntoineen. Rakennusten ulkopuolelle voi sijoittaa pienehköjä talousrakennuksia, joita ei lasketa kerrosalaan.

Leikkipuistoa, yhteiskäyttö (**VK-1**), jossa alue tulee toteuttaa asemakaavan liitteenä olevan puistosuunnitelman periaatetta noudattaen. Alue on varattu yleisen virkistyskäytön lisäksi tonttien 2025-12, 2025-13, 2025-14, 2036-1, 2036-2 yhteiskäyttöön tarkoitettuja leikki- ja oleskelualueita sekä rakennuksia ja rakennelmia varten. Alueella sijaitsevat merkittävät puuryhmät tulee säilyttää.

Sekä puistoa (**VP**) ja lähivirkistysaluetta (**VL**). Ympäristöön on lisäksi merkitty suojeltavat puut (⊗) ja suojeltava rakennus (**sr**).

Kuva 27. Ote ajantasa asemakaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella.

Julkisivuja ja kattoja koskevia merkintöjä osalla suunnittelualueutta ovat:

ju-2: Asuinrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla rappaus tai rakennustapaohjeen mukaisesti toteutettu betoni tai tiililaatta, oleskelupihan puoleisella sivulla myös paikalla muurattu tiili. Maantasokerros tulee suunnitella pinnaltaan, väriltään ja aukotukseltaan muusta julkisivusta poikkeavalla tavalla sekä sisäänkäyntejä korostaen. Julkisivujen ja parvekerakenteiden jäsentelyssä tulee korostaa vertikaalisuutta. Seitsemänkerroksisten asuinrakennusten koillisosan nurkkaa tulee korostaa siten, että näkymä keskustan suuntaan on yleisilmeeltään moderni ja yhtenäinen. Parvekkeet tulee lasittaa. Autokatosten ja talousrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla puu tai rakennuslevy ja osin vaaleaksi rapattu tai slammattu tiili.

ju-3: Asuinrakennusten sekä autokatosten ja talousrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla rapattu tai slammattu kiviaines, autokatoksissa ja talousrakennuksissa myös puu.

k-1: Asuinrakennuksissa tulee olla kevein avoräystäin toteutettava pulpettikatto tai vastapulpettikatto, jonka kaltevuus on 1:6. Autokatoksessa ja talousrakennuksessa tulee olla pulpettikatto, jonka kaltevuus on 1:6.

k-2: Asuinrakennuksissa tulee olla loiva sisäänpäin kaatava katto. Autokatoksessa ja talousrakennuksessa tulee olla pulpettikatto, jonka kaltevuus on 1:6.

4.5. Muut suunnitelmat ja selvitykset

Suunnittelualueelle tehdään luontoselvitys keväällä ja kesällä 2025 Äänekosken kaupungin toimeksiantona (Luonto Pihlaja Oy). Suunnittelualueen aikaisempia suunnitelmia ja selvityksiä ovat Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto.

Rakennusjärjestys

Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2006.

Rakennuskiellot

Suunnittelualue ei ole rakennuskiellossa.

Pohjakartta

Äänekosken kaupunki ylläpitää asemakaavoitetun alueen pohjakarttaa. Pohjakartta on tarkistettu 25.11.2025.

5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan muutos on käynnistynyt kaupungin omasta aloitteesta. Asemakaavan muutoksella tarkastellaan Pukinpuiston ympäristöön sijoittuvien asuinpienalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Terveyskadun ja Lönnrotinkadun ympäristöön on toteutunut rivitalokantaa. Näiden katujen varrelle tarkastellaan uusien rivitalotonttien muodostamismahdollisuudet tiivistämään kaupunkirakennetta ja täydentämään katunäkymää toteutunut rakennuskanta huomioiden. Alue sijaitsee uudehkon terveyskeskuksen välittömässä läheisyydessä. Kortteliin 2026 sijoittuu palvelurakentamista. Suunnittelualueelle tarkastellaan mahdollisuudet osoittaa palveluasumista tulevaisuuden tarpeita varten lähelle hyvinvointipalveluita ja kaupallisia palveluita. Näin alueelle voisi muodostua keskitetysti esimerkiksi ikäihmisten palveluasumista.

5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan vuosille 2025-2028. Kaupunginhallitus päätti käynnistää kaavahankkeen kokouksessaan 13.1.2025 § 7. Kaavoitushanke kuulutettiin vireille 22.1.2025 Äänekosken sähköisellä ilmoitustaululla sekä 29.1.2025 *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* -lehdissä.

5.3. Osallistuminen ja yhteistyö

Kaavan aloitusvaiheessa on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jossa on kerrottu kaavan vuorovaikutusmenettelyistä. Ensimmäinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 13.1.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavaa valmisteltaessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavaselostuksen liitteenä (*Liite 1*). Kaavaprosessin aikaista tapahtunutta vuorovaikutusta osallisten ja viranomaisten kanssa on kuvattu kaavaselostuksen vuorovaikutusraportissa (*Liite 3*).

5.3.1. Osalliset

Osallisia ovat kaikki, jotka tuntevat itsensä osallisiksi. AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, esimerkiksi arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä, tai jättää muistutuksia kaavaehdotuksesta.

Osallisiksi kaavahankkeen yhteydessä tunnistetut tahot on mainittu kaavaselostuksen liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

5.3.2. Vireilletulo

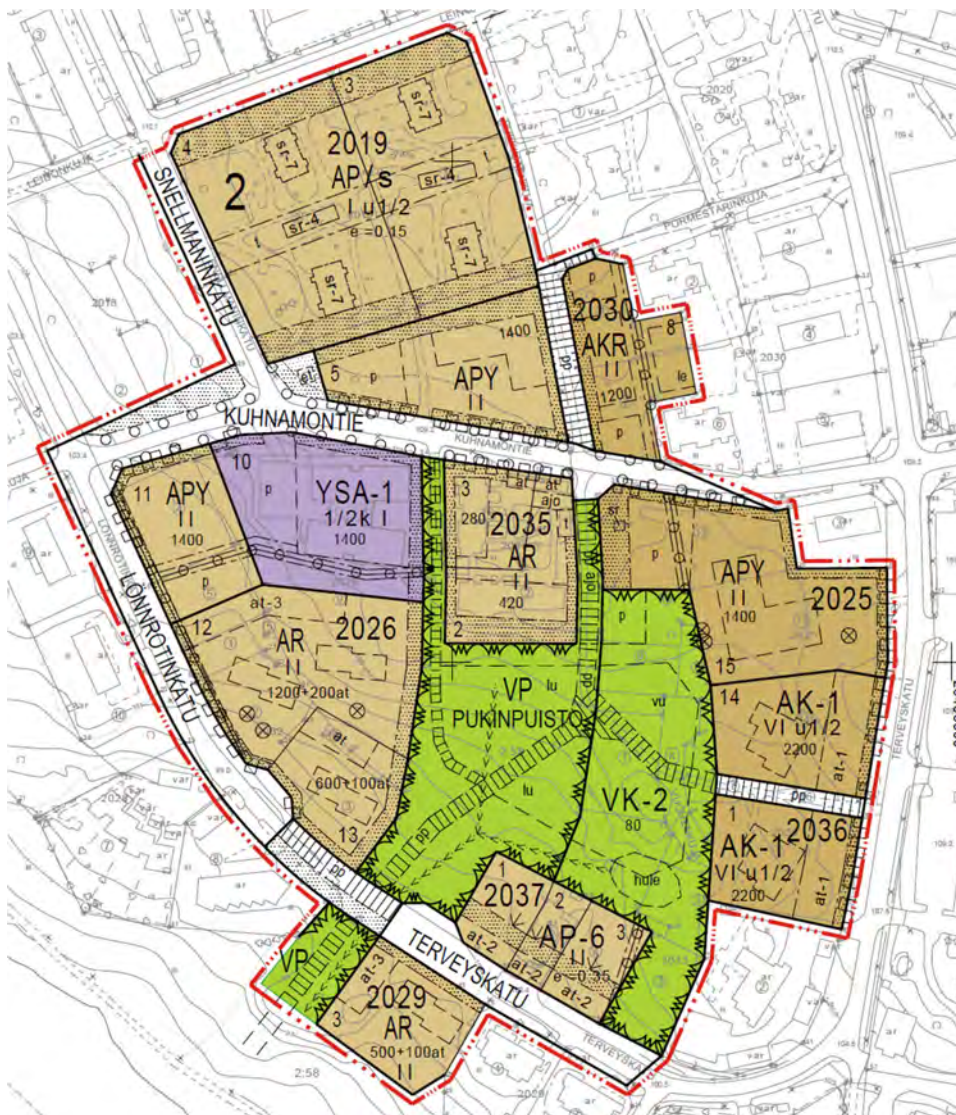
Äänekosken kaupunginhallitus on 13.1.2025 § 7 päättänyt käynnistää uuden kaavahankkeen Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos. Vireilletulosta kuulutettiin 22.1.2025 kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä 29.1.2025 *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* ÄKS -lehdissä. Kaavan sisältöä ja laadintaa kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 22.1. – 21.2.2025 välisen ajan AKL 63 § mukaisesti. Nähtävilläolokaudena hankkeesta saatiin yksi kirjallinen palaute. Palautteeseen on laadittu kaavoittajan vastineet, jotka on sisällytetty kaavaselostuksen liitteinä olevaan vuorovaikutusraporttiin (Liite 3).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään tarvittaessa kaavaa valmisteltaessa.

5.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavaluonnosaineiston nähtävillä olosta osallisia ja kuntalaisia tiedotetaan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken kaupunkisanomat* (ÄKS) -lehdissä. Lisäksi suunnittelualueen maanomistajille lähetetään kirje valmisteluaineiston nähtävälle asettamisesta. Kaavaluonnos asetettiin julkisesti nähtäville AKL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti 7.5. - 6.6.2025 väliseksi ajaksi. Osallisilla on mahdollisuus jättää mielipiteensä kaava-aineistosta.

Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja muilta toimijoilta.

Kuva 28. Ote 28.4.2025 päivätystä kaavaluonnoksesta.

Kaavaluonnoksesta tullut palaute ja palautteeseen laaditut vastineet kootaan kaavaselostuksen liitteenä olevaan vuorovaikutusraporttiin (Liite 3).

Luonnosvaiheen palaute:

Kaavaluonnoksesta saatiin seitsemän (7) lausuntoa ja kaksi (2) mielipidettä. Lausunnoissa esitettiin mm. kaava-aineiston täydentämistä suurteollisuuden konsultointiväyhykkeen huomioimisesta. Saapuneet lausunnot ja mielipiteet sekä niihin laaditut vastineet on sisällytetty vuorovaikutusraporttiin (Liite 3).

Kaavaehdotus

Kaavaehdotuksen valmistelussa on huomioitu luonnosvaiheessa saapunut palaute.

Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi AKL 65 § ja MRA 27 § mukaisesti kaupunginhallituksen päätöksellä. Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutetaan kaupungin kuu-lutuslehdissä sekä www-sivuilla. Lisäksi suunnittelualueen maanomistajille lähetetään kirje kaavaehdo-tuksen nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja muilta toi-mijoilta. Osallisilla on mahdollisuus jättää nähtävilläolon aikana muistutuksensa kaava-aineistosta.

Kaavaehdotusaineisto pidetään nähtävillä kokonaisuudessaan kaupungin kotisivuilla ja kaupungintalon ala-aulassa.

Kuva 29. Ote 1.12.2025 päivätystä kaavaehdotuksesta.

Ehdotusvaiheen palaute: (täydennetään kaavoituksen edetessä)

Kaavan hyväksymisestä päättää Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan Äänekosken kaupunginvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä kuulutetaan kaupungin ilmoitustaululla, ilmoituslehdissä sekä kaupungin kotisivuilla. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan kokouksessaan __. __.2026 § __.

5.3.4. Viranomaisyhteistyö

Aloitustavaiheen viranomaisyhteistyötä ei ollut tarpeen järjestää, sillä kaavahanke ei ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävä. MRA 26 § mukaisen viranomaisyhteistyön tarve selviää hankkeen ehdotustavaiheen jälkeen. Kaavan valmisteluun on osallistunut Äänekosken kaupungin eri toimialojen viranhaltijoita.

5.4. Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan asuinpientalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Terveyskadun ja Lönnrotinkadun ympäristöön on toteutunut rivitalokantaa. Näiden katujen varrelle tarkastellaan uusien rivitalotonttien muodostamismahdollisuudet tiivistämään kaupunkirakennetta ja täydentämään katunäkymää toteutunut rakennuskanta huomioiden. Alue sijaitsee uudehkon terveyskeskuksen välittömässä läheisyydessä. Kortteliin 2026 sijoittuu palvelurakentamista. Suunnittelualueelle tarkastellaan mahdollisuudet osoittaa palveluasumista tulevaisuuden tarpeita varten lähelle hyvinvointipalveluita ja kaupallisia palveluita. Näin alueelle voisi muodostua keskitetysti esimerkiksi ikäihmisten palveluasumista.

5.4.1. Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella kytkeytyvien asumismuotojen sijoittumista tiivistämään kaupunkirakennetta Pukinpuiston ympäristössä. Alueelle on rakentumassa poikkeusluvalla palvelutalo kortteliin 2025 tonteille 12 ja 13. Kaavasta poikkeaminen hyväksyttiin kaupunginhallituksen kokouksessa 13.01.2025 § 8. Kuhnamentien vartta keskustan terveyspalveluiden välittömässä läheisyydessä tarkastellaan kehitettäväksi asumiseen yhteisten rakennusten mahdollistavalla käyttötarkoituksella.

Pukinpuiston vuonna 2009 hyväksytty voimassa oleva asemakaava mahdollistaa asuinpientalojen kokonaisuuden Lönnrotinkadun ja Terveyskadun pohjoispuolelle. Tiivistä pientalorakentamista on toteutunut yhden erillispientalon verran Terveyskadulla. Kaavan mahdollistamasta 5 pistekerrostalon kokonaisuudesta on toteutunut yksi asuinkerrostalo. Alueella on voimassa kaavan yhteydessä laaditut ohjeelliset rakennustapaohjeet. Rakentumattomien pientalo- ja kerrostalotonttien ajantasaisuutta tarkastellaan yhdessä Pukinpuiston viher- ja virkistysalueiden kokonaisuudessa.

Pukinpuistosta valtaosa on puustoista viheraluetta. Alueella sijaitsee vanha lammaslaidun ja Pukinpuiston lähiliikuntapaikka, jossa on mm. kävelyrata, kuntoiluvälineitä ja keinuja. Liikuntapaikan rakennettu kävelyreitti on valaistu. Pukinpuiston ja rantaväylän yhdistävää reittiä ei ole rakennettu. Kaavassa on osoitettu kaksi ohjeellista kulkureittiä puistosta rantaväylälle. Puiston ja rannan yhdistävää kulkureittiä sijaintia tarkastellaan asemakaavamuutoksen yhteydessä. Pukinpuiston toimintoja ja luontoarvoja tarkastellaan kesällä 2025 valmistuvan alueen luontoselvityksen pohjalta.

5.4.2. Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Korttelin 2026 tontin 10 laajuutta on päivitetty tarpeellisuuden ja rakennettavuuden kannalta tiiviimmäksi. YSA-1 aluemerkinäille sijoittuvan hoivakodin tontin Pukinpuistoon ulottuvaa kärkeä tarkastellaan osoitettavaksi asuinrakentamiselle tai osaksi puistoaluetta.

Valmisteluvaiheessa asemakaavamuutoksen rajausta laajennettiin sisällyttämällä suunnittelualueeseen korttelin 2019 tontti 1, jolle sijoittuu neljä Pukkimäen työläisasuintaloa. Aluerajauksen pohjoispuolella tontin tilantarvetta tarkasteltiin 6-8 m laajennuksella. Rakennukset ovat osa Äänekosken rakennuskulttuurin täydennysinventointia: kohde 223 Pukkimäen asuntoalue. Kahdeksan talon kokonaisuudessa

kaksi asuinrakennusta on jäänyt 6-7 m etäisyydelle tontin rajasta. Rakennusten muilla sivuilla etäisyys katualueeseen vaihtelee 13-17 m. Tontteihin osoitettava alue on muodostunut luonnollisesti osaksi kulttuurihistoriallisten rakennusten pihan aluetta. Asemakaavassa liitettäväksi tavoiteltu ala on kaavoitettu lähivirkistysalueeksi. Kaavaluonnosvaiheen jälkeen suunnittelualue palautettiin vireilletulovaiheessa olleen mukaiseksi.

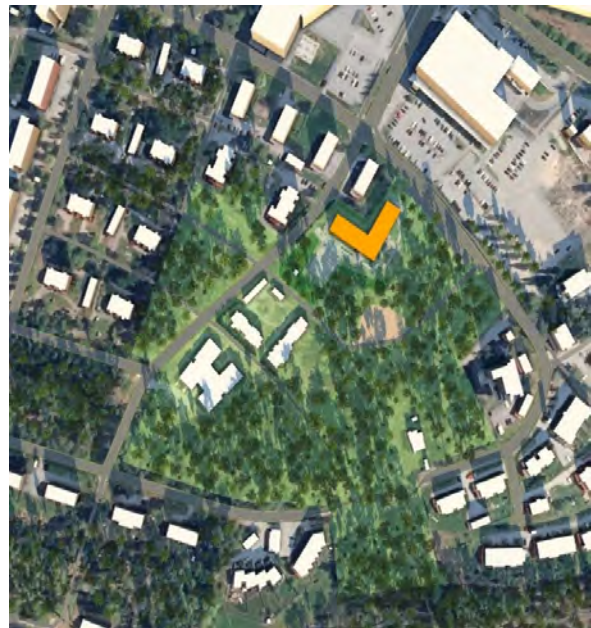
Kuva 30. Asemakaavan muutosalueen rajaus vireilletulo- ja luonnosvaiheessa.

Kaavoittamisen iltapäivä 9.4.2025

Pukinpuiston ympäristön asemakaavamutosta käsiteltiin Kaavoittamisen iltapäivässä 9.4.2025 Äänekosken kaupungintalolla. Kaavaluonnoksen pohjalle on laadittu kaksi suunnitelmaa kytettyjen asumismuotojen sijoittumisesta Pukinpuiston ympäristöön. Suunnitelmissa osoitettiin Pukinpuiston ja rantaväylän välille rakennettavan yhteyden sijainnista kaksi vaihtoehtoa.

Kaavoittamisen iltapäivän keskustelussa koettiin hyväksi säilyttää olevan rakennuskannan aluesuunnitelmaa pienempinä kokonaisuuksina toteutuneiden kohteiden ympärillä. Pukinpuiston alkuperäisen puistosuunnitelman todettiin jääneen osittain toteutumatta, ja siistimistä ja virkistystoimintojen kehittymistä pidettiin myönteisenä. Suojellut puut ja luontoarvot koettiin tärkeäksi, mutta näkymien ylläpitoa vesistölle toivottiin ylläpidettävän.

Merkittävää eroa luonnosten 1 ja 2 välillä kytettyjen asumismuotojen rakentamisen sijoittumisesta ei noussut. Pukinpuiston ja rantaväylän välisen kulkuyhteyden tunnistettiin lisäävän mahdollisesti alueen virkistyskäyttöä ja liikkedintää. Liikennemäärien lisääntyminen mahdollisesti Terveyskadulla ja Lönnrotinkadulla toivottiin otettavan huomioon keskustan liikennesuunnittelussa.

Kuva 31. Lähtötilanne massamallissa. Valkoisella esitetty oleva rakennuskanta. Oranssilla on korostettu rakentava hoivakoti. Alueen keskiöön sijoittuu Pukinpuisto ja rakentamatonta asumisen aluetta.

5.5. Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu

Kaavaluonnoksen pohjana tarkasteltiin kahta vaihtoehtoa kytkettyjen asumismuotojen sijoittumisesta Pukinpuiston ympäristöön. Suunnitelmista laadittiin massamallit ja viitesuunnitelmaluonnokset, jotka havainnollistavat suhdetta olevaan rakennuskantaan ja puistoalueeseen.

Luonnoksissa 1 ja 2 säilytettiin toteutuneiden pientalon ja kerrostalon ympärillä mahdollisuus jatkaa aloitettua kokonaisajatus pienempänä kokonaisuutena. Mm. palvelutalon mahdollistavaa APY-käyttötarkoituksen tontteja esitetään sijoittuvan Kuhnamentien varrelle. Lönnrotinkadun pohjoispuolen pientalotontteja esitetään rakennettavaksi maan korkovaihtelun hyödyntävillä rivitalojen kokonaisuuksilla. Kohtaavia Lönnrotinkatua ja Terveyskatua esitetään yhdistettäväksi puistomaisella kävelyn- ja pyöräilyn yhteydellä alueen lähivirkistysreittien saavutettavuuden parantamiseksi. Läpiajoa moottoriajoneuvoilla ei sallita.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehdossa 1 rivitalokokonaisuus sijoittuisi kokonaan Lönnrotinkadun puolelle. Kulkureitti Pukinpuistosta kuljisi totuttua polkua Terveyskadun puoleista laitaa. Pukinpuiston puistoalue kapenee hieman länsireunalta, ja saa lisäalaa pientalojen ja kerrostalojen väliin osoitetusta yksityisyyttä suojaavasta viheralueesta. Pientaloja on mahdollista rakentaa toteutuneen viereen toisen pientalon verran, ja asuin-kerrostaloista on toteutettavissa kolmen pistetalon kokonaisuus alkuperäisen viiden sijaan. APY-käyttötarkoituksen tontteja esitetään sijoittuvan Kuhnamentien varrelle sekä Lönnrotinkadun risteykseen.

Vaihtoehto 2

Vaihtoehdossa 2 rivitalokokonaisuus täydentää olevien rivitalojen kokonaisuuksia: Lönnrotinkadun varrella rakennusmassat sijoittuvat olevien kaarevien rivitalojen tapaan kadunpääteeksi, ja Terveyskadun päähän mahdollistuu yksi kokoava rivitalotontti. Kulkureitti Pukinpuistosta kulkee uutta väylää Lönnrotinkadun puolelta rantaan. Pukinpuiston puistoalue kapenee Terveyskadun päätteen alueelta, mutta on laajennettavissa em. pientalojen suojaviheralueella ja YSA-1 tontilta vapautuvalla alueella. Pientaloja on mahdollista rakentaa kaksi toteutuneen pientalon molemmin puolin, ja asuinkerrostaloista on toteutettavissa em. 3 talon kokonaisuus. APY-käyttötarkoituksen tontteja esitetään sijoittuvan Kuhnamentien varrelle sekä Lönnrotinkadun risteykseen.

6. ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1. Kaavan rakenne

Kaavalla muodostuu seitsemän korttelialuetta Pukkimäen kaupunginosaan. Aluetta rajaa Lönnrotinkatu ja Terveyskatu sekä pohjoisosasta Pormestarinkuja. Kaavalla osoitetaan suurimmaksi osaksi asumisen korttelialueita. Lönnrotinkadun ja Terveyskadun varrelle muodostuu uusia rivitalotontteja merkinnällä AR ja Terveyskadun päätteeseen neljä asuinpientalotonttia merkinnällä AP-8. Terveyskadun varrella olevat kerrostalotontit säilyvät voimassa olevan kaavan mukaisesti merkinnällä AK-1. Kuhnamentien varrelle osoitetaan uusia asuinpientalojen ja yleisten rakennusten korttelialueita merkinnällä APY. Vapaat APY tontit muodostuvat kortteleihin 2037 ja 2026. Kortteliin 2025 osoitetulle APY tontille on rakentumassa hoivapalveluyksikkö ikääntyvien asumiseen.

Rakentamattomat asumisen aluevaraukset on tarkasteltu uudelleen hyödyntäen toteutettua katuverkkoa. Uutta tarvetta kävelytie- tai puistorakentamiselle muodostuu kävelyn ja pyöräilyn yhteyksissä Pukinpuistossa. Uutta katuverkkoa ei synny, mutta Terveyskatua jatketaan n. 60 metriä. Voimassa olevassa asemakaavassa Pukinpuistoon osoitetut kaksi rinnakkaista kulkureittiä poistuvat. Pukinpuiston ja rantaväylän yhteys on osoitettu rakennettavaksi yhtenä puistomaisena kävely- ja pyöräilyväylänä.

6.1.1. Mitoitus

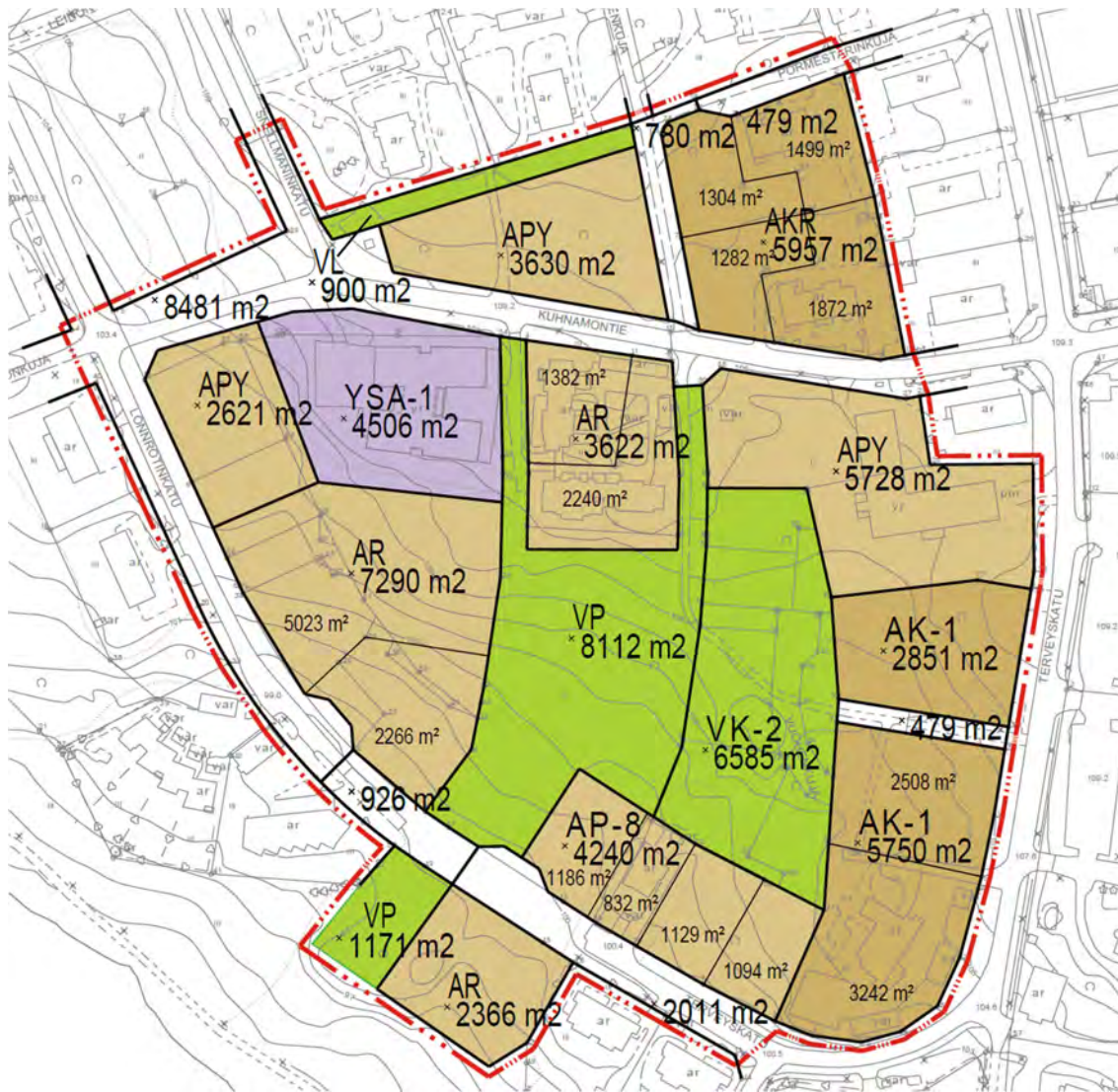
Kaavalla mahdollistetaan uusien rivitalojen rakentaminen alueella. Uusien rivitalojen tonteille on rakennusoikeutta osoitettu kokonaisluvin.

Voimassa olevassa kaavassa rakentamisen aluetta on yhteensä noin 4,06 ha ja rakennusoikeutta yhteensä noin 19 930 k-m². Uudessa kaavassa rakennusoikeutta muodostuu yhteensä noin 19 760 k-m² 4,86 ha laajuiselle rakentamisen alueelle, jolloin alueella rakennusoikeuden määrä kasvaa 170 k-m². Viheralueen pinta-ala vähenee 1,0 ha.

Alla olevassa taulukossa on esitetty alueiden pinta-alat ja muodostuvat rakennusoikeudet.

Alue	p-a (ha)	(k-m ²)
AK-1	0,860	6600
AKR	0,596	2600
AP-8	0,424	1484
AR	1,328	3400
APY	1,198	4200
YSA-1	0,451	1400
VP	0,928	-
VL	0,090	-
VK	0,659	80
Kadut	1,316	-
Yhteensä	7,849	19 764

Tarkempi mitoitus on esitetty asemakaavan seurantalomakkeessa.

Kuva 32. Kaavaehdotuksen käyttötarkoitusalueiden ja tonttien pinta-alat.

6.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavan keskeisimpänä tavoitteena on tarkastella asemakaavan mukaisten tonttien käyttötarkoitusta uudelleen ja mahdollistaa rivitalorakentamista alueelle toteutuneen rivitalorakennusten läheisyyteen. Tavoitteena on säilyttää asuinalueen rauhallinen luonne. Tavoitteena on säilyttää Terveyskatu ja Lönnrotinkatu niin, ettei läpikulkuliikennettä pääsisi muodostumaan.

Lähivirkistysalueiden toiminnallisuus varmistetaan osoittamalla yhtenäiset virkistysalueet kaavassa. Asumisen ajateltu tiivistyminen toteutuu kytketyillä asumismuodoilla sovittaen nousevaan luonnonympäristöön. Tontinmuodostuksessa huomioidaan tieyhteyden saavutettavuus ja paikan rakennettavuus laskevassa maastossa. Hulevesien hallinta on mahdollista toteuttaa kiinteistöjen alueilla imeyttämällä.

6.3. Aluevaraukset

Asemakaavalla osoitetaan asumisen aluevarauksia sekä niihin liittyviä katu- ja viheralueita.

Korttelialueet

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa maanpinnan tasoon liike- ja toimistotiloja enintään 150 k-m² sekä erillisiä talousrakennuksia ja autotalleja enintään 100 k-m². Kunkin porrashuoneen pinta-alasta kerrosalaan lasketaan 15 k-m². Pienehköt talousrakennukset voi sijoittaa myös rakennusalan ulkopuolelle. Kerrostalojen leikki- ja oleskelualueet tulee sijoittaa yhteiskäyttöisinä VK-1 -alueelle. Tonttien piha-alueet ja VK-1 -alue on rakennettava yhtenäisesti eikä alueiden välisiä rajoja saa aidata.

Merkinnällä on osoitettu kortteleiden 2036 ja 2025 kerrostalotontit. Rakennusoikeus on osoitettu kokonaisluvulla 2200 kullekin tontille. Kerrosluvuksi on kullekin tontille osoitettu IV u ½. Talousrakennukselle on osoitettu oma paikkansa merkinnällä **at-1**. Rakentamista ohjataan merkinnällä **ju-2**.

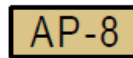
Asuinkerrostalojen, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Asuinkerrostalojen merkinnät kohdistuvat osittain rakentuneiden kerrostalojen kokonaisuuksiin, joissa säilytetään täydennysrakentamisen mahdollisuus. Merkintä kohdistuu kortteliin 2030. Rakennusoikeudet on osoitettu kokonaisluvuin ja kerroskorkeudeksi on osoitettu kaikilla tonteilla II. Tonteille on osoitettu yhtenäinen alue leikkipaikan toteuttamiseksi.

Asuinpientalojen ja yleisten rakennusten korttelialue.

Merkinnät kohdistuvat tonteille, joilla toimii palveluasumista. Merkinnällä osoitetaan myös tonttivarantoon palveluasumien tontteja. APY tontit sijoittuvat Kuhnamontien varrelle kortteleihin 2026, 2037 ja 2025. Kerrosluvuksi on kaikille tonteille osoitettu II ja rakennusoikeus kokonaisluvulla. Rakentamista ohjataan merkinnällä **ju-12**. Korttelin 2025 APY tontille on osoitettu vanha tiilimuuntamo suojeltavana rakennuksena merkinnällä **sr-3**.

Asuinpientalojen korttelialue.

Julkisivujen päämateriaalina tulee käyttää ympäristöön sopeutuvaa vaaleaksi maalattua lautaa tai rapattua pintaa. Rakennusten tulee muodostaa olemassa olevien ja korttelin muiden rakennusten kanssa muodoltaan ja mittasuhteiltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Merkintä AP-8 sijoittuu osittain rakentuneeseen pientalojen kokonaisuuteen. Kerrosluvuksi on osoitettu II ja rakennusoikeuden määrä tonttitehokkuudella e=0.35. Päärakennuksen sijainti on määrätty rakentamisalueen rajalle nuolimerkinnällä. Talousrakentamisen paikka on osoitettu Terveyskadun varteen merkinnällä **at-2**.

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Kytettyjä asumismuotoja vahvistetaan AR-käyttötarkoituksalueilla Lönnrotinkadulla ja tuodaan Terveyskadun päässä osaksi toteutunutta rivitalojen rakennuskantaa. Kerrosluvuksi on osoitettu II ja rakennusoikeuden määrä kokonaisluvuin. Rakentamattomia rivitalotontteja muodostuu kortteleihin 2029 ja 2026. Rakentamista ohjataan merkinnällä **ju-13**. Talousrakennuksen rakentamista ohjataan merkinnällä **at-3** sekä korttelissa 2035 merkinnöin **t** ja **at**. Korttelin 2026 tontille 12 on osoitettu osa-alue leikkipaikalle.

Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue, johon saa sijoittaa kunnan tai yksityisen toimesta toteutettavan vanhusten tai erityisryhmien palvelukeskuksen siihen liittyvine asuntoineen. Rakennusten ulkopuolelle voi sijoittaa pienehköjä talousrakennuksia, joita ei lasketa kerrosalaan.

YSA-1 käyttötarkoitusalue kohdistuu toteutuneen hoivakodin tontille. Tontin laajuutta on päivitetty vastaamaan toimijan tilantarpeita ja -tavoitteita.

Viheralueet

Puisto.

Puistoalueena on Pukinpuiston alue ja aluerajaukseen sisältyvä osa rantapuistosta. Pukinpuistoon on osoitettu ohjeellinen kävelyn- ja pyöräilyn yhteys merkinnöin **pp**, **pp/t**, niittyalueita merkinnällä **lu** sekä ohjeellinen hulevesien tulvareitti. Yleismääräyksellä ohjataan: " Pukinpuiston niittyaukea tulee säilyttää avoimena ja valoisena. Puistoalue tulee säilyttää luonnonmukaisesti puustoisena ja aluskasvillisuus matalana puiston käytettävyyttä tukien. Varttuva mäntypuusto tulee lähtökohtaisesti säilyttää puistoalueella. Alueen hulevesien viivytysalueet tulee toteuttaa kasvillisuudella imeyttäen. Hulevesi tulee johtaa laadultaan ja määrältään hallitusti rannan alueelle viivytysalueille kävelyreitit toteutuksen yhteydessä. Puiston kulkureitit tulee toteuttaa esteettömyyteen pyrkien."

Leikkipuisto, yhteiskäyttö.

Alue on varattu yleisen virkistyskäytön lisäksi tonttien 2025-14, 2025-15, 2036-1, 2036-2 yhteiskäyttöön tarkoitettuja leikki- ja oleskelualueita sekä rakennuksia ja rakennelmia varten. Alueella sijaitsevat merkittävät puuryhmät tulee säilyttää.

Leikkipuiston alueelle on ohjeellisena osoitettu urheilupaikka merkinnällä **vu**, rakennusoikeutta 80 k-m², hulevesipainanne sekä pysäköintipaikka merkinnällä **p**. Hulevesien hallintaa mahdollistamaan on osoitettu hulevesien johtamiseen, käsittelyyn ja viivyttämiseen varattuja alueen osia kaksi merkinnällä **hule-4**.

Lähivirkistysalue.

Lähivirkistysalueena on osoitettu suunnittelualueen pohjoisosassa oleva kaista.

Katu- ja liikennealueet

Katuratkaisut pohjautuvat pääasiassa toteutettuun verkkoon. Uutta tarvetta kävelytie- tai puistorakentamiselle muodostuu kävelyn ja pyöräilyn yhteyksistä pukinpuistossa. Uusia katuja ei muodostu, mutta Terveyskatua jatketaan korttelin 2029 matkalle.

6.4. Kaavamerkinnot ja -määräykset

Asemakaavassa on annettu erityisiä kaavamääräyksiä ohjaamaan rakentamista. Määräykset on katsottu soveltuvien osin huomioiden Äänekosken kaupungin alueella yhtenäistä käytäntöä.

YLEISMÄÄRÄYKSET

Ympäristö ja rakennustapa

Rakentamisesta vapaat tontin osat tulee istuttaa ja pitää huolitellussa kunnossa. Pihasuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä. Pihan ja alueiden välisten kulkuyhteyksien toteutuksessa tulee huomioida esteettömyys.

Hulevedet

Hulevesien imeytys tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tontin piha- ja hulevesisuunnitelma on esitettävä rakentamisluvan hakemisen yhteydessä. Ohjeellisesti uudelle vettä läpäisemättömälle pinnalle tulee varata viivytystilavuutta $1 \text{ m}^3 / 100 \text{ m}^2$ tai osoittaa ratkaisu ympäristösään muutoin riittäväksi. Hulevesien hallinnassa tulee ensisijaisesti hyödyntää luontopohjaisia ratkaisuja ja käyttää vettä läpäiseviä pinnoitteita.

Kävely ja pyöräily

Lönnrotinkadun ja Terveyskadun, sekä Pukinpuiston ja Kuhnamon rantaväylän yhdistävä kävelyn- ja pyöräilyn reitti tulee valaista puistomaisilla katuvalaisimilla. Lönnrotinkadun ja Terveyskadun yhdistävä reitti tulee rakentaa ohjaavaksi tai merkitä niin, ettei reitti salli moottoriajoneuvojen läpiajoa.

Pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

- AP-, APY- ja AR-tontit 1,3 ap/asunto
- AK-tontit 1 ap/75 k-m² ja 2 vieraspaikkaa/tontti
- Palvelukeskukset 1 ap/150 k-m²

Korttelialueet

APY-korttelialueet

Alle 5 metrin etäisyydelle naapuritontin, katu- ja virkistysalueen rajasta maastoon rakennettujen luiskien kaltevuus saa olla enintään 1:4. Rakennuksen ja piha-alueen korkeusasemaan tulee kiinnittää suunnittelussa erityistä huomiota tontin pääkulkuväylillä.

AK-, AKR- ja AR-korttelialueet

Korttelialueittain rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Olevaan rakennuskantaan liittyvien uudisrakennusten tulee sopia väritykseltään ja muodonannollisesti ympäröivään rakennuskantaan. Rakentuessa alueen oleva vanha mäntypuusto tulee huomioida suunnittelussa ja sisällyttää osaksi pihasuunnitelmaa. Pihoja ei tule aidata.

Korttelin 2026 tonteilla 11 ja 13 rakennusten asuntopihat tulee muodostaa tontin länsi- tai eteläpuolelle ja pitää istutettuna ja hoidettuna. Autokatosten tulee sulautua maaston rinteeseen väritykseltään ja korkeudeltaan. Tontin länsilaidalla hulevedet eivät saa lisätä Lönnrotinkadun kuormitusta. Tontin laidalla tulee säilyttää olevaa mäntypuustoa ja metsänpohjaa, tai toteuttaa nurmialueen lisäksi hulevettä imeyttäviä ja ohjaavia metsäisiä istutuksia tai piharakenteita.

Puistoalueet

Pukinpuiston niittyaukea tulee säilyttää avoimena ja valoisena. Puistoalue tulee säilyttää luonnonmukaisesti puustoisena ja aluskasvillisuus matalana puiston käytettävyyttä tukien. Varttuva mäntypuusto tulee lähtökohtaisesti säilyttää puistoalueella. Alueen hulevesien viivytysalueet tulee toteuttaa kasvillisuudella imeyttäen. Hulevesi tulee johtaa laadultaan ja määrältään hallitusti rannan alueelle viivytysalueille kävelyreitit toteutuksen yhteydessä. Puiston kulkureitit tulee toteuttaa esteettömyyteen pyrkien.

Suojavyöhyke

Kaava-alueen osa sijoittuu suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvalla konsultointivyöhykkeelle. Suunnitellessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeelle, on rakentamisluvasta pyydetävä pelastusviranomaisen sekä tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) lausunto.

Rakennusten suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että ilmassa mahdollisten terveydelle vaarallisten kaasujen siirtyminen sisätiloihin on estetty. Käyttötarkoitukseltaan herkkien kohteiden rakennuksissa tulee olla automaattisesti koneellisen ilmastoinnin sulkeva kaasunilmaisinjärjestelmä erityisesti klooridioksidi-kaasulle.

Rakennuksen ilmastoinnin pysäyttävä kytkin tulee sijoittaa pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan. Rakennusten raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman korkealle maan pinnasta. Raittiin ilman sisäänottoa ei saa sijoittaa suuronnettomuusvaarallisen laitoksen suuntaan.

6.5. Nimistö

Asemakaavassa esitetään toteutunutta katunimistöä voimassa olevan asemakaavan mukaan. Lähivirkistysalueista on nimetty voimassa olevan asemakaavan mukaan *Pukinpuistoksi*. Uutta nimistöä ei asemakaavalla muodostu.

7. KAAVAN VAIKUTUKSET

Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutoksen osalta on sovellettu lain maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta 432/2023 voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Kaavaa laadittaessa selvitetään suunnitelman toteutumisen aiheuttamia vaikutuksia. Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin sitä täydentäen ja tarkentaen. Vaikutusten arvioinnissa lähtökohtana on kaavan toteuttamisen vaikutusten vertailu nykytilaan. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, aluetta koskeviin selvityksiin ja suunnitelmiin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja muistutuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

7.1. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan asemakaavoitetulle alueelle. Alueen nykyinen rakennettu ympäristö on pääosin palvelutalotoiminnan ja kytkettyjen asumismuotojen aluetta, jolla on mahdollisuus pientalorakentamiseen.

Kaavan vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön liittyvät alueen sisäisen Pukinpuiston viheralueen kehittämiseen ja alueen asumisen muotoon. Osin rakentumattomaan nykytilaan verrattuna kaavamuuoksella on vaikutusta lähialueen asukkaiden elinympäristöön. Vaikutus on katsottavissa myönteiseksi lähiympäristön siistiytyessä ja jäsenyessä rakentumisen jälkeen. Kaavamuuoksella vahvistetaan Pukinpuiston rakentumattomien kävely- ja pyöräilyreittien toteuttamista. Kaavamuutos mahdollista kaupungin keskustan alueelle tontteja, joilla on mahdollista säilyttää lähiluontoa ja vahvistaa asuinalueen viihtyisyyttä.

7.2. Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne

Asemakaavan muutoksen toteutuminen ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia jo rakennettuun ympäristöön tai yhdyskuntarakenteeseen verrattuna alueella voimassa olevan asemakaavan toteutumiseen. Muutokset suunnittelualueella sijoittuvat pääosin *Pukinpuiston* ympärille, johon aikaisemmin oli kaavoitettu pientaloasumisen ja kerrostalojen korttelialueita. Osa kerrostalotonteista osoitetaan terveyskeskuksen vierelle rakentuvalla palvelutalolle. Ajatellusta viiden pistekerrostalon kokonaisuudesta säilytetään asemakaavassa yhden rakentuneen lisäksi kahden kerrostalotontin verran. Kerrostaloalueiden mahdollisuus toteuttaa virkistyskäyttöön tarvittavia pihatoimintoja ja rakennelmia Pukinpuiston alueen osalla säilytetään. Aiemman kaavan rakentamista ohjaavia kaavamääräyksiä säilytetään toteutuneen pientalon ja asuinkerrostalon ympärillä yhtenäisen aluekokonaisuuden synnyttämiseksi. Asumisen korttelialueita muodostetaan olevan katuverkon yhteyteen. Pukinpuistolle osoitetun viheralueen määrä pyritään säilyttämään.

Kaavamuuoksen yhteydessä toteutuneita tontteja on tarkasteltu uudelleen. Asuintontteihin on tarpeen mukaan lisätty aluetta, mikäli rakentaminen tai piharatkaisut ovat toteutuneet ajan saatossa asemakaavassa osoitettua tonttia laajemmalle. Näille tonteille laaditaan kaavan yhteydessä myös tonttijaon muutos, joten tontit eivät enää ole rakennuskiellossa. Muutoksista on tiedotettu tontin omistajia ja heidän esittämiä toiveitaan on pyritty mahdollistamaan asemakaavaratkaisussa.

7.3. Maisema-, kulttuuri- ja luonnonympäristö

Kaavaratkaisulla on vain vähäisiä vaikutuksia alueen maisemaan. Huomattavimmat muutokset kohdistuvat rakentumattomiin Terveyskadun hoivatoiminnan tarpeeseen muutettaviin kerrostalotontteihin ja *Lönnrotinkadun* pientalotontteihin. Rakentueessaan kerrostalot vaikuttavat osittain Äänekosken keskustan ja Pukkimäen kaupunkikuvaan sekä ulkopuoliseen maisemakuvaan *Kuhnamo* -järveltä katsottaessa.

Tonttien uudelleensijoittuminen koskettaa jo aiemmin asumiseen ja yhteisten rakennusten alueeksi kaa voitettua rinnettä. Ratkaisussa osoitetaan rakennettavaksi 2-3 kytketyn asuintalon säilyttäen mäntyrin teen luonteen ja hyödyntäen alueen korkeusvaihtelua. Luontoarvojen huomioiminen Pukinpuiston ympäristössä on toteutettu kesällä 2025 toteutettavan luontoselvityksen pohjalta. Alueella ei todettu erityisiä luontoarvoja, ja puistoalueen hoitamattomuudesta johtuen alueen vieraslajitilanne on vaikea. Puiston hoidon tavoitteita on täsmennetty yleismääräyksellä, jossa alueen varttuvaa mäntypuustoa tulee säilyttää, mutta aluskasvillisuus tulee pitää matalana ja hallinnassa muilta osin. Yksittäistä puuta koskevasta suojelumerkintätavasta on siirrytty alueen runsasta mäntypuustoa yleisesti koskettavaan säilyttävään määräykseen viher- ja myös tonttialueilla.

Kulttuuriympäristön säilymistä Pukkimäellä edistetään huomioimalla Pukkimäen työläisasuintalojen aluekokonaisuuden laajennustarve pihan eteläreunalla. Muita piha-alueita kapeammaksi jääneen tontin osaa on kaavaluonnoksessa esitetty laajennettavaksi 6-8m kaistaleen verran. Laajennusalue osoitetaan Pukinpuiston ympäristön kaavamuuotuksessa lähivirkistysalueeksi, joka voidaan myöhemmin käsitellä rakennushistoriallista kokonaisuutta yhtenäisesti käsittelevässä kaavamuuotuksessa.

Kaavamuuotuksessa huomioidaan läheisen Pukkimäen asuntoalueen sekä myös myöhempää työläis-asuin aluetta edustavan Terveyskadun 1940-luvun pienkerrostalojen kokonaisuuden säilyminen. Rakennuskokonaisuuden vierelle sijoittuville tonteille on asetettu julkisivua koskettava kaavamääräys, jossa todetaan: "rakennusten tulee sopia ympäröivään rakennuskantaan ja alueen kaupunkikuvaan". Aluekokonaisuudet on jätetty Pukinpuiston ympäristön asemakaavamuuotoksen ulkopuolelle, jotta suojelu arvoja koskettavat kaavamerkin nät tulevat tarkastelluksi yhtenäisesti kokonaisuutta käsittelevässä asemakaavassa tulevaisuudessa.

Kaavamuuotoksen myötä alueelle on tehty arkeologinen inventointi, jonka perusteella alueelle ei sijoitu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia suojelukohteita. Kaavamuuotuksella ei ole vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön.

7.4. Liikenne

Kaavan toteutuessa liikennevirta Lönnrotinkadulla, Kuhnamonttiellä ja Terveyskadulla lisääntyy hieman tonteille ajon myötä. Kaavassa ei ole esitetty Lönnrotinkadun ja Terveyskadun yhdistämistä ympäriajettavaksi. Suunnittelualueen kadut palvelevat asumistarpeita ja virkistysalueet ovat hyvin saavutettavissa nykyisellä katuverkolla ja kulkuyhteyksillä. Uutta kevyen liikenteen väylää muodostuu Terveyskadun ja Lönnrotinkadun varrelle alueella, joka on aiemmin osoitettu viheralueen ohjeellisena kulkuyhteytenä. Kulkuyhteys on nykyisin rakentamaton.

7.5. Sosiaaliset vaikutukset

Kaavaratkaisun vaikutukset ihmisten elinoloihin ja hyvinvointiin ovat myönteisiä. Rauhalliseksi asuin ympäristöksi muodostuneelle alueelle ei kohdistu suuria muutospaineita. Kortteleiden käyttötarkoitukset päivitetään vastaamaan nykyistä asuinkäyttöä. Olevat asuin ympäristöt ohjataan täydennysrakentumaan luonto- ja kulttuuriarvot huomioiden, millä katsotaan olevan myönteisiä vaikutuksia alueen elinolojen parantamiseen ja yhteisön toimintaan. Pukinpuiston pinta-ala vähäisessä määrin pienenee, mutta tavoitteena on jäsentää puiston toimintoja ja helpottaa virkistyskokonaisuuden saavutettavuutta. Pienempi lähivirkistysalue on kaupungille helpompi pitää tarpeelliselta osin hoidettuna, millä on lähiasukkaille positiivinen merkitys.

7.6. Ilmastonmuutos / ilmastonmuutoksen huomioiminen

Kaavaratkaisulla rakentamisen alueet jäsentyvät kokonaisuuksiksi ja lähipuisto voidaan toteuttaa lisääntyvät sään ääri-ilmiöt huomioiden. Pukinpuistoon on osoitettu hulevesille viivyttämiseen aluetta, josta vedet voidaan hallitusti johtaa kohti *Kuhnamo* -vesistöä. Pukinpuistoon on mahdollista toteuttaa vettä imevää kasvistoa hallitsemaan sade- ja sulamisvesiä. Hulevesimäärä Lönnrotinkadun varrella on huomioitu.

7.7. Taloudelliset vaikutukset

Kaavaratkaisulla on jonkin verran taloudellisia vaikutuksia. Uutta katuverkkoa tulee rakennettavaksi noin 50 metriä Terveyskadun päätteen siirtyessä lännen suuntaan. Kevyen liikenteen yhteyksiä tulee toteutettavaksi. Kaavamuutoksen myötä kaupungille rivitalo- ja palveluasumisen tonttivarantoa saadaan lisää.

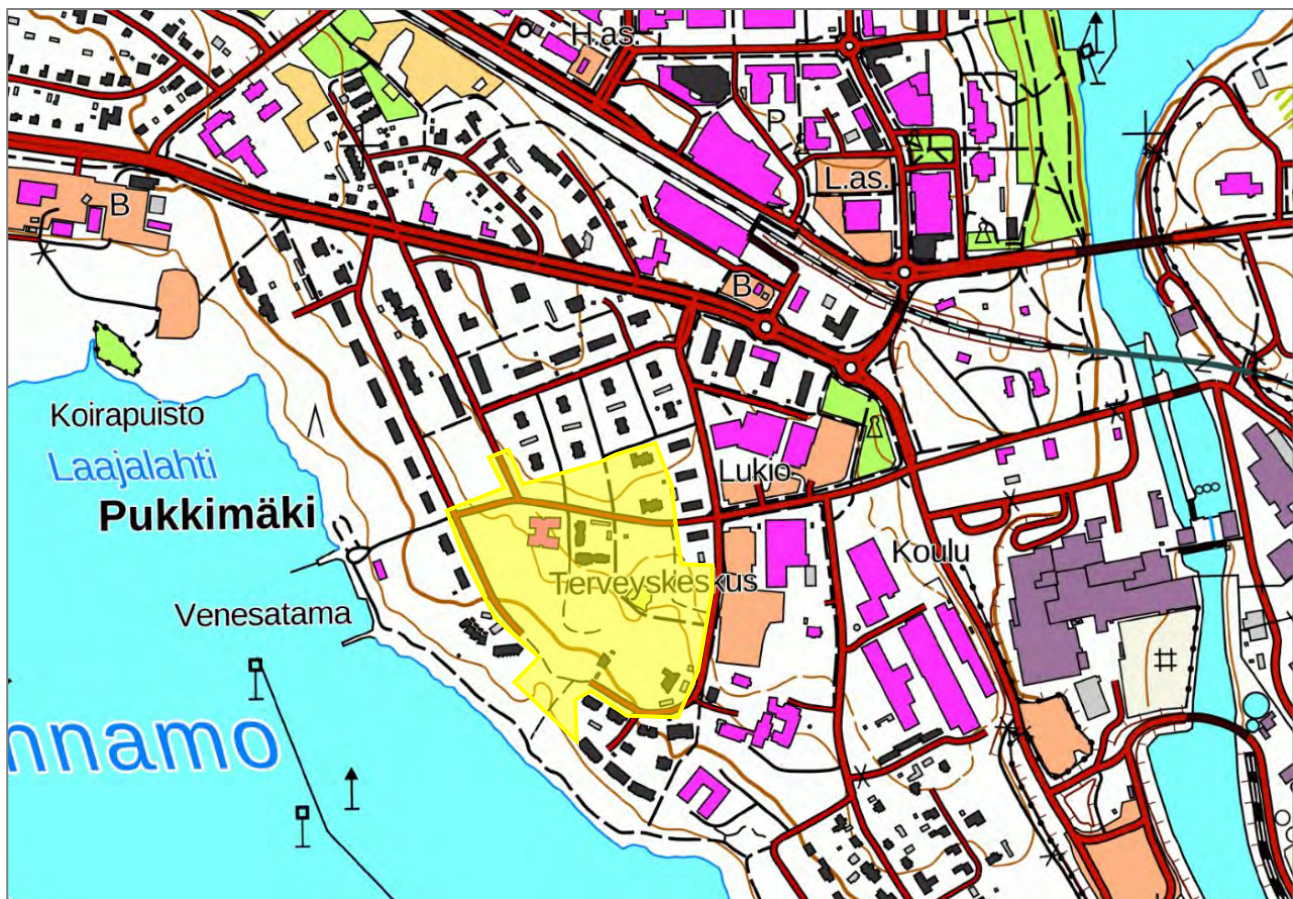
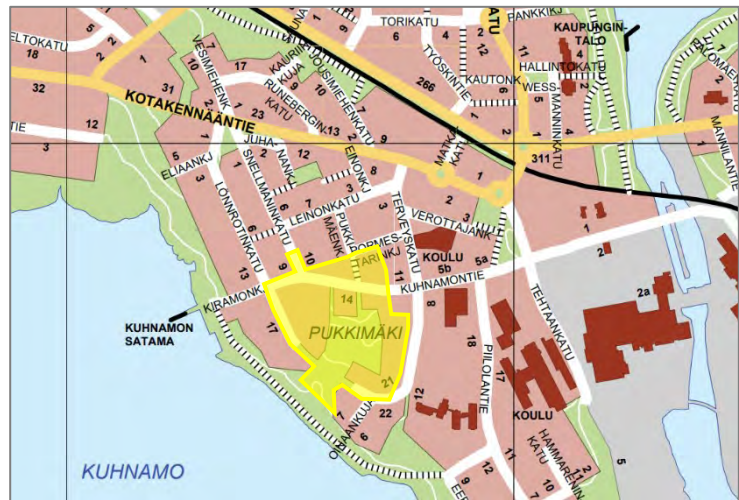
8. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman.

PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (AKL 63 §)

13.1.2025/28.4.2025/1.12.2025

1. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualueena on Äänekosken Pukkimäen kaupunginosassa sijaitseva *Pukinpuiston* lähiympäristön alue *Kuhnamo*-järven ja Terveyskeskuksen läheisyydessä. Suunnittelualue sijaitsee noin 600 m etäisyydellä Äänekosken keskustasta lounaaseen. Suunnittelualueen lähiympäristössä on pienkerrostalovaltaista taajamatyyppistä rakennuskantaa sekä virkistysaluetta. Suunnittelualueelle sijoittuu myös palvelurakentamista korttelissa 2026. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 7,9 ha. Suunnittelualueen sijainti ja rajaus on esitetty kansilehdellä. Rajaus voi täsmentyä suunnittelun edetessä.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan asuinpienalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Terveyskadun ja Lönnrotinkadun ympäristöön on toteutunut rivitalokantaa. Näiden katujen varrelle tarkastellaan uusien rivitalotonttien muodostamismahdollisuudet tiivistämään kaupunkirakennetta ja täydentämään katunäkymää toteutunut rakennuskanta huomioiden.

Alue sijaitsee uudehkon terveystalokompleksin välittömässä läheisyydessä. Suunnittelualueelle tarkastellaan mahdollisuudet osoittaa palveluasumista tulevaisuuden tarpeita varten lähelle hyvinvointipalveluita ja kaupallisia palveluita.

3. SUUNNITTELUTILANNE

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

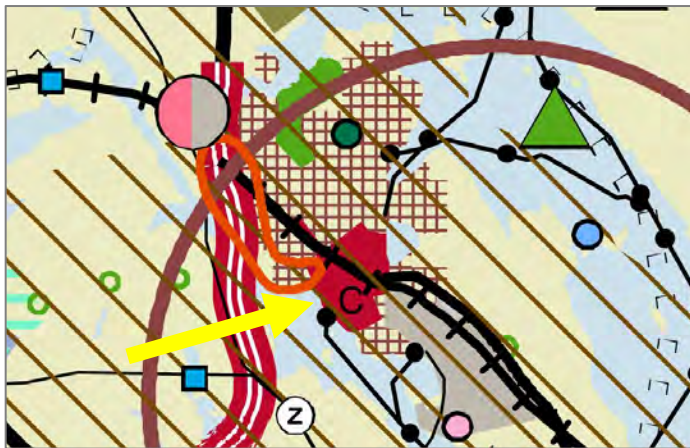
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista suunnittelujärjestelmää. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018. Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Äänekosken ja Suolahden taajamat muodostavat alueen **seutukeskuksen / kuntakeskuksen** (ruskea ympyrä), jonka sisälle suunnittelualue osittain sijoittuu. Suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta (C) ja sen välittömässä läheisyydessä seudullisesti merkittävää tiivistettävää taajamaa (ruskea ruuturasteri). Lisäksi alue on kulttuuriympäristön vetovoima-alue -merkinnän (ruskea vinorasteri) sisällä.

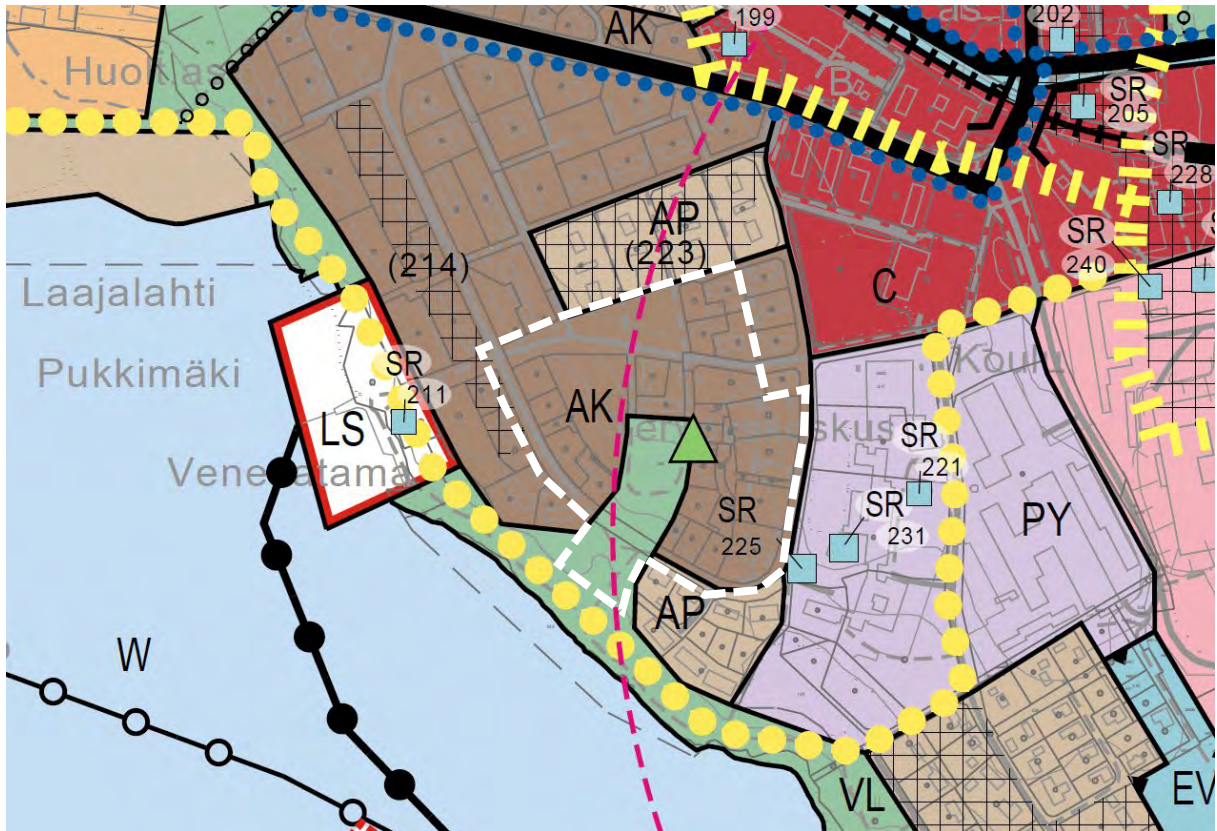
Kuva 1. Ote tarkistetusta Keski-Suomen maakuntakaavasta. Suunnittelualueen sijainti on osoitettu keltaisella nuolella.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 § 21 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Maakuntavaltuuston 8.12.2023 hyväksymä on lainvoimainen 1.10.2025 alkaen. Maakuntakaava 2040 kaavakartalla ei ole merkintöjä suunnittelualueelle.

3.3. Yleiskaava

Äänekoski 2030 osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 ja se on saanut lainvoiman heinäkuussa 2017. Suunnittelualueelle on osayleiskaavassa osoitettu kerrostalovaltaista asuntoaluetta (AK), pientalovaltaista asuntoaluetta (AP) sekä lähivirkistysaluetta (VL), jossa sijaitsee virkistyskohde -merkinnällä (vihreä kolmio) *Pukinpuiston lähiliikuntapaikka*.

Kuva 2. Ote Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualueen likimääräinen raja on osoitettu valkoisella katkoviivalla.

Pohjoinen pientalovaltainen alue ja luoteiskulman kerrostaloalueen varsi muodostavat kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet tai arvokkaat rakennetut ympäristöt (ruuturasteri). Kohteet ovat 223. Pukkimäen asuntoalue ja 214. Lönnrotinkadun kerrostalot, joissa asemakaavaa laadittaessa ja alueen maankäyttöä suunniteltaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten ja historiallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen. Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista ja sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Suunnittelualueen itäpuolella on palvelujen ja hallinnon alue (PY): *alue varataan julkisille ja yksityisille palveluille ja hallinnolle. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas autoilijan, pyöräilijän ja jalankulkijan näkökulmasta.* Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee suojeltavia rakennuksia tai rakennettuja ympäristöjä (SR); 221 Piilolan päiväkotia, 225 sairaalan viereinen asuntolarakennus ja 231 vanha sairaala. Suunnittelualueen eteläpuolella kulkee kehitettävä kevyen liikenteen väylä -merkintä (keltainen palloviiva).

3.4. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 29.2.1988, 30.7.1992 ja 14.12.2009 hyväksytyt tai vahvistetut asemakaavat.

Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu:

Asuinpienalojen korttelialuetta (AP-6): Merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa talousrakennuksia enintään 10 k-m²/asunto. Rakennukset ja autokatokset voidaan rakentaa tontin rajaan kiinni naapurin suostumuksella ja palomääräykset huomioiden kuitenkin niin, ettei yhtenäisen rakennusmassan pituus ylitä 18 metriä. Asuinrakennusten päätyjen etäisyys toisistaan tulee olla enintään 10 metriä;

Asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK-1), jossa merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa maanpinnan tasoon liike- ja toimistotiloja enintään 150 k-m² sekä erillisiä talousrakennuksia ja autotalleja enintään 100 k-m². Kunkin porrashuoneen pinta-alasta kerrosalaan lasketaan 15 k-m². Pienehköt talousrakennukset voi sijoittaa myös rakennusalan ulkopuolelle. Kerrostalojen leikki- ja oleskelualueet tulee sijoittaa yhteiskäyttöisinä VK-1 -alueelle. Tonttien piha-alueet ja VK-1 -alue on rakennettava yhtenäisesti eikä alueiden välisiä rajoja saa aidata.

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta (AR) sekä Asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialuetta (AKR).

Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (YSA-1), johon saa sijoittaa kunnan tai yksityisen toimesta toteutettavan vanhusten tai erityisryhmien palvelukeskuksen siihen liittyvine asuintoineen. Rakennusten ulkopuolelle voi sijoittaa pienehköjä talousrakennuksia, joita ei lasketa kerrosalaan.

Leikkipuistoa, yhteiskäyttö (VK-1), jossa alue tulee toteuttaa asemakaavan liitteenä olevan puistosuunnitelman periaatetta noudattaen. Alue on varattu yleisen virkistyskäytön lisäksi tonttien 2025-12, 2025-13, 2025-14, 2036-1, 2036-2 yhteiskäyttöön tarkoitettuja leikki- ja oleskelualueita sekä rakennuksia ja rakennelmia varten. Alueella sijaitsevat merkittävät puuryhmät tulee säilyttää.

Sekä puistoa (VP) ja lähivirkistysaluetta (VL). Ympäristöön on lisäksi merkitty suojeltavat puut (☉) ja suojeltava rakennus (sr).

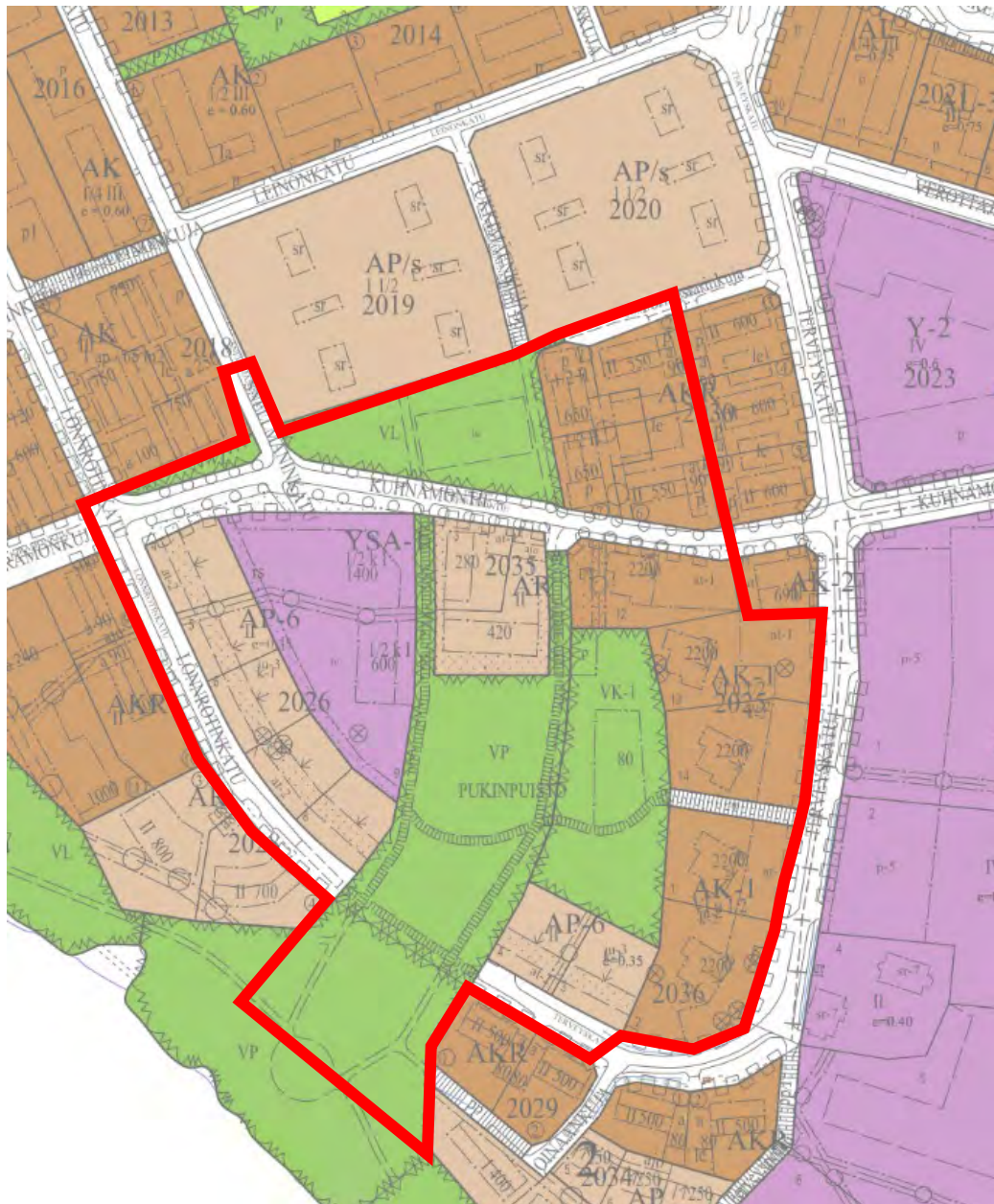
Julkisivuja ja kattoja koskevia merkintöjä osalla suunnittelualuetta ovat:

ju-2: Asuinrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla rappaus tai rakennustapaohjeen mukaisesti toteutettu betoni tai tiililaatta, oleskelupiha puoleisella sivulla myös paikalla muurattu tiili. Maantasokerros tulee suunnitella pinnaltaan, väreiltään ja aukotukseltaan muusta julkisivusta poikkeavalla tavalla sekä sisäänkäyntejä korostaen. Julkisivujen ja parvekerakenteiden jäsentelyssä tulee korostaa vertikaalisuutta. Seitsemänkerroksisten asuinrakennusten koillisosan nurkkaa tulee korostaa siten, että näkymä keskustan suuntaan on yleisilmeeltään moderni ja yhtenäinen. Parvekkeet tulee lasittaa. Autokatosten ja talousrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla puu tai rakennuslevy ja osin vaaleaksi rapattu tai slammattu tiili.

ju-3: Asuinrakennusten sekä autokatosten ja talousrakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali tulee olla rapattu tai slammattu kiviaines, autokatoksissa ja talousrakennuksissa myös puu.

k-1: Asuinrakennuksissa tulee olla kevein avoräystäin toteutettava pulpettikatto tai vastapulpettikatto, jonka kaltevuus on 1:6. Autokatoksessa ja talousrakennuksissa tulee olla pulpettikatto, jonka kaltevuus on 1:6.

k-2: Asuinrakennuksissa tulee olla loiva sisäänpäin kaatava katto. Autokatoksessa ja talousrakennuksissa tulee olla pulpettikatto, jonka kaltevuus on 1:6.

Kuva 4. Ote ajantasa asemakaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella.

3.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat

Aiemmat selvitykset ja suunnitelmat

- Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto
- Rakenneyleiskaava 2016 aineisto

Kaavatyön aikana tehtävät selvitykset

- Luontoselvitys
- Muinaisjäännösinventointi

4. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja alueen erityispiirteistä arvioidaan tätä kaavahanketta koskevat tavoitteet.

Kaavan vaikutukset kohdistuvat naapuriikiinteistöihin, sosiaaliin ja yhdyskuntataloudellisiin vaikutuksiin sekä ympäristöllisiin ja liikenteellisiin vaikutuksiin. Vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuu asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja inventoinnit sekä kartat. Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta ja sen asetettuja tavoitteita nykytilanteeseen. Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

- 1) Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- 2) Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne
- 3) Maisema-, kulttuuri- ja luonnonympäristö
- 4) Liikenne
- 5) Ilmastonmuutos / ilmastonmuutoksen huomioiminen
- 6) Sosiaaliset vaikutukset
- 7) Taloudelliset vaikutukset

Vaikutusten arviointi suoritetaan kaavaselostuksessa kaavoittajan toimesta.

5. OSALLISET

Osallisia ovat alueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §).

Kaavahankkeessa osallisia ovat:

- Suunnittelualueen ja lähiympäristön maanomistajat, yritykset, yhdistykset, vuokramiehet ja asukkaat sekä muut asianosaiset
- Asiantuntijaviranomaiset ja verkostojen jäsenet:
 - o Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 - o Keski-Suomen liitto
 - o Keski-Suomen museo
 - o Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES
 - o Äänekosken Energia Oy
 - o Keski-Suomen pelastuslaitos
 - o Kaupunkirakennelautakunta
 - o Ympäristölautakunta
 - o Vanhusneuvosto
 - o Vammaisneuvosto
- Seurat ja yhdistykset, mm:
 - o Äänekosken Yrittäjät ry
 - o Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry
 - o Ala-Keiteleen luonnonystävät ry

6. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Tiedottaminen

Kaavan vireille tulosta ja nähtävillä oloista tiedotetaan kaupungin kotisivuilla ja mahdollisuuksien mukaan kaupungin ilmoituslehdissä (*Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat Äks*) sekä erillistiedoksiannolla suunnittelualueen maanomistajille.

Kaavaluonnos

Kaavan luonnosaineisto (kaavakartta ja kaavaselostus liitteineen) asetetaan nähtäville MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi) ja Äänekosken kaupungintalon aulaan.

Luonnosvaiheen aikana osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavasta kirjallisesti kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus pidetään virallisesti nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 30 päivää kaupungin kotisivuilla ja Äänekosken kaupungintalon aulassa.

Osallisilla on mahdollisuus jättää muistutus kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta annettu muistutus tulee toimittaa kirjallisena kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn muistutukseen. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavaehdotuksen. Kaupunginvaltuuston päätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

7. KAAVAN LAATIJA JA AIKATAULU

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin omana työnä. Kaavoitustyö käynnistetään ja saatetaan vireille alkuvuodesta 2025. Kevään 2025 aikana alue ja alueen rakennuskanta valokuvataan ja kaavaluonnos valmistellaan nähtäville asetettavaksi. Kevään ja kesän 2025 aikana tehdään luontoselvitys, jonka tulokset täydennetään kaavaehdotukseen, joka ajoittuu syyskaudelle 2025. Kaavan hyväksyminen ajoittuisi kevätkaudelle 2026.

8. YHTEYSTIEDOT

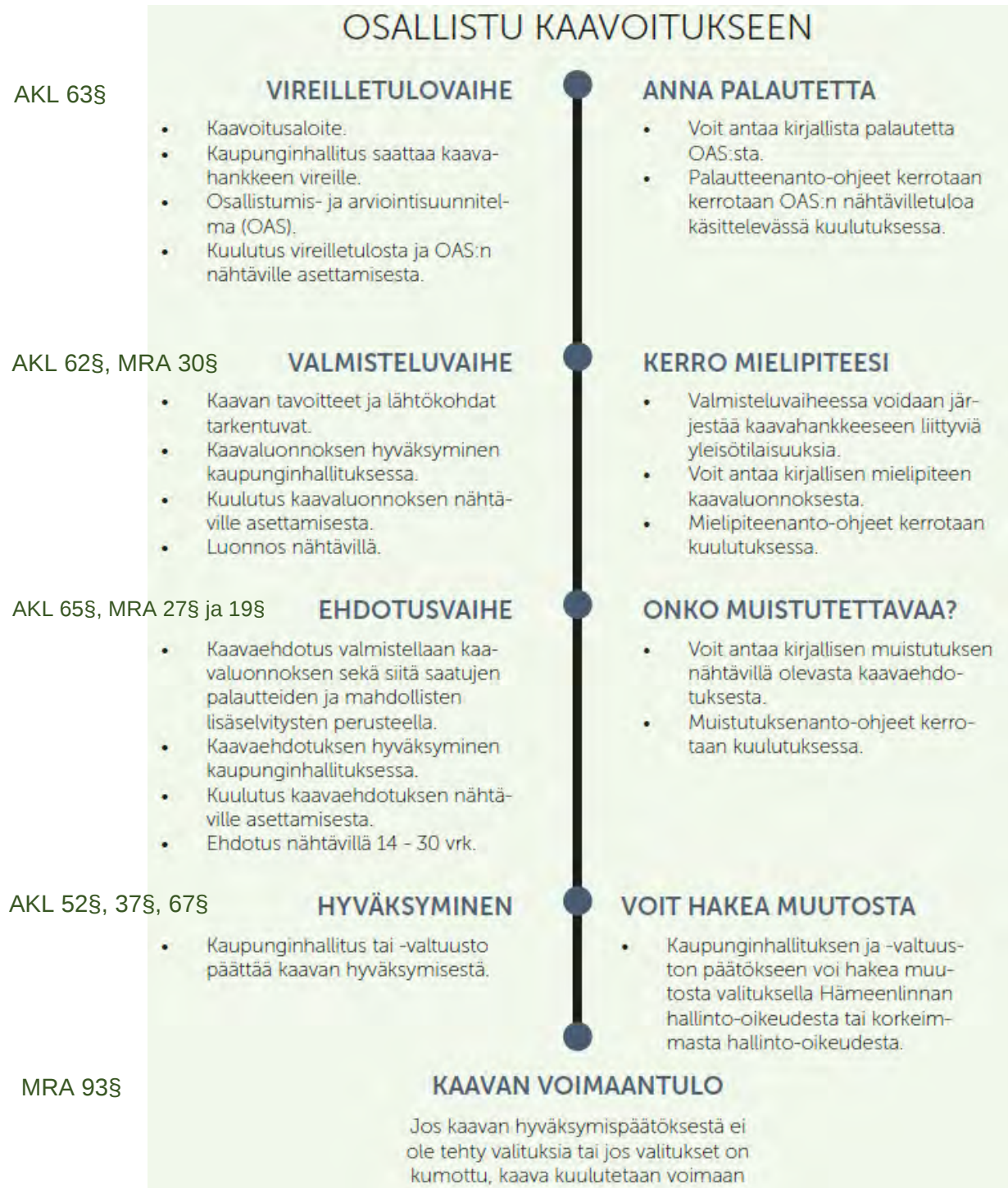
Äänekosken kaupunki / Kaavoitus
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi p. 040 717 7479
Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus p. 0400 115 240
Kaavasuunnittelija Carita Kosonen p. 0400 115 241

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa. etunimi.sukunimi@aanekoski.fi

KAAVOITUSPROSESSI

Kaavoitusta säätelee alueidenkäyttölaki (AKL) sekä maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA). Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan kaavoituksen käynnistämisestä päättää kaupunginhallitus. Asemakaavan ja yleiskaavan hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto. Vähäiset asemakaavan muutokset hyväksyy kaupunginhallitus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavoitustyön edetessä.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Äänekoski	Täyttämispvm	25.11.2025
Kaavan nimi	Pukinpuiston ympäristön asemakaavamuutos		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä	V - kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	22.1.2025
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	992 2/39
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	7,8485	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	7,8485	100,00	19764	0,25	0,0000	168
A yhteensä	4,4055	56,1	18284	0,42	1,1015	768
P yhteensä						
Y yhteensä	0,4506	5,7	1400	0,31	-0,3086	-600
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,6768	21,4	80	0,00	-1,0136	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,3156	16,8			0,2207	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	1	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	7,8485	100,00	19764	0,25	0,0000	168
A yhteensä	4,4055	56,1	18284	0,42	1,1015	768
AR	1,3278	30,1	3400	0,26	0,9656	2700
AKR	0,5957	13,5	2600	0,44	0,0000	-20
APY	1,1979	27,2	4200	0,35	1,1979	4200
AK	0,8601	19,5	6600	0,77	-0,5728	-4400
AP	0,4240	9,6	1484	0,35	-0,4892	-1712
P yhteensä						
Y yhteensä	0,4506	5,7	1400	0,31	-0,3086	-600
YSA-1	0,4506	100,0	1400	0,31	-0,3086	-600
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,6768	21,4	80	0,00	-1,0136	0
VL	0,0900	5,4			-0,5132	
VP	0,9283	55,4			-0,4990	
VK	0,6585	39,3	80	0,01	-0,0014	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,3156	16,8			0,2207	
Kadut	1,3156	100,0			0,2207	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	1	0	0	0
Asemakaava	1	0	0	0

PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Vuorovaikutusraportti 1.12.2025

OAS nähtävillä:
Luonnos nähtävillä:
Ehdotus nähtävillä:
Hyväksyminen KH:
Hyväksyminen KV:

KH 13.1.2025 § 7
KH 28.4.2025 § 108
KH __.__.2025 § __

22.1. – 21.2.2025
7.5. – 6.6.2025
__.-__.-___.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta	3
2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit	3
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)	3
3.1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute	4
4. Luonnosvaiheen vuorovaikutus	6
4.1. Kaavaluonnoksesta saatu palaute	6
4.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	7
4.3. Yksityishenkilöiden mielipiteet ja niihin laaditut vastineet	23
5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus	24
5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute	24
5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	24
5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet	24

Yhteystiedot

Kaavan laatija:
Äänekosken kaupunki
Maankäyttöpalvelut
Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi
puh. 040 717 7479
nina.marjoniemi@aanekoski.fi

Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus
puh. 0400 115 240
vilhelmiina.schroderus@aanekoski.fi

Kaavasuunnittelija Carita Kosonen
puh. 0400 115 241
carita.kosonen@aanekoski.fi

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan. Kaupunginhallitus päätti käynnistää kaavahankkeen kokouksessaan 13.1.2025 § 7. Kaavoitushanke kuu-
lutettiin vireille 22.1.2025 kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä 29.1.2025 *Pikkukaupunkilainen* ja *Ääne-
kosken Kaupunkisanomat* -lehdissä.

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidet-
tiin AKL 62 §:n ja AKL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 22.1. – 21.2.2025 välisen ajan. Määräaikana saatiin yksi palaute.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan kaavahankkeen aikana.

Aloitustaiheen viranomaisneuvottelua (AKL 66 §) ei ollut tarpeen järjestää. Kaupunginhallitus päätti kokoukses-
saan 28.4. 2025 § 108 asettaa kaavaluonnosaineiston nähtävillä AKL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Kaavaluonnos
pidettiin yleisesti nähtävillä kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla 7.5. – 6.6.2025 välisen ajan.
Luonnoksesta saatiin yhteensä 7 lausuntoa ja 2 mielipidettä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan __. __.2025 § __ asettaa kaavaehdotusaineiston MRA 27 §:n mukaisesti
nähtävillä 30 vuorokauden ajaksi. Kaavaehdotus pidettiin yleisesti nähtävillä __. __.2025 - __. __.2026 välisen
ajan kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla. Ehdotuksesta saatiin yhteensä __ muistutusta ja __
lausuntoa.

Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan (AKL 52 §) __. __.2026 § __ pitämässään kokouksessa.

2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit

AKL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukaista aloitustaiheen viranomaisneuvottelua ei ollut tarpeen järjestää. Kaavoituksen
edetessä selviää, onko tarpeen järjestää MRA 26 § mukaista viranomaisneuvottelua ehdotusaineiston nähtävil-
läolon jälkeen.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutoksen hankkeesta laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma
(OAS) oli nähtävillä 22.1. – 21.2.2025 (AKL 62 §, AKL 63§). OAS on koko kaavaprosessin ajan nähtävillä kaupungin
kotisivuilla ja sitä täydennetään kaavoituksen edetessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yksi kir-
jallinen palaute nähtävilläoloaikana.

3.1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

Määräaikaan mennessä saatiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta yksi kirjallinen mielipide. Tulleisiin mielipiteisiin on laadittu kaavoittajan vastine.

Saapuneet palautteet:

Palaute 1; yksityinen , 20.2.2025

Tiivistelmä palautteesta 1	Vastine
Suunnittelussa huomioon otettavia seikkoja: - Hyvillä suunnitelmilla voidaan parantaa kaupungin viihtyisyyttä sen parhaimmalla rantaväyläalueella, jota vapaa-ajan liikkujat ja terveytensä puolesta liikkujat käyttävät. - Pukinpuiston alueen suunnittelussa on huomioitava sen kävelyreitistön hyvä liittyminen rantaväylään. Eerolankadun ja Kuhnamentien välillä on hyvä olla ns. lyhyemmän lenkin mahdollisuuksia. - Myös ns. Pukinpuiston välineistön (lapset, vanhukset) ja alueen kehittämistä tulisi parantaa. Aiemmin puistossa oli myös lammasaitaus. - Asemakaavan yhteydessä olisi huomioitava myös rantaväylän kokonaisuusmahdollisuus. Alue alkaa Eerolankadun päästä urheilukentältä ja puutarhan alueelta jatkaen Kotakennäntielle. Koko länsipuolinen ranta-alue on erittäin kaunis. Väylä on aktiivisesti käytetty. Väylän varrella on riittävästi ja vaihtelevasti luontoon kuuluvia vaikuttimia. Kuhnamojärven rantaa, koivikkoja, aukeita alueita ja loppupäässä Lönnrotinkadun alapuolella satama-alueen ja Kotakennäntien välillä jopa satumainen (yli 100v) männikkömetsä. Suunnitelmassa tämä em. rantaväylä on huomioitava. Jatko siitä eteenpäin Kotakennään alueelle on myös mahdollistettava. Liitteenä 3.1.2018 Äänekosken kaupungin kaavoitusosastolle lähettämämme lausunto alueen kaavasta, kohta 3. 3. Kaupungin kaavaehdotus nro 7. Terveyskeskuksen ja Poken asemakaavan muutos. Alueen kehittäminen ja Kuhnamon rantapuiston rakentaminen ovat kaikkein tärkein ja kokonaisuudessaan merkittävän koko keskusta-alueen imagon ja kaupunkilaisten terveyden, virkistytymisen, yhteenkuuluvaisuuden ja toiminnallisuuden edistämisen kannalta. Alueen käyttöaste on noussut päiväkotilasten, koululaisten, vanhusten palvelukeskuksen ja yksityisten palvelukotien sekä terveysaseman ja sairaalan käytön kanssa. Asutusalueen läheisyydessä sen	Asemakaavan muutoksessa voidaan tarkastella alueen kävely- ja urheiluareittien muodostumista. Pukinpuiston ja rantaväylän yhteys on syytä huomioida ja tarkastaa vahvistettavaksi alueen sisäiseksi viher- ja virkistysalueiden yhteydeksi. Nykyinen asemakaavatilanne mahdollistaa rantaväylän jatkumisen Kuhnamo -järven rannalla. Viheralueille on osoitettu ohjeellinen kulkuyhteys Piilolanniemen urheilukentän, Kuhnamonpuiston yhteisöpuutarhan, Pukinpuiston, Kuhnamon sataman ja Laajalahteen jatkuvan Kuhnamonpuiston ja Laajaniemenpuiston läpi jatkuvaksi Kotakennäntielle. Rantaväylää on toteutettu osittain: rakennettu yhteys on Kuhnamon satama-Piilolanniemen urheilukenttä välillä. Kuhnamon sataman alueelta jatkuu polkumainen yhteys Laajalahden koirapuiston ja frisbeegolfradan alueelle. Äänekosken kaupungin strategisessa Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmassa vuosille 2025-2035 Kuhnamo -järven rantaväylää ei ole nostettu osaksi pyöräilyn pääverkkoa. Tarkastelussa ranta sijoittuu Äänekosken keskustan 15min kävelyn saavutettavuusvyöhykkeelle. Välille Piilolanniemi-Laajalahti on tunnistettu erityisreititarpeita kuin myös Kuhnamon vierasvenestamasta Pankkarille. Nämä reitit on todettu olevan myös kävelyn tärkeitä reittejä. Maankäyttöpalveluiden tavoitteena on kehittää Pukinpuistoa ja siitä Kuhnamon rannan suuntaan kevyen liikenteen yhteyttä siten, että ranta olisi saavutettavissa Kuhnamentieltä Pukinpuiston kautta selkeänä hoidettuna kokonaisuutena. Puiston ja kevyen liikenteen yhteyksien toteuttaminen ja parantaminen vie aikansa, mutta kaavoituksella voidaan luoda selkeät edellytykset ja tulevaisuuden visiot

sijainti on eriomainen! Puiston käyttö on lisääntynyt vuodesta toiseen! Alueella on ollut lähes 10 vuotta Äänekosken perusturvalautakunnan suositus puistoalueen ottamisesta em. käyttöön eli alueelle on hyvä sijoittaa myös vanhuspalvelua keskittävää asutusta. Samalla on toivottu, että yhtenäinen ja toimiva Kuhnamon rantapuisto pitää rakentaa sellaiseen kuntoon kuten aiemmin on luvattu. Nyt suunniteltu katkaisu kaavoituksessa ehdotetulla tavalla ranta-alueella mitätöisi palvelujen tarjoajien yhteyden Kuhnamon puistoalueella Eerolan kadulta Kotakeennänsalmeen ja jättäisi mm. hyvän ja toimivan pallokentän yksin rantatonttien toiselle puolelle. Vaihtokaupassa kaupunki sai puistoalueen kunnostamiseen ja rakentamiseen tehtaalta 150 000 e kun valtuusto vastavuoroisesti hyväksyi sopimuksessa Piilolanniemen rantatonttien kaavoittamisen museotien varressa Sepän talon vierestä. Rantapuiston työ on kuitenkin jäänyt kesken! Erittäin tärkeä on saada koko Kuhnamon puistoalue suunnittelun alle ja palvelemaan em. alueen käyttäjätahoja, joista yksi suuri käyttäjätaho ovat lisääntyvä vanhusten joukko! Hyvin rakennettuna puisto tulee olemaan mielenkiintoinen kokonaisuus "Terveyslinjana tai Hyvän olon tienä" ja tulee palvelemaan myös lähialueiden asukkaita. Alue on sijoittumissellaan kaupungin parhaita! Jyväskylällä teki alueellisena kokeiluna vastaavanlaisen reitin vanhus- ja muullekin väestölleen kuntoiluvälineineen ja olotiloineen ja on saanut siitä paljon kiitosta!	alueen kehittämiseksi. Väylien ja puistojen kehittäminen tämän kaavahankkeen alueella palvelisi palautteessa esille tuomien ikäihmisten hyvinvointia.
--	--

4. Luonnosvaiheen vuorovaikutus

Pukinpuiston ympäristön asemakaavamuutosta käsiteltiin **Kaavoittamisen iltapäivässä 9.4.2025** Äänekosken kaupungintalolla. Kaavaluonnoksen pohjalle oli laadittu kaksi suunnitelmaa kytkettyjen asumismuotojen sijoittamisesta Pukinpuiston ympäristöön. Suunnitelmissa osoitettiin Pukinpuiston ja rantaväylän välille rakennettavan yhteyden sijainnista kaksi vaihtoehtoa.

Kaavoitusiltapäivän keskustelussa koettiin hyväksi säilyttää olevan rakennuskannan aluesuunnitelmaa pienempiä kokonaisuuksina toteutuneiden kohteiden ympärillä. Pukinpuiston alkuperäisen puistosuunnitelman todettiin jääneen osittain toteutumatta, ja siistimistä ja virkistystoimintojen kehittymistä pidettiin myönteisenä. Suojellut puut ja luontoarvot koettiin tärkeäksi, mutta näkymien ylläpitoa vesistölle toivottiin ylläpidettävän. Eroa luonnosten 1 ja 2 välillä kytkettyjen asumismuotojen rakentamisen sijoittumisesta ei noussut. Pukinpuiston ja rantaväylän välisen kulkuyhteyden tunnistettiin lisäävän mahdollisesti alueen virkistyskäyttöä ja liikehdintää. Liikennemäärien mahdollinen lisääntyminen Terveyskadulla ja Lönnrotinkadulla toivottiin otettavan huomioon keskustan liikennesuunnittelussa.

Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 7.5.2025 – 6.6.2025 väliseksi ajaksi Äänekosken kaupungintalon ala-aulaan ja kaupungin kotisivuille. Kaikkia kaava-alueen maanomistajia tiedotetaan henkilökohtaisella kirjeellä luonnosaineiston nähtäville asettamisesta.

Kaavaluonnoksesta pyydetään eri viranomaisten lausunnot.

4.1. Kaavaluonnoksesta saatu palaute

Seuraavissa luvuissa on käsitelty luonnosvaiheessa saadut lausunnot ja mielipiteet. Luku 4.2 (sivut 7-22) sisältää kopiot alkuperäisistä viranomaisten ja yhteisöjen lausunnoista, niiden tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet. Luku 4.3 (sivut 23-24) sisältää tiivistelmät mielipiteistä ja niihin laaditut vastineet.

Saapuneet lausunnot:

Lausunto 1; Keski-Suomen ELY-keskus, 27.5.2025,

Lausunto 2; Keski-Suomen liitto, 23.5.2025

Lausunto 3; Äänekosken energia, 2.6.2025

Lausunto 4; Keski-Suomen pelastuslaitos, 3.6.2025

Lausunto 5; Vammaisneuvosto, 4.6.2025

Lausunto 6; Äänekosken kaupunkirakennelautakunta, 5.6.2025

Lausunto 7; Keski-Suomen museo, 10.6.2025

Saapuneet mielipiteet:

Mielipide 1; yksityinen, 23.5.2025

Mielipide 2; yksityinen, 3.6.2025

4.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Kopio lausunnosta 1

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

27.5.2025

1 (3)
KESELY/1222/2025

Äänekosken kaupunginhallitus
kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos

Lausunto ko. asemakaavan luonnosvaiheen kaava-aineistosta

Suunnittelualue sijaitsee Äänekosken Pukkimäen kaupunginosassa sijaitsevan Pukinpuiston lähiympäristössä noin 600 metrin täisyydellä Äänekosken keskustasta lounaaseen.

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan asuinpienalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on tutustunut asemakaavamuutoksen luonnokseen ja lausuu siitä seuraavaa:

Kaavakartta ja -määräykset

Suunnittelualue sijoittuu osin suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvaan laitoksen konsultointivöhykkeelle. Tämä käy ilmi mm. Äänekoski 2030 yleiskaavasta. Kaavamääräyksissä ja kaavaselostuksessa kyseinen asia ei ilmene millään tavoin. Kaava-asiakirjoja on täydennettävä konsultointivöhykkeeseen liittyvillä tiedoilla sekä tarpeen mukaan annettava asiaan liittyvä kaavamääräys. Lisäksi ELY-keskus muistuttaa, että konsultointivöhykkeellä tapahtuvista kaavoitusmuutoksista tai merkittävämmästä rakentamisesta on pyydettävä lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta.

Varsinainen kaavakartta poikkeaa hiukan kaavaselostuksessa esitettyyn kaavakarttaan verrattuna (kuva 20) esimerkiksi Pukinpuiston ja Kuhnamentien pp/t kaavamerkinnän osalta, vaikka molemmissa kartoissa on sama päiväys. Lisäksi varsinaisessa kaavakartassa on mm. kaavamääräys kaavamerkinnälle pp/t, mutta kaavakartalta ko. merkintää ei löydy. Edellä mainitut asiat tulee tarkistaa ja korjata tarpeen mukaan.

Luontoasiat

Kaavatyön taustalle tehtävä luontoselvitys on tarkoitus tehdä kaava-asiakirjojen mukaan vasta kesällä 2025. Tämän vuoksi kaavaratkaisuun luontoasioiden näkökulmasta ei voi ottaa vielä tässä vaiheessa kantaa.

ELY-keskuksen tiedossa on, että esimerkiksi liito-oravasta on tehty tuoreita havaintoja kaava-alueen lähikortteleissa.

Maisema

Kaavaselostuksessa alueen nykytilan kuvauksen mukaan Pukinpuistosta valtaosa on puustoista viheraluetta ja alueella sijaitsee vanha lammaslaidun. Pukinpuiston toimintoja ja luontoarvoja on tavoitteena tarkastella tarkemmin kesällä 2025 valmistuvan alueen luontoselvityksen pohjalta.

Vanha lammaslaidun ja alueella säilyneet avoimet sekä puoliavoimet alueet viittaavat alueen säilyneeseen perinnemaisemaluonteeseen. Kaikki perinnebiotoopit (luontotyytit) ovat uhanalaisia. Luontoselvityksen yhteydessä tulisikin tarkastella myös alueen mahdollisia perinnebiotooppiarvoja. Samalla tulisi pohtia, miten alueen historiallinen perinnemaisemaluonne ja mahdolliset perinnebiotooppiarvot voidaan säilyttää osana kaavan VP- ja VK-2 alueita.

Kaavan puistoalueita koskevassa yleismääräyksessä määrätään mm. niittyaukean avoimuuden ja valoisuuden säilyttämisestä, alueen puustoisuuden säilyttämisestä ja aluskasvillisuuden säilyttämisestä matalana. Nämä ovat hyviä lähtökohtia alueen perinnemaisemaluonteen säilyttämisessä. Määräyksiä voi mahdollisesti luontoselvityksen suositusten pohjalta edelleen tarkentaa, niin että alueen luonnonmukaisuutta ja mahdollisia perinnebiotooppiarvoja pyritään vaalimaan.

Kaavaratkaisun huomattavampien maisemavaikutusten on arvioitu kohdistuvan Terveyskadun rakentamattomiin kerrostalotontteihin ja Lönnrotinkadun pientalotontteihin. Kaavaselostuksen mukaan rakentuessa kerrostalot vaikuttavat Äänekosken keskustan ja Pukkimäen kaupunkikuvaan sekä ulkopuoliseen maisemakuvaan Kuhnamo-järveltä katsottaessa. Alueella voimassa olevassa asemakaavassa on annettu osalle suunnittelualuetta mm. tarkempia julkisivuja ja kattoja koskevia merkintöjä. Samankaltaisten merkintöjen laatimista tulisi harkita myös kaavamuutoksessa.

Hulevedet

Kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä on hulevesiasioita huomioitu hyvin. Alueen hulevedet johdetaan Kuhnamoon, minkä ekologinen tila on välttävä, ja tavoitteena on, että muodostuman ekologinen tila olisi vähintään hyvä viimeistään vuonna 2027. Onkin tärkeää, että Kuhnamoon joutuva kuormitus myös hulevesistä on mahdollisimman vähäinen. Suunnittelualueen toteuttamis- ja rakentumisvaiheessa on hyvä varmistua, että hulevesien käsittely (viivytys, puhdistus) on riittävää, käyttäen uusimpia tietoja soveltuvista tehokkaista rakenteista.

Tiivistelmä lausunnosta 1

Tiivistelmä lausunnosta 1	Vastine
Suunnittelualue sijoittuu osin suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvaan laitoksen konsultointivyöhykkeelle. Kaava-asiakirjoja on täydennettävä konsultointivyöhykkeeseen liittyvillä tiedoilla sekä tarpeen mukaan annettava asiaan liittyvä kaavamääräys. Kaavamuutoksesta on pyydettävä lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta. Jalankulun ja pyöräilyn kaavamerkintä pp/t tulee tarkistaa ja korjata yhtenäiseksi kaavakartalla, määräysten selityksissä sekä kaavaselostuksen kaavaotteessa. Luontoselvityksen valmistuessa kesällä 2025 kaavaratkaisun luontoasioiden näkökulmasta ei voi ottaa kantaa. Liito-oravasta on tehty tuoreita havaintoja kaava-alueen lähikortteleissa. Vanha lammaslaidun ja alueella säilyneet avoimet sekä puoliavoimet alueet viittaavat alueen säilyneeseen perinnemaisemaluonteeseen. Luontoselvityksen yhteydessä tulisikin tarkastella myös alueen mahdollisia perinnebiotooppiarvoja. Samalla tulisi pohtia, miten alueen historiallinen perinnemaisemaluonne ja mahdolliset perinnebiotooppiarvot voidaan säilyttää osana kaavan VP- ja VK-2 alueita. Kaavaratkaisun huomattavampien maisemavaikutusten on arvioitu kohdistuvan Terveyskadun rakentamattomiin kerrostalotontteihin ja Lönnrotinkadun pientalotontteihin. Tarkempia julkisivuja ja kattoja koskevia merkintöjen laatimista tulisi harkita kaavamuutoksessa. Alueen hulevedet johdetaan Kuhnmoon, minkä ekologinen tila on välttävä, ja tavoitteena on, että muodostuman ekologinen tila olisi vähintään hyvä viimeistään vuonna 2027. Onkin tärkeää, että Kuhnmoon joutuva kuormitus myös hulevesistä on mahdollisimman vähäinen. Suunnittelualueen toteuttamis- ja rakentumisvaiheessa on hyvä varmistua, että hulevesien käsittely (viivytys, puhdistus) on riittävää, käyttäen uusimpia tietoja soveltuvista tehokkaista rakenteista.	Täydennetään kaavaselostusta Äänekoski 2030 osayleiskaavassa osoitetun suuronnettomuusvaarallisen laitoksen konsultointivyöhykkeen osalta. Lisätään Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES lausunnonantajiin. Korjataan merkinnät yhtenäiseksi kaavakartalla ja määräysten selitteissä. Päivitetään kaavaselostuksen kaavaote. Merkitään havainnot liito-oravasta suunnittelualueen lähiympäristössä tiedoksi. Perinnebiotooppiarvot voidaan huomioida kaavoituksessa ajantasaisen luontoselvityksen pohjalta ja tuoda osaksi puistoa ja lähivirkistysalueita niitä koskevilla kaavamääräyksillä. Lisätään kaavakartalle rakentamista ohjaavia määräyksiä. Suunnittelualueen hulevesien ohjaus ja viivytys huomioidaan kaavassa ja kaavaa seuraavissa kevyen liikenteen reitistön rakennustöissä. Pukkimäen ympäristön hulevesien hallinnan parantamista alueella voidaan käsitellä hulevesityöryhmässä.

Kopio lausunnosta 2

Viite: Lausuntopyyntönnä 2.5.2025 Pukinpuiston ympäristön asemakaavamuutoksen luonnoksesta

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO

Pukinpuiston asemakaavan muutoksen luonnosvaiheessa tarkastellaan kahden vaihtoehdon avulla Pukinpuiston ympäristöön sijoittuvien asuinpienalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaavan aluevarausten tarpeellisuutta. Terveyskadun ja Lönnrotinkadun varrelle tarkastellaan uusien rivitalotonttien muodostamisen mahdollisuudet tiivistämään kaupunkirakennetta. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuudet osoittaa palveluasumista tulevaisuuden tarpeita varten lähelle hyvinvointipalveluita ja kaupallisia palveluita. Kulttuuriympäristöarvot huomioidaan mm. suojelumerkinnöin. Puistoalueet säilyisivät. Alueen luontoselvitys toteutetaan kesällä 2025. Alueella on voimassa lainvoimainen Äänekoski 2030 -osayleiskaava vuodelta 2017.

Asemakaavan muutoksessa tulee huomiotavaksi suunnittelualueelle ulottuva Äänekosken metsäteollisuusalueetta koskeva 2 km konsultointivyöhyke, joka on osoitettu Äänekoski 2030 -osayleiskaavassa. Muilta osin asemakaavamuutoksen luonnoksen tavoitteet ovat maakuntakaavassa osoitettujen keskustatoimintojen alueen ja kulttuuriympäristön vetovoima-alueen sekä koko maakuntakaavaa koskevien määräysten tavoitteiden mukaisia.

Liisa Bergius
maakunta-arkkitehti
Keski-Suomen liitto

Tiivistelmä lausunnosta 2

Tiivistelmä lausunnosta 2	Vastine
Asemakaavan muutoksessa tulee huomiotavaksi suunnittelualueelle ulottuva Äänekosken metsäteollisuusalueetta koskeva 2 km konsultointivyöhyke, joka on osoitettu Äänekoski 2030 -osayleiskaavassa. Muilta osin asemakaavamuutoksen luonnoksen tavoitteet ovat maakuntakaavassa osoitettujen keskustatoimintojen alueen ja kulttuuriympäristön vetovoima-alueen sekä koko maakuntakaavaa koskevien määräysten tavoitteiden mukaisia.	Lisätään kaavaselostukseen Äänekoski 2030 osayleiskaavassa osoitettu konsultointivyöhyke ja kaavakartalle konsultointivyöhykettä koskeva määräys. Lisätään Teollisuus- ja kemikaalivirasto TUKES lausunnonantajiin.

Kopio lausunnosta 3

Äänekosken kaupunginhallitukselle

Äänekosken kaupunginhallitus
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

LAUSUNTO: PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVA- MUUTOKSESTA

VESI

Vesihuollon osalta estettä kaavamuutoksen toteutumiselle ei ole. Nykyiset rasitteet vesi, viemäri- ja hulevesilinjojen osalta tulee jättää voimaan myös uuteen kaavaan.

SÄHKÖ

Sähköverkon osalta estettä kaavamuutoksen toteutumiselle ei ole. Nykyiset rasitteet sähköverkon osalta tulee jättää voimaan myös uuteen kaavaan.

KAUKOLÄMPÖ

Alueella sijaitsee kattavasti kaukolämpörunkoverkosto ja alueen olemassa olevat rakennukset ovat suurimmalta osaltaan jo olemassa oleviin kaukolämpöverkkoihin liittyneitä. Alueella mahdolliset uudisrakennukset ovat kattavasti liitettävissä olemassa oleviin kaukolämpöverkkoihin. Nykyiset rasitteet kaukolämpöverkon osalta tulee jättää voimaan myös uuteen kaavaan.

Äänekoskella 2.6.2025
Äänekosken Energia Oy

Peter Rinne
tuotantopäällikkö

Tiivistelmä lausunnosta 3

Tiivistelmä lausunnosta 3	Vastine
Vesi- ja sähköhuollon osalta estettä kaavamuutoksen toteutumiselle ei ole. Nykyiset rasitteet sähköverkon sekä vesi, viemäri- ja hulevesilinjojen osalta tulee jättää voimaan myös uuteen kaavaan. Alueella mahdolliset uudisrakennukset ovat kattavasti liitettävissä olemassa oleviin kaukolämpöverkkoihin. Nykyiset rasitteet kaukolämpöverkon osalta tulee jättää voimaan myös uuteen kaavaan.	Merkitään tiedoksi.

Kopio lausunnosta 4

Pukinpuiston ympäristön asemakaavaluonnos

Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella asuinpienalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkia kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta.

Pelastusviranomainen on tutustunut kaavan luonnosaineistoon ja lausuu seuraavaa:

Kaava-alue sijoittuu suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvaan konsultointivyöhykkeelle. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeelle tulisi pyytää myös Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) lausunto.

Pelastusviranomainen esittää kaavan yleismääräyksiin seuraavaa lisäystä:

Rakennusten suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että ilmassa mahdollisten terveydelle vaarallisten kaasujen siirtyminen sisätiloihin on estetty. Käyttötarkoitukseltaan herkkien kohteiden rakennuksissa tulee olla automaattisesti koneellisen ilmastoinninsulkeva kaasunilmaisinjärjestelmä erityisesti klooridioksidikaasulle. Rakennuksen ilmastoinnin pysäyttävä kytkin tulee sijoittaa pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan. Rakennusten raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman korkealle maan pinnasta. Raittiin ilman sisäänottoa ei saa sijoittaa suuronnettomuusvaarallisen laitoksen suuntaan. Rakennusluvasta tulisi pyytää pelastusviranomaisen lausunto.

NURMIVAARA
PANU
91215342C

Aleksi Nurmivaara
91215342C
Osoite: NURMIVAARA PANU 91215342C,
Osoite: Pelastuslaitos, Osoite: Keski-Suomen
Pelastuslaitos,
email: danu.nurmivaara@pelastuslaitos.fi
Päivämäärä: 2025.06.03 08:25:11 +0300

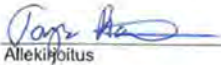
paloinsinööri

Panu Nurmivaara

Tiivistelmä lausunnosta 4

Tiivistelmä lausunnosta 4	Vastine
Kaava-alue sijoittuu suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvaan konsultointivyöhykkeelle. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeelle tulisi pyytää myös Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) lausunto. Pelastusviranomainen esittää kaavan yleismääräyksiin seuraavaa lisäystä: Rakennusten suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että ilmassa mahdollisten terveydelle vaarallisten kaasujen siirtyminen sisätiloihin on estetty. Käyttötarkoitukseltaan herkkien kohteiden rakennuksissa tulee olla automaattisesti koneellisen ilmastoinninsulkeva kaasunilmaisinjärjestelmä erityisesti klooridioksidikaasulle. Rakennuksen ilmastoinnin pysäyttävä kytkin tulee sijoittaa pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan. Rakennusten raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman korkealle maan pinnasta. Raittiin ilman sisäänottoa ei saa sijoittaa suuronnettomuusvaarallisen laitoksen suuntaan. Rakennusluvasta tulisi pyytää pelastusviranomaisen lausunto.	Lisätään kaavakartalle suojavyöhyke -osa-alue merkintä sekä yleismääräyksiin tarkempi ohjaus konsultointivyöhykkeen huomioimisesta; ”Suojavyöhyke. Kaava-alueen osa sijoittuu suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvalla konsultointivyöhykkeelle. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeelle, on rakentamisluvasta pyydettävä pelastusviranomaisen sekä tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) lausunto. Rakennusten suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että ilmassa mahdollisten terveydelle vaarallisten kaasujen siirtyminen sisätiloihin on estetty. Käyttötarkoitukseltaan herkkien kohteiden rakennuksissa tulee olla automaattisesti koneellisen ilmastoinnin sulkeva kaasunilmaisinjärjestelmä erityisesti klooridioksidikaasulle. Rakennuksen ilmastoinnin pysäyttävä kytkin tulee sijoittaa pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan. Rakennusten raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman korkealle maan pinnasta. Raittiin ilman sisäänottoa ei saa sijoittaa suuronnettomuusvaarallisen laitoksen suuntaan.”

Kopio lausunnosta 5

 	
MIELIPIDE KAAVAHANKKEESTA	
Kaavan nimi PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS	
Mielipidettäni koskevan tilan nimi ja rekisterinumero (esim. 456-7-89) sekä osoite 2. kaupunginosan kortteleita 2019, 2025 (osa), 2026, 2030 (osa), 2035, 2036 (osa) sekä katu-, lä	
Mielipiteeni Äänekosken vammaisneuvosto toivoo, että seuraaviin seikkoihin kiinnitetään asemakaavan muutoksessa erityistä huomiota ja huomioidaan myös erilaisista vammoista ja sairauksista kärsivien ihmisten tarpeet: - Kävelyteiden pinta - Valaistus - Leikkipuiston turva-alustat ja laitteet mm. keinut	
Äänekoski 4.6.2025 Allekirjoitus ☐ Jatkuu kääntöpuolella	
Palkka ja pvm	
Yhteystiedot	
Nimi	Tanja Rämä/ Vammaisneuvoston sihteeri
Lähiosoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
Puhelin	0400115540
Sähköposti	tanja.rama@aanekoski.fi
Kirjalliset mielipiteet ja muistutukset on toimitettava nähtävilläoloaikana kaupunginhallitukselle os. Äänekosken kaupunginhallitus, Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski tai sähköpostitse: kirjaamo@aanekoski.fi	

Tiivistelmä lausunnosta 5

Tiivistelmä lausunnosta 5	Vastine
Äänekosken vammaisneuvosto toivoo, että seuraaviin seikkoihin kiinnitetään asemakaavan muutoksessa erityistä huomiota ja huomioidaan myös erilaisista vammoista ja sairauksista kärsivien ihmisten tarpeet: Kävelyteiden pinta, valaistus ja leikkipuiston turva-alustat ja laitteet mm. keinut.	Täydennetään asemakaavan yleismääräyksiä esteettömyys huomioiden. Kaupungin vastuulla olevat leikkipuistojen turva-alustat ja laitteet toteutetaan lakien mukaisesti.

Kopio lausunnosta 6

KAURAK 05.06.2025 § 34
4/10.02.03/2025

Äänekosken kaupungilla on vireillä Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos. Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella asuin-
pientalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden
kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta sekä tutkitaan kaa-
vassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta.

Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos sijoittuu Pukinmäen
kaupunginosaan Lönnrotinkadun, Kuhnamonkadun ja Terveyskadun
väliselle alueelle. Kaavamuutos koskee kortteleita 2025, 2026 ja
2036 sekä lähivirkistys- ja puistoalueita. Suunnittelualueen alustava
pinta-ala on noin 7,1 hehtaaria ja se tarkentuu osallistamisen kautta
tarpeelliselle alueelle.

Terveyskadun ja Lönnrotinkadun ympäristöön on toteutunut rivitalo-
kantaa. Näiden katujen varrelle tarkastellaan uusien rivitalotonttien
muodostamismahdollisuudet tiivistämään kaupunkirakennetta ja täy-
dentämään katunäkymää toteutunut rakennuskanta huomioiden.
Alue sijaitsee uudehkon terveyskeskuksen välittömässä läheisyy-
dessä. Kortteliin 2026 sijoittuu palvelurakentamista. Suunnittelualue-
elle tarkastellaan mahdollisuudet osoittaa palveluasumista tulevai-
suuden tarpeita varten lähelle hyvinvointipalveluita ja kaupallisia pal-
veluita. Näin alueelle voisi muodostua keskitetysti esimerkiksi ikäih-
misten palveluasumista.

Alueella on tehty Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitys.
Alueen hulevesilinjat ovat kapasiteeteiltaan pieniä ja tulvareitit puut-
teellisia. Kaavoituksen yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota
hulevesien tulevaan hallintaan ja sitä tulee ohjata rakentamiseen liit-
tyvine kaavamerkinnoin selkeillä määräyksillä. Hulevesien imeytys
tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä ja sitä koskevat suunni-
telmat tulee esittää rakennusluvan hakemisen yhteydessä. Esim.
hulevesien viivytysjärjestelmien tilavuuden mitoitus tulisi kertoa kaa-
vassa ymmärrettävällä tavalla.

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus	§ 7	13.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 108	28.04.2025
Kaupunkirakennelautakunta	§ 34	05.06.2025

Nyt esitetty kaavamuutos sijoittuu kokonaisuudessaan asemakaavotetulle alueelle. Alueen rakennettu ympäristö on lähinnä palvelutoimintaan tähtäävää, joka kylläkin mahdollistaa pientalorakentamisen. Mahdollinen asemakaavan muutos ei juurikaan vaikuta maisemallisesti jo rakennettuun tai myöskään tulevaisuudessa rakennettavaan ympäristöön, eikä yhdyskuntarakenteeseen verrattuna nykyiseen kaavaan. Alueen kaupunkikuva kaavan toteutuessa saattaa muuttua hivenen, mutta laajemmassa tarkastelussa sillä ei kaupunkirakenteessa ole merkitystä. Suunnittelualueelle ajatellut muutokset sijoittuvat lähinnä Pukinpuiston ympärille. Voimassa olevassa kaavassa ajateltujen viiden kerrostalorakentamisen paikkamääräksi muuttuisi kolme, joista yksi on toteutunut. Lisäksi mahdollinen kaavamuutos säilyttää jo rakennetun pientalon ympärillä sitä koskevat ohjeet ja määräykset. Kaavamuutoksen yhteydessä tarkastellaan rakentamattomat ja rakennetut tontit uudelleen. Niihin lisätään tarvittavia alueita vastaamaan aikojen saatossa toteutuneita ratkaisuja. Alueen lähivirkistysalueen määrä säilytetään ja muutoksen alla olevat rakentamisen paikat sijoittuvat nykyisten katuverkkojen yhteyteen.

Alueen liikennevirrat saattavat lisääntyä kaavamuutoksen seurauksena lisääntyneinä tontille ajojen myötä. Uutta liikenneväylää muodostuu Terveyskadun ja Lönrotinkadun varrelle. Tämä tulee vaikuttamaan kaupungin taloudellisiin ratkaisuihin kaavan toteuttamisen yhteydessä. Uutta katuverkkoa ja siihen liittyvää tekniikka tulee rakennettavaksi n. 50 metriä. Lisäksi tulee rakennettavaksi katujen päättymisien kohdille kääntöpaikkoja ja kevyen liikenteen yhteyksiä. Muutoksilla on kuitenkin positiiviset seuraamukset, koska kaavaratkaisu antaa mahdollisuuden muutoksen myötä saada järkevää tonttivarantoa niin rivitalorakentamiseen, kuin palveluasumisen tarpeisiin. Kaupunkirakennepalveluiden tuleekin varautua kaavamuutoksen aiheuttamiin kustannuksiin taloussuunnitelmassaan ja laatia arvio kustannuksien vaikutuksista. Tämä tarkastelu tullaan tekemään vuonna 2026 taloussuunnitelman yhteydessä.

Valmistelija	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi, puh. 0400 543 587
Esittelijä	Teknisen johtajan sijainen, rakennuttaja Jukka Karppinen, puh. 040 559 1632
Päätösehdotus	Kaupunkirakennelautakunnalla ei ole huomauttamista Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutosluonnoksesta.
Päätös	Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 6

Tiivistelmä lausunnosta 6	Vastine
Alueella on tehty Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitys. Alueen hulevesilinjat ovat kapasiteetiltaan pieniä ja tulvareitit puutteellisia. Kaavoituksen yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota hulevesien tulevaan hallintaan ja sitä tulee ohjata rakentamiseen liittyvine kaavamerkinnoin selkeillä määräyksillä. Hulevesien imeytys tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä ja sitä koskevat suunnitelmat tulee esittää rakennusluvan hakemisen yhteydessä. Mahdollinen asemakaavan muutos ei juurikaan vaikuta maisemallisesti jo rakennettuun tai myöskään tulevaisuudessa rakennettavaan ympäristöön, eikä yhdyskuntarakenteeseen verrattuna nykyiseen kaavaan. Alueen lähivirkistysalueen määrä säilytetään ja muutoksen alla olevat rakentamisen paikat sijoittuvat nykyisten katuverkkojen yhteyteen. Alueen liikennevirrat saattavat lisääntyä kaavamuutoksen seurauksena lisääntyneinä tontille ajojen myötä. Uutta liikenneväylää muodostuu Terveyskadun ja Lönnrotinkadun varrelle. Tämä tulee vaikuttamaan kaupungin taloudellisiin ratkaisuihin kaavan toteuttamisen yhteydessä. Uutta katuverkkoa ja siihen liittyvää tekniikkaa tulee rakennettavaksi n. 50 metriä. Lisäksi tulee rakennettavaksi katujen päättymisien kohdille kääntöpaikkoja ja kevyen liikenteen yhteyksiä. Muutoksilla on kuitenkin positiiviset seuraamukset, koska kaavaratkaisu antaa mahdollisuuden muutoksen myötä saada järkevää tonttivarantoa niin rivitalorakentamiseen, kuin palveluasumisen tarpeisiin. Kaupunkirakennepalveluiden tuleekin varautua kaavamuutoksen aiheuttamiin kustannuksiin talous-suunnitelmassaan ja laatia arvio kustannuksien vaikutuksista.	Täsmennetään alueen hulevesien hallintaa koskevia määräyksiä pohjautuen keskustan alueelle tehtyyn hulevesiselvitykseen. Lisätään hulevesien hallintaa koskettaviin yleismääräyksiin tarkennuksia: <i>"Ohjeellisesti uudelle vettä läpäisemättömälle pinnalle tulee varata viivytystilavuutta 1 m3 / 100 m2 tai osoittaa ratkaisu ympäristössään muutoin riittäväksi. Hulevesien hallinnassa tulee ensisijaisesti hyödyntää luontopohjaisia ratkaisuja ja käyttää vettä läpäiseviä pinnoitteita."</i> Lisätään Lönnrotinkadun varren rakentamattomilla tonttialueilla hulevesien hallintaa ohjaava määräys: <i>"Tontin länsilaidalla hulevedet eivät saa lisätä Lönnrotinkadun kuormitusta. Tontin laidalla tulee säilyttää olevaa mäntypuustoa ja metsänpohjaa, tai toteuttaa nurmialueen lisäksi hulevettä imeyttäviä ja ohjaavia metsäisiä istutuksia tai piharakenteita."</i> Lisätään Pukinpuistoon toinen ohjeellinen hulevesien johtamiseen, käsittelyyn ja viivyttämiseen varattava alueen osaa, sekä ohjeellinen tulvareitti toteutettavaksi puistoon rakennettavan jalankulku- ja pyöräilyreitin myötäisesti kohti rantaa. Merkitään tiedoksi.

Kopio lausunnosta 7

Lausuntopyyntö 2.5.2025

Äänekoski, Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos, luonnosvaiheen aineistot

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö Äänekosken kaavoituspalveluilta otsikon mukaisesta kaavahankkeesta. Suunnittelualueen koko on noin 8,35 ha ja se sijoittuu Äänekosken kaupunkiin Pukkimäen kaupunginosaan, Pukinpuiston ja Kuhnajo-järven läheisyyteen. Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella asuinpienalojen sekä asuinkerrostalojen korttelialueen kokonaisuuden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuutta ja kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Kaavamuutosalueelle sijoittuu maakunnallisesti merkittävä Pukkimäen asuinalue ja paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, muuntamo ja pienkerrostalo. Alueelle on aikaisemmin laadittu kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan suojelun huomioiva asemakaava, jonka suojelumääräykset oheisella kaavalla uudistetaan. Kaavahankkeen aikaisemmasta vaiheesta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, ei ole tullut Keski-Suomen museolle lausuntopyyntöä.

Asemakaavan muutosalueen raja on tehty harmillisesti tarkastelematta aluekokonaisuutta laajemmin, kulttuurihistoriallisesti merkittävien kokonaisuuksien yhdenmukaisen kaavakäsittelyn lähtökohdista. Se olisi vähentänyt eriarvoisuutta samaan kokonaisuuteen kuuluvien rakennuksien omistajien välillä. Keski-Suomen museo katsoo, että alueen kulttuurihistoriallisten arvojen ja aikaisemman suojeluasemakaavan suojelumääräyksen sisällön huomioiden, olisi ollut syytä kaavarajauksessa ottaa mukaan koko maakunnallisesti merkittävä Pukkimäen asuinalue ja vastaavasti yhtenäisesti rakentuneet Terveyskadun pienkerrostalot. Tällöin rakennuksien suojelu ja rakentamisen ohjaus olisi ollut mahdollista toteuttaa tasavertaisesti ja yhdenvertaisesti koko rakennetun kulttuuriympäristön arvoaluetta ja omistajia koskien. Tähän olisi ollut mahdollista ottaa kantaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman vaiheessa, jos se olisi tullut lausunnolle.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta Keski-Suomen museo pyytää lisäämään selostusaineistoon Keski-Suomen museon Modernin rakennusperinnön inventointi -hankkeen selvityksen. Lisäksi kaavaselostuksen osalta Keski-Suomen museo pyytää täydentämään selostusta suojeltuja rakennuksia koskevilla

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 568 7072
keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

ajantasaisilla kuva-aineistoilla, siltä osin, kun ne liittyvät kaava-alueeseen. Tämä helpottaa kaavassa tarkoitettujen kohteiden, erityisesti suojeltujen piharakennuksien suojelun arvojen muodostumisen ymmärtämistä.

Lisäksi Keski-Suomen museo edellyttää selvittämään Terveyskadun jälleenrakennuskauden pienkerrostalojen kokonaisuuden kulttuurihistoriallisia arvoja erillisellä selvityksellä (rakennusinventointi). Selvitys tulee tehdä kokonaisuudesta, ei vain kaava-alueelle sijoittuvasta rakennuksesta. Kyseinen alue liittyy työväen asuttamisen historiaan, erityisesti sotien jälkeiseen teollistumisen vaiheeseen. Selvityksen perustella tulee arvioida suojelun tavoite asemakaavassa ja suojelumääräykset, suhteessa kokonaisuuteen.

Asemakaavan selostuksessa todetaan: ”Rakennettu kulttuuriympäristö Äänekoski 2030 osayleiskaavassa suunnittelualueelle ei sijoitu osoitettuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Alueen ulkopuolella pohjois- ja länsipuolelle sijoittuvat kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet/rakennetut ympäristöt 223 Pukkimäen asuntoalue ja 214 Lönnrotinkadun kerrostalot.”. Kuitenkin kaavakartalla kohde 223 sijoittuu osin osaksi aluetta ja kaavamuutosta. Selostusta tulee tältä osin päivittää ja korjata virheellinen tieto.

Keski-Suomen museo pitää erinomaisen hyvänä asiana, että korttelimerkintään on lisätty Pukkimäen asuinalueen yhteydessä lisämääräys /s. Kuitenkin Keski-Suomen museo edellyttää täydentämään korttelikohtaista kaavamerkintää /s, jotta suojelun tavoite tulee selkeämmin esille. Asemakaavakartassa ei ole yleismääräyksiä määrätty, mitä kaavamääräyksen ”ympäristön säilyttäminen” tarkoittaa. Keski-Suomen museo katsoo, että asemakaavakartan merkintään / s tulee lisätä tieto, että kyseessä on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, jonka rakennuksien ominaispiirteet ja ympäristö tulee säilyttää.

Asemakaavakartassa on kolme suojelumerkintää, sr, sr-4 ja sr-7 määräyksineen. Kaavakarttaan on merkitty tiilimuuntamo merkinnällä Sr- ja määräyksellä: ”suojeltu rakennus”. Keski-Suomen museo kiinnittää huomiota asemakaavan suojelumääräyksissä olevaan ristiriitaan talousrakennuksen (sr-4) ja päärakennuksen (sr-7) kaavamääräyksiä sisältöjen osalta. Asemakaavan selostuksesta tulee esiin, että kyseessä on tietoinen päätös, eikä suinkaan karttatekninen virhe. (Kaavaselostus, sivu 28).

Pukkimäen päärakennuksien kulttuurihistorialliset arvot, alueen suunnitteluhistoria ja rakennuksien nykyinen kunto edellyttävät ehdottomasti kaavaluonnoksessa esitetystä tiukempaa suojelua. Keski-Suomen museo katsoo, että sr- 7 asemakaavamerkintä ei ole riittävä arvojen turvaamiseen päärakennuksien osalta. Keski-Suomen museo katsoo, että päärakennukset tulee ehdottomasti suojella sr-4 kaavamääräystä vastaavalla sisällöllä. Keski-Suomen museo pitää asemakaavan luonnoksessa esitettyjä suojelumääräyksiä tavoitteita ja rakennustasolla osoitettua suojelun kohdentumista maakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä kokonaisuuden arvot vaarantavina. Esitetyssä muodossa kaavamääräys (sr-7) heikentää erityisesti asuinrakennuksien kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä ja mahdollistaa kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennuksien osalta merkittävät muutokset. Erityisen huolestuttavaa suojeluarvojen osalta se on, koska aluetta markkinoidaan Äänekosken yhtenä matkailukohteena arkkitehtuurinsa vuoksi.

Sen sijaan Keski-Suomen museon näkemyksen mukaan piharakennuksille ei ole esitetty kaavaselostuksen taustaselvityksissä olevan niin merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka nostaisivat talousrakennukset kaavahierarkiassa ja kaavamääräyksiä sisällön tarkkuudessa päärakennuksia merkittävämmäksi, kuten nyt on tapahtunut. Kuitenkin, jos kaavoituksessa todetaan talousrakennuksilla olevan päärakennusta

merkittävämpiä arvoja, osoitetaan se kaavaselostukseen liitetyllä taustaselvityksellä. Tällaista ei ole ollut käytettävissä. Keski-Suomen museo katsoo, että Sr-7 kaavamerkintä ja määräys on riittävä taso suojelulle, jos asemakaavaan toivotaan usean eri tason merkintöjä. Yhtä lailla voidaan toki säilyttää sr-4 asemakaavamerkintä, jolloin päärakennus ja talousrakennus suojellaan saman arvoisin merkinnöin.

Suojelun tavoitteena on säilyttää rakennus ja estää rakennuksen purkaminen. Sen vuoksi kaikissa sr-aseamakaavamääräyksissä tulee aina selkeästi kieltää rakennuksen purkaminen. Siten sr -4 ja sr-7 kaavamääräyksissä tulee olla lause suojelun tarkoituksen osoittamiseksi: ”Rakennusta ei saa purkaa.” Lisäksi tulee muuttaa molempiin kaavamääräyksiin uuden lain mukainen lupatyyppi (Rakentamislaki 2023), jolloin rakentamislupaa koskevissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaisia.

Keski-Suomen museo katsoo, että asemakaavan sr-4 kaavamääräystä tulee olennaisella tavalla muuttaa, jotta maakunnallisesti merkittävässä kokonaisuudessa rakennuksien suojelun tavoitteet toteutuisivat nykyisten alueidenkäyttö- ja rakentamislakien hengessä. Esitetyssä muodossa se ei riitä turvaamaan kulttuurihistoriallisia arvoja ja se ei täytä suojelulle asetettuja tavoitteita (rakennuksien säilyminen). Asemakaavan suojelumääräyksiä osalta Keski-Suomen museo esittää muutettavaksi sr- 4 määräystä seuraavin osin: ”Kulttuurihistoriallisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää” Keski-Suomen museo esittää lisättäväksi, että korjaustyöt on tehtävä rakennuksen ominaispiirteitä säilyttäen ja käytettävä korjauksissa alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Kaavamääräyksestä tulee poistaa sana ”uudelleen rakennettaessa”. Suojeltua rakennusta ei rakenneta koskaan uudelleen. Sen sijaan rakennusosia voidaan uusia. Lisäksi tässä yhteydessä voidaan lisätä mukaan yleiskaavan kohdenumero.

Keski-Suomen museon näkemyksen mukaan sr-7 määräystä voidaan edelleen käyttää asemakaavassa, mutta se tulisi selvityksiin pohjautuen osoittaa esimerkiksi piharakennuksille ja mahdollisesti Terveyskadun jälleenrakennuskauden pienkerrostalolle, jos ei lisäselvityksien perusteella muuhun päädytä.

Uudisrakentamisen sijoittuminen ei asemakaavassa olennaisesti uhkaa maakunnallisesti tai paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, mutta rakennustapaohjeiden ja puuttuvien yleismääräyksiä vuoksi voi kuitenkin lopputuloksena olla ympäristöönsä sopimatonta ja kokonaisuuden kulttuurihistoriallisiin arvoihin välillisesti vaikuttavaa uutta rakennuskantaa. Keski-Suomen museo pitää valitettavana, että alueen rakentamista koskeva ohjaus, kuten yleismääräykset rakentamista koskien, liittyen esimerkiksi piharakennuksiin tai rakennuskannan yhteensovittamiseen, puuttuvat asemakaavasta kokonaan. Vain tiettyihin kortteleihin on osoitettu voimaan jääväksi rakennustapaohje edellisestä asemakaavasta. Kuitenkin on ensiarvoisen tärkeää hyvän ympäristön säilyttämiseksi, että esimerkiksi materiaaleja, muotoja ja jopa väritystä ohjataan laadukkaan, alueen ominaispiirteitä kunnioittavan ja tukevan ympäristön synnyttämiseksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologista kulttuuriperintöä käsittelevä osuus vaatii täydentämistä taustaselvitysten ja selostukseen kirjaamisen osalta. Kaavaselostuksen s. 13 termi ”inventoituja muinaisjäännöksiä” on virheellinen. Tullee käyttää termiä tunnettu kiinteä muinaisjäännös tai muu kulttuuriperintökohde. Kohteen muinaisjäännösrekisterin mukainen nimi ja tunnus tulee mainita, tässä tapauksessa Pukkimäki (1000003551). Etäisyys suunnittelualueeseen tulee esittää metreissä ja visuaalisesti kartalla.

Suunnittelualue on v. 1833 isojakokartassa metsää ja sen lähialueet metsää ja kaskimaata. Vuoden 1846 pitäjänkartassa tilanne on samanlainen. Vuoden 1942 Maanmittauslaitoksen peruskartassa suunnittelualan Lönnotinkatuun ja Kuhnämontiehen rajautuva kulma on edelleen rakentamatonta metsää ja peltoa, ja tilanne on pysynyt suurin piirtein samana tähän päivään asti. Nykyisellään suunnittelualue on suurelta osin rakentamatonta, metsikköistä aluetta, jota halkoo muutama polku. Rakennuksia on suunnittelualan etelänurkassa sekä Kuhnämontien vieressä. Kaavamuutoksella mahdollistettaisiin muuttuva maankäyttö niin, että alueen länsikulma osoitettaisiin asuinpientaloille ja yleisille rakennuksille (APY), rivitaloille ja muille kytketyille asuinrakennuksille (AR) ja sosiaalityö- ja terveydenhuoltoa palveleville rakennuksille (YSA-1). Lisäksi lähimpänä rantaa olevalle nykyisin alueelle osoitettaisiin paikka puistolle (VP) ja rivitaloille ja muille kytketyille asuinrakennuksille (AR). Alueen keskiosa on kaavoitettu puistoksi (VP) ja leikkipuistoksi (VK-2) ja puistoon tulisi pyöräteitä/jalankulkuteitä.

Asemakaava mahdollistaa muuttuvan maankäytön, eikä suunnittelualuetta ole Museoviraston tietokantojen perusteella aikaisemmin inventoitu esim. yleiskaavaa laadittaessa. Lähistöltä on löytynyt kivikautinen talta (KM22753:1) vuonna 1939 perunapeltola muokattaessa korkeuskäyrien 95–100 m mpy väliltä. Tämä löytö viittaa kivikauden asutukseen Laajalahden itärannalla, ja siten mahdolliseen muinaisjäännöksen joko suunnittelualueella tai sen ulkopuolella. Kaavan mahdollistaman muuttuvan maankäytön vuoksi ja em. löytöpaikan vuoksi suunnittelualueelle tulee teettää arkeologinen inventointi, jotta kaavan laatijalla on käytössään ajantasainen tieto alueen muinaisjäännöksistä ja kaavan vaikutukset muinaisjäännöksiin voidaan arvioida. Inventointi tulee tehdä Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimusten mukaisesti ja inventointiraportti tulee toimittaa Keski-Suomen museoon tarkastettavaksi.

Keski-Suomen museo
10.6.2025
Hanna-Kaisa Melaranta

Tiivistelmä lausunnosta 7

Tiivistelmä lausunnosta 7	Vastine
Kaavamuutosalueelle sijoittuu maakunnallisesti merkittävä Pukkimaen asuinalue ja paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, muuntamo ja pienkerrostalo. Alueelle on aikaisemmin laadittu kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan suojelun huomioiva asemakaava, jonka suojelumääräykset oheisella kaavalla uudistetaan. Asemakaavan muutosalueen rajausta on tehty tarkastelematta aluekokonaisuutta laajemmin, kulttuurihistoriallisesti merkittävien kokonaisuuksien yhdenmukaisen kaavakäsittelyn lähtökohdista. Se olisi vähentänyt eriarvoisuutta samaan kokonaisuuteen kuuluvien rakennuksien omistajien välillä. Keski-Suomen museo katsoo, että alueen kulttuurihistoriallisten arvojen ja aikaisemman suojeluasemakaavan suojelumääräyksiä sisältöön huomioiden, olisi ollut syytä kaavarajauksessa ottaa mukaan koko maakunnallisesti merkittävä Pukkimaen asuinalue ja vastaavasti yhtenäisesti rakentuneet Terveyskadun pienkerrostalot. Tällöin rakennuksien suojelu ja rakentamisen ohjaus olisi ollut mahdollista toteuttaa tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti koko rakennetun kulttuuriympäristön arvoaluetta ja	Kaavan vireilletulovaiheen osallistumis- ja arvioimissuunnitelmasta ei ole pyydetty lausuntoja. Pukkimaen kulttuurihistoriallisen asuinalueen rajausta on asetettu kaavamuutoksen alaiseksi tarveperäisesti maanomistajan/haltijan toiveesta. Rajausta perustui tontin laajennustarpeeseen kapealla viheralueeseen rajoittuvalla sivulla. Kaavan vireilletulon vaiheessa Pukkimaen asuinalue ei sisällynyt kaavamuutoksen aluerajaukseen. Vuoden 1985 suojeluasemakaavaa oli kaavaluonnoksessa tarkennettu tarkemmilla suojelumääräyksillä. Lausunnossa arvelun mukaisesti kaavaluonnoksessa on tapahtunut selkeä virhe, jossa määräykset sr-4 ja sr-7 on asetettu toisin päin kuin on tarkoituksenmukaista. Määräyksiltään vahvempi sr-4 on tarkoitettu asuinrakennuksiin ja muutosta salliva sr-7 pihan talousrakennuk-

omistajia koskien. Tähän olisi ollut mahdollista ottaa kantaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman vaiheessa, jos se olisi tullut lausunnonle. Rakennettu kulttuuriympäristö Keski-Suomen museo pyytää: [tiivistetysti] - Lisäämään selostusaineistoon Keski-Suomen museon Modernin rakennusperinnön inventointi -hankkeen selvityksen - Täydentämään selostusta suojeltuja rakennuksia koskevilla ajantasaisilla kuva-aineistoilla, siltä osin, kun ne liittyvät kaava-alueeseen. - Edellyttää selvittämään Terveyskadun jälleenrakennuskauden pienkerrostalojen kokonaisuuden kulttuurihistoriallisia arvoja erillisellä selvityksellä (rakennusinventointi) - Päivittämään selostus kaavan alueelle sijoittuvan Äänekoski 2030 osayleiskaavan rakennetun kulttuuriympäristön kohteen 233 Pukkimäen asuntoalue osalta - Edellyttää täydentämään korttelikohtaista kaavamerkintää. Merkintään / s tulee lisätä tieto, että kyseessä on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, jonka rakennuksien ominaispiirteet ja ympäristö tulee säilyttää. - Kiinnittää huomiota asemakaavan suojelumääräyksissä olevaan ristiriitaan talousrakennuksen (sr-4) ja päärakennuksen (sr-7) kaavamääräyksien sisältöjen osalta. sr-7 asemakaavamerkintä ei ole riittävä arvojen turvaamiseen päärakennuksen osalta. Päärakennukset tulee ehdottomasti suojella sr-4 kaavamääräystä vastaavalla sisällöllä. - Pitää asemakaavan luonnoksessa esitettyjä suojelumääräysten tavoitteita ja rakennustasolla osoitettua suojelun kohdentumista maakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä kokonaisuuden arvot vaarantavina. - sr -4 ja sr-7 kaavamääräyksissä tulee olla lause suojelun tarkoituksen osoittamiseksi: ”Rakennusta ei saa purkaa.” Lisäksi tulee muuttaa molempiin kaavamääräyksiin uuden lain mukainen lupatyyppi (Rakentamislaki 2023), jolloin rakentamislupaa koskevilla toimenpiteissä on kuultava museoviranomaisia. - esittää muutettavaksi sr- 4 määräystä seuraavin osin: ”Kulttuurihistoriallisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää” ja esittää lisätäväksi, että korjaustyöt on tehtävä rakennuksen ominaispiirteitä säilyttäen ja käytettävä korjauksissa alkupeittäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. - mukaan sr-7 määräystä voidaan edelleen käyttää asemakaavassa, mutta se tulisi osoittaa esimerkiksi piharakennuksille ja mahdollisesti Terveyskadun jälleenrakennuskauden pienkerrostalolle.	siin. Lausunto suojelumääräysten sisällön arvioinnista huomioidaan suojelukysymystä käsiteltäessä tarpeen mukaan tulevaisuudessa. Lausuntoon pohjautuen Pukkimäen työläis-asuinalueen talot rajataan kokonaan kaavamuutoksen ulkopuolelle. Tontin laajennustarve käsitellään erillisenä kaavamuutoksena, jossa historiallinen asuinalue käsitellään yhtenä kokonaisuutena, ja suojelumääräyksiä tarkennetaan tarpeen mukaan koskettaen kokonaisuuden rakennuskantaa yhtenäisesti. Tavoitteet arvokkaan asuinalueen rakennuskokonaisuuden suojelussa eivät ole muuttuneet, eikä osittaisella kaavamuutoksella ole sopivaa heikentää aluekokonaisuutta. Alerajasta tiivistämällä Pukinpuiston ympäristön asemakaavan lähtötavoitteisiin välitetään asuinalueen rakennuskokonaisuuden suojelultaan epätasa-arvoiseen asemaan saattaminen. Tontin ilmeinen laajennustarve huomioidaan osoittamalla vaadittava tila lähivirkistysalueena. Lausunnossa kuvattu Terveyskadun pienkerrostalo ei sijoitu kaavaluonnoksessa kaavamuutoksen alueelle. Suunnittelualuearjaukseen ei sijoitu jälleenrakennusaikakauden rakennuskohteita. Tehtäväksi esitetty rakennusinventointi Äänekosken keskustaan sijoittuvista jälleenrakennusaikakauden asuinrakennuskohteista ei kosketa olennaisesti kaavamuutosta, mutta tarve teollisuushistoriallisten asuinalueiden tarkemmalle inventoinnille ja suojeluarvojen arvioinnille modernin rakennuskannan osalta merkitään ylös. Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihankkeen nimettyjä kohteita ei sijoitu kaavamuutoksen alueelle. Inventointi tarjoaa hyödyllistä rakennushistoria- ja taustatietoa Äänekosken keskustasta, teollisuushistoriasta ja Pukkimäen alueesta kaavoituksen tueksi. Inventointi lisätään mainituksi kohtaan 1.5. Luetteloon kaavaa koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista. Täydennetään kaavakartalle uudisrakentamista koskevia rakentamisen laatua ohjaavia määräyksiä.
---	--

- Uudisrakentamisen sijoittuminen ei asemakaavassa olennaisesti uhkaa maakunnallisesti tai paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. - Rakennustapaohjeiden ja puuttuvien yleismääräyksien vuoksi voi kuitenkin lopputuloksena olla ympäristöönsä sopimatonta ja kokonaisuuden kulttuurihistoriallisiin arvoihin välillisesti vaikuttavaa uutta rakennuskantaa. Alueen rakentamista koskeva ohjaus puuttuu asemakaavasta. Vain tiettyihin kortteleihin on osoitettu voimaan jääväksi rakennustapaohje edellisestä asemakaavasta. Arkeologinen kulttuuriperintö Arkeologista kulttuuriperintöä käsittelevä osuus vaatii täydentämistä taustaselvitysten ja selostukseen kirjaamisen osalta. Kaavaselostuksen s. 13 termi ”inventoituja muinaisjäännöksiä” on virheellinen. Tulee käyttää termiä tunnettu kiinteä muinaisjäänös tai muu kulttuuriperintökohde. Kohteen muinaisjäänösrekisterin mukainen nimi ja tunnus tulee mainita, tässä tapauksessa Pukkimäki (1000003551). Etäisyys suunnittelualueeseen tulee esittää metreissä ja visuaalisesti kartalla. Suunnittelualue on v. 1833 isojakokartassa metsää ja sen lähi-alueet metsää ja kaskimaata. Vuoden 1846 pitäjänkartassa tilanne on samanlainen. Vuoden 1942 Maanmittauslaitoksen peruskartassa suunnittelualueen Lönnotinkatuun ja Kuhnamentien rajautuva kulma on edelleen rakentamaton metsää ja peltoa, ja tilanne on pysynyt suurin piirtein samana tähän päivään asti. Nykyisellään suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton, metsikköistä aluetta, jota halkoo muutama polku. Rakennuksia on suunnittelualueen etelänurkassa sekä Kuhnamentien vieressä. Kaavamuutoksella mahdollistettaisiin muuttuva maankäyttö niin, että alueen länsikulma osoitettaisiin asuinpientaloille ja yleisille rakennuksille (APY), [luonnoksen käyttötarkoitusaluetta lueteltu] Asemakaava mahdollistaa muuttuvan maankäytön, eikä suunnittelualueella ole Museoviraston tietokantojen perusteella aikaisemmin inventoitu esim. yleiskaavaa laadittaessa. Lähitöltä on löytynyt kivikautinen taltta (KM22753:1) vuonna 1939 perunapeltoa muokatessa korkeuskäyrien 95–100 m mpy väliltä. Tämä löytö viittaa kivikauden asutukseen Laajalahden itärannalla, ja siten mahdolliseen muinaisjäännökseen joko suunnittelualueella tai sen ulkopuolella. Kaavan mahdollistaman muuttuvan maankäytön vuoksi ja em. löytöpaikan vuoksi suunnittelualueelle tulee teettää arkeologinen inventointi, jotta kaavan laatijalla on käytössään ajantasainen tieto alueen muinaisjäännöksistä ja kaavan vaikutukset muinaisjäännöksiin voidaan arvioida. Inventointi tulee tehdä Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimusten mukaisesti ja inventointiraportti tulee toimittaa Keski-Suomen museoon tarkastettavaksi.	<u>Arkeologia</u> Kun arkeologisia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita ei sijoitu kaavan alueelle, ei niiden sijoittumista ja tietoja esitetä kaavaselostuksessa eikä kaavakartalla. Maankäytöllisesti alue on nykyisin rakentamiseen kaavoitettua. Kuvatut maankäytölliset muutokset kohdistuvat korttelialueen käyttötarkoituksen ja aiemmin myönnetyn rakennusoikeuden sisällölliseen tarkentamiseen. Alueelle on teetetty arkeologinen inventointi syyskaudella 2025. Inventoinnissa Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutoksen alueelta ei löytynyt kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia suojelukohteita. Lisätään tehty selvitys kaavaselostuksen liitteeksi.
---	---

4.3. Yksityishenkilöiden mielipiteet ja niihin laaditut vastineet

Tiivistelmä mielipiteestä 1	Vastine
Asun päätytontilla Terveyskadulla ja tontin viereen Pukinpuiston puolelle on esitetty kaavoitettavaksi omakotitalotontti. Aikoinaan tonttia ostaessani tuolle puolelle ei pitänyt tulla rakennuksia ja siksi tonttini on hyvin kapea ja poikkeuksellinen tontti, joka silloisen kaavan ja arkkitehdin Olli Kinnusen mukaan onnistui mainiosti ja vaati hyvää suunnittelua. Koska kyseessä on päätytontti, joka rajoittuu puistoon, ei ongelmaa ollut kaukolämmön, salaojien ja routaeristeiden huollon osalta vaan nämä on kaikki asennettu luvalla ja kulkevat tälläkin hetkellä kaupungin puolella. Kaavamuutoksen osalta tästä on tulossa todellinen ongelma tulevien huoltotöiden osalta esimerkiksi salaojien- ja routaeristeiden uusimisen vuoksi. Jos kaukolämpölinja vaatii jossain vaiheessa huoltotöitä, se kulkee kaupungin tai tulevan tontin ostajan puolella noin neljän metrin päässä taloni seinästä! Miksi tonttia ei voi kaavoittaa Lönnrothin kadun puoleiseen päähän, jos se on pakko kaavoittaa, koska siellähän alue on vielä vailla rakennuksia? Tällöin puistokaista jäisi minun ja tuon mahdollisen tulevan tontin väliin eikä aiheuttaisi ongelmia. Jos siis mahdollisen tulevan naapurin kanssa haluatte minut saattaa ongelmiin, niin tuolla suunnitelmalla se kyllä varmasti onnistuu, kun jossain vaiheessa kaivan pihat auki uusiakseni salaojat!!! Tästä asiasta haluan ehdottomasti jättää eriävän mielipiteen ja toivon, että olette asian tiimoilta vielä yhteydessä.	Ko. kiinteistön pihan rajat on käyty tarkastamassa kaupungin toimesta. Kaavamuutoksessa poikkeuksellisen kapeaan tonttiin osoitetaan vähintään 4m lisäalaa tontin itäpuolelle piha-alueen ja rakennuksen kiinteiden osien saattamiseksi tontin omalle alalle. Tarkastuksen tuloksena piha-alueena käytettyä tilaa lisätään tonttiin 4m leveyssuunnassa. Ratkaisu on perusteltua mielipiteessä kuvattujen hallinnallisten ongelmien välttämiseksi. Näin toimitaan kaavamuutosten yhteydessä, mikäli tontti ja nurmi-alue/istutukset ovat kaupungin omistamalla maa-alueella. Asuinrakennusten maanalaiset rakennusosat tulee sijoittua oman tontin alueelle, sekä lähtökohtaisesti vähintään 4m etäisyydelle tontin rajasta. Rakentuneen pientalon yhteyteen on osoitettu yksi pientalotontti lisää järkevän pientalorakennuskokonaisuuden saavuttamiseksi. Tonttien rakentumista itäpuolelle osin rajoittaa tontteja halkova johtolinja sekä läheisyys viereiseen 7-kerroksiseen kerrostaloon. Olevan erillispientalon tilantarve voidaan kaavamuutoksessa tarkentaa niin, ettei rakentuminen tontin länsipuolelle heikennä kapean tontin suunniteltua ympäristökokonaisuutta. Kaavaehdotuksessa AP-8 korttelialueesta on tavoitteena ohjata korkeatasoinen ja kaupunkimainen pientaloalue rakentumaan jatkaen.
Tiivistelmä mielipiteestä 2	Vastine
Ei läpikulkua autoliikenteelle Lönnrotinkadulta Terveyskadulle. Lönnrotinkadun toisella puolella olevan tontin liittymä ei ole samalla kohdalla kuin meidän tontin liittymä. Meillä on jyrkkä mäki liittymässä ja pihasta on ajettava vauhdilla kadulle. Hulevesi valuu nykyään kadulta pihoihin, toivotaan samalla hulevesien parempaa ohjausta.	Läpikulku Terveyskadulta Lönnrotinkadulle on osoitettu jalankulku- ja pyöräilyliikenteen yhteydeksi. Kaavan yleismääräyksellä täydennetään: "Lönnrotinkadun ja Terveyskadun yhdistävä kulkureitti tulee rakentaa ohjaavaksi niin, ettei yhteys salli moottorijoneuvojen läpiajoa". Liikennemäärä Lönnrotinkadulla ei kasva merkittävästi aiempaan kaavaratkaisuun nähden. Päättävän kadun autoliikenne muodostuu tonteille ajosta. Hulevesien ohjauksesta Lönnrotinkadun varren rakentumattomille tonteille on annettu tarkempia määräyksiä (kts. vastine nro. 6), jotta alueen rakentuminen johtaisi hulevesien hallinnan osalta parempaan tilanteeseen.

5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus

5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute

Täydennetään kaavoituksen edetessä.

5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Täydennetään kaavoituksen edetessä.

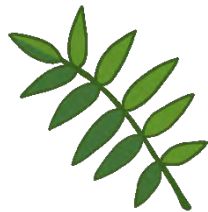
5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet

Täydennetään kaavoituksen edetessä.

LUONTOSELVITYS TERVEYSKADUN ALUEELLE ÄÄNEKOSKI

2025

LUONTO PIHLAJA OY

Sisältö

1	Tausta ja tavoitteet.....	2
2	Aineistot	2
3	Maastotyöt ja menetelmät	3
3.1	Maastotöiden aikataulu ja toteutus.....	3
3.2	Kasvillisuus ja luontotyyppiselvitys.....	3
3.3	Liito-oravaselvitys.....	3
3.4	Lepakkoselvitys	3
3.5	Linnustonselvitys	3
4	Luontokohteiden arvottamisen kriteerit ja arvoluokitus.....	4
5	Tulokset	5
5.1	Pintavedet ja pohjavedet	5
5.2	Maaperä ja geologiset aluevaraukset	5
5.3	Luonnonsuojelun alueet	5
5.4	Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys	5
5.5	Vieraslajit	11
5.6	Liito-orava	12
5.7	Viitasammakko	13
5.8	Sudenkorennot	13
5.9	Lepakot	13
5.10	Pesimälinnusto	13
6	Johtopäätökset	14
7	Viitteet	14

Työn tilaaja: Äänekosken kaupunki / Carita Kosonen

Selvityksen laatija: Tuomo Pihlaja, Luonto Pihlaja Oy

Kuvien © Tuomo Pihlaja

Pohjakarttojen © MML 9/2025

Raportin päiväys: 9.9.2025

1 Tausta ja tavoitteet

Toimeksiantona oli maankäytön suunnittelua tukevan asemakaavoitustasoisien luontoselvityksen tekeminen Äänekosken Pukkimäen Terveyskadun alueelle.

Selvitysalue on laajuudeltaan noin 8 ha sijoittuen Terveyskadun ja Kuhnamon väliselle alueelle.

Selvityksen maastotyöt tehtiin huhti-heinäkuussa 2025. Maastotyöt suoritti FM biologi Tuomo Pihlaja Luonto Pihlaja Oy:sta. Raportin laati Tuomo Pihlaja.

Kuva 1. Selvitysalueen raja.

2 Aineistot

Selvityksessä hyödynnettiin seuraavia tausta-aineistoja:

- Peruskartta ja ortoilmakuvat (MML)
- Kallio- ja maaperäkartat (GTK)
- Ympäristöhallinnon paikkatietoaineistot (Latauspalvelu LAPIO)
- Valtakunnan metsien inventoinnin vapaa paikkatietoaineisto (LUKE aineistonlatauspalvelu)
- Tiedot erityisen tärkeistä elinympäristöistä ja metsäkuvioista (Metsäkeskuksen avoin data)
- Laji.fi palvelun tiedot suojelluista lajeista 3.2025 (LUOMUS)

3 Maastotyöt ja menetelmät

3.1 Maastotöiden aikataulu ja toteutus

Maastotyöt suoritettiin 4.4.2025 ja 3.7.2025 välisenä aikana. Selvityksissä noudatettiin lajiryhmäkohtaisia ohjeistuksia oikeista inventointiajankohdista huomioiden kevään ja kesän etenemisen olosuhteet.

3.2 Kasvillisuus ja luontotyyppiselvitys

Selvitysalueen arvokkaat luontotyyppit selvitettiin 16.6.2025. Selvitysalueen kaikki kasvillisuuskuviot käveltiin läpi. Luontotyyppit ja merkittävien kasvilajien esiintymät rajattiin maastossa paikkatiedoksi. Kasvilajeista huomioitiin erityisesti direktiivilajit, rauhoitetut, erityissuojellut ja Suomen kansainväliset vastuulajit ja muuten harvinaiset lajit.

3.3 Liito-oravaselvitys

Liito-oravaselvitys toteutettiin papanakartoituksena 4.4.2025. Lajin esiintymisen kartoittamisessa käytetyt talviset ja keväiset papanat olivat selvityshetkellä hyvin havaittavissa. Kartoituksessa noudatettiin Suomen ympäristö 1/2017 julkaisun ohjeistusta (*Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt*).

Maastossa tarkistettiin kaikki liito-oravalle soveliaat elinympäristöt, joita ovat muun muassa varttuneet kuusimetsät ja kuusivaltaiset sekametsät, varttuneet lehtimetsät, metsäiset joen- ja puronvarret, rannat sekä pellonreunushaavikot. Kartoitettavilta kohteilta tarkastettiin haaparyhmät, nuoret haavikot (runkojen läpimitta vähintään 10 cm), järeät tervalepät, koivut sekä järeähköt ja järeät kuuset. Kartoitettavien kohteiden ennakkotunnistuksessa käytettiin apuna puusto- ja kasvupaikkatietoja. Lisäksi maastotyössä tehtiin lisätarkistuksia sovelialta näyttävillä kohteilla.

Maastossa liito-oravan reviiripuun tunnistaminen tapahtui puun tyvelle kertyneiden papanoiden perusteella. Papanoiden tuoreus ja määrä arvioitiin silmämääräisesti. Puulaji ja sen järeys kirjattiin ylös. Papanapuiden lisäksi havainnoitiin liito-oravalle pesäpaikaksi sopivia kolopuita, pönttöjä ja risupesä. Papanan-, risupesä- ja kolopuiden sijainti tallennettiin paikkatiedoksi.

3.4 Lepakkoselvitys

Lepakkojen esiintymistä selvitettiin yöaikaan 3.7.2025. Menetelmänä käytettiin aktiividetektorilla tehtyä havainnointia. Kartoituksessa keskityttiin aiempien selvityskäyntien ja paikkatietoaineistojen perusteella mahdollisiksi lepakkoalueiksi tunnistettuihin kohteisiin. Selvitys tehtiin pimeään aikaan noin klo 1:00 ja 3:00 välillä. Sää oli pilvinen (7/8), pimeä, heikkotuulinen ja lämmin (+14°). Selvityksen päättyessä alkoi heikko sade.

Selvityksessä lajipari viiksisiippa ja isoviiksisiippa on käsitelty yhteisnimellä viiksisiippa, koska lajien erottaminen toisistaan on mahdotonta ilman pyydystämistä.

3.5 Linnustoselvitys

Linnustokartoitus tehtiin 4.4.2025 ja 16.6.2025. Lisäksi tehtiin erillinen linnustonlaskenta 2.6.2025. Selvityksessä havaittu mahdollisesti huomionarvoinen pesimälajisto kirjattiin ylös ja lajiston sijoittuminen tallennettiin paikkatiedoksi. Selvityksessä etsittiin myös suurten petolintujen mahdollisia pesäpuita.

4 Luontokohteiden arvottamisen kriteerit ja arvoluokitus

Arvottamisessa selvityksessä tunnistetut luonnoista merkittävät kohteet sijoitetaan arvoluokkiin luonnonarvoihin perustuvien kriteerien pohjalta. Käytettyjä kriteerejä ovat:

- **Uhanalaisten lajien esiintymät**

Suomessa uhanalaisten ja alueellisesti uhanalaisten lajien luokittelu perustuu kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) kehittämään uhanalaisuusluokitukseen. Viimeisin luokitus on vuodelta 2019 (Hyvärinen et al. 2019). Silmälläpidettävät lajit eivät ole uhanalaisia, mutta nekin suositellaan huomioimaan. Osa uhanalaisista lajeista on luonnonsuojeluasetuksessa määritelty erityisesti suojeltaviksi lajeiksi, joiden tärkeät esiintymispaikat voidaan suojella luonnonsuojelulain nojalla (77 §).

- **EU:n luontodirektiivin liitteissä IV a ja IV b mainittujen lajien esiintymät**

Luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain nojalla hävittää eikä heikentää (78 §).

- **Luonnonsuojelulain suojeltujen luontotyyppien esiintymät**

Luonnonsuojelulain luontotyyppisuojaus koskee sellaisia laissa lueteltuihin luontotyypeihin (64 §) kuuluvia alueita, jotka ovat luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia, ja jotka on suojellun luontotyyppin säilymiselle tärkeitä. Lisäksi muutamia harvinaisia ja uhanalaisia luontotyypejä ei saa hävittää eikä heikentää (65 §).

- **Uhanalaisten luontotyyppien esiintymät**

Luontotyyppien uhanalaisuusluokitus perustuu vuonna 2018 tehtyyn arviointiin (Kontula & Raunio 2018a). Selvitysalue kuuluu alueellisessa jaottelussa Etelä-Suomeen. Silmälläpidettävät luontotyypit eivät ole uhanalaisia, mutta nekin suositellaan huomioimaan.

- **Vesilain suojeltavien luontotyypit esiintymät**

Vesilain (Luku 2, 11 §) mukaisten kohteiden muuttaminen tai heikentäminen vaatii vesilain mukaisen lupamenettelyn. Lisäksi (Luku 3, 2 §) luvanvaraisia ovat hankkeet, jotka aiheuttavat luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista, melkoisesti vähentävät luonnon kauneutta tai vaarantavat puron uoman luonnontilan säilymisen.

- **Ennalta tunnetut arvokkaat luontokohteet**

Huomioitavia kohteita ovat luonnollisesti jo aiemmin tunnistetut ja mahdollisesti suojellut alueet. Näitä ovat erityisesti luonnonsuojelualueet ja Natura 2000 -verkoston alueet. Muita huomioitavia alueita ovat valtakunnallisissa selvityksissä arvokkaiksi arvioidut geologiset alueet kuten kalliot, kivikot, moreenimuodostumat ja tuuli- ja rantamuodostumat sekä pohjavesialueet, joilla on pohjavedestä suoraan riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä. Merkittäviä ovat myös linnustolle erityisen tärkeitä tunnistetut IBA-, FINIBA- ja MAALI-alueet.

- **Muut arvokkaat kohteet**

Muita huomioitavia kohteita voivat olla esimerkiksi harvinaisten lajien esiintymät tai METSO-ohjelman kohteiden valintakriteeristön täyttävät kohteet.

Edellä olevien kriteerien perusteella kohteet on arvotettu oppaan *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi* (Mäkelä & Salo 2023) ohjeistuksen mukaan. Arvottamisen täydentäviä kriteerejä ovat luontotyyppi- tai lajiesiintymien merkittävyys ja niiden muodostamat kokonaisuudet. Kohteiden arvoluokitus on:

- **luokka 1:** Lainsäädännöllä turvatut kohteet
- **luokka 2:** Erityisen tärkeät kohteet
- **luokka 3:** Monimuotoisuutta turvaavat kohteet
- **luokka 4:** Monimuotoisuutta tukevat kohteet

5 Tulokset

5.1 Pintavedet ja pohjavedet

Selvitysalueeseen ei kuulu pintavesiä, eikä se sijaitse pohjavesialueiden läheisyydessä.

5.2 Maaperä ja geologiset aluevaraukset

Maaperä on selvitysalueen pohjoisosassa sekalajitteista moreenia ja eteläosassa hienojakoista ainesta.

Alueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisissa inventoinneissa tunnistettuja arvokkaita kallio- tai kivikkoalueita, tuuli- tai rantamuodostumia tai arvokkaita moreenimuodostumia.

5.3 Luonnonsuojelun alueet

Selvitysalueella sen välittömällä lähialueella ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelmien alueita tai Natura-ohjelman alueita. Lähimmät luonnonsuojelualueet sijoittuvat noin 1.2 km päähän ja Natura-alueet yli 5 kilometrin päähän.

5.4 Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys

Selvitysalue on pitkäaikaisen ja intensiivisen ihmistoiminnan aluetta ja sijoittuu taajamarakenteen sisään. Rakennettujen alueiden lisäksi koko selvitysalueen lounaisosa on aiemmin ollut asuinalueita, jossa on ollut ilmeisesti puukerrostaloja. Talot on purettu vuosien 1980 ja 1995 välillä. Aivan eteläisin osa selvitysalueesta on ollut peltomaata.

Alueella ei ole täysin luonnontilaisia elinympäristöjä. Maaperä on rehevää ja kasvupaikat ovat pääosin lehtoja. Tämä on osin luontaista, mutta pitkälti myös ihmistoiminnan seurausta. Maaperä alueella on lähes koko alueella muokattu jossain vaiheessa ja ilmeisesti myös maatäyttöä on tehty useissa kohdin. Vain alueen länsiosan mäntyvaltainen vanha metsä (kuvio 3) on ilmeisesti aina ollut metsämaana.

Tällä hetkellä alue on yleisilmeeltään villiintynyt. Nuori lehtipuusto vallitsee, mutta vanhojen talorivien välisiä iäkkäämpiä puitakin on jäljellä. Alueen koillisnurkassa on tehty tuore raivaus ja alueella oli käynnissä uudisrakentaminen.

Alueelta ei ole tiedossa aiempia havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista.

Alueen kasvupaikat on esitelty seuraavassa kuvan 3 kartan mukaisesti numeroituna.

Kuva 2. Selvitysalueen ortoilmakuva.

Kuva 3. Selvitysalueen kuviokartta.

Kuvio 1. Niittyalue, jossa kasvaa harvakseltaan myös raitaa. Lajistossa vallitsevat nurmipuntarpää, koiranputki, pietaryrtti, komealupiini ja vuohenputki.

Kuva 4. Kuvion 1 niittyä.

Kuvio 2. Vahvasti kulttuurivaikutteista tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT). Puustossa varttunutta ja osin vanhaakin koivua sekä mäntyä, tuomea ja vaahteraa. Lajistossa esiintyy vuohenputkea, punaherukkaa, lehtoakileijaa, puna-ailakkia, metsäkurjenpolvea, ojakellukkaa, vadelmaa ja mustaherukkaa. Puutarhaperäisenä kasvaa kotkansiipeä. Vieraslajeja on runsaasti ja alueella on puutarhajätekasoja. Eteläosa kuviosta on kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT), jossa esiintyy esimerkiksi lillukkaa, kieloa, koiranheisiä, lehtokuusamaa, koiranputkea, metsäkurjenpolvea, aitovirnaa, punaherukkaa ja puolukkaa.

Kuva 5. Kuvion 2 tuoretta lehtoa.

Kuva 6. Kuvion 2 kuivaa lehtoa.

Kuvio 3. Varttunutta ja vanhaa mäntyä ylispuuna kasvava metsäkuvio. Alikasvustona on tiheää pihlajaa ja vaahteraakin. Kasvupaikka on kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT), tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT) ja osin lehtomaista kangasta (OMT). Lajistossa runsaita ovat mustikka, puolukka, kielo, lillukka, punaherukka, metsäimarre, lehtokuusama, metsäkurjenpolvi, sudenmarja, koiranheisi, tuomi ja mustakonnanmarja.

Kuva 7. Kuvion 3 lehtoa ylismäntyjä alla.

Kuvio 4. Puretun korttelin alue, joka on jäänyt purkamisen jälkeen kehittymään pääosin hoitamatta. Alueella on kävelyreittejä ja keskelle jää myös leikkipuisto. Puusto on osin harvaa ja puistomaista mukaillen aiempia kortteleita. Ylispuut ovat varttuneita mäntyjä ja koivuja. Myös tiheää harmaaleppävaltaista lehtipuustoa esiintyy. Kaakkoisosassa on varttunutta harvaa koivikkoa. Kasvupaikka on lähinnä tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT) ja kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT), mutta kulttuurivaikutus on selvä.

Kasvillisuudessa runsaita ovat tuomi, harmaaleppä, raita, metsäalvejuuri, vuohenputki, leskenlehti, kielo, puna-ailakki, punaherukka, ukkomansikka, komealupiini, korallikanukka, koiranputki, metsäkurjenpolvi, ahomansikka, lillukka, käenkaali, koiranheisi, isostalvikki, mustakonnanmarja ja maitohorsma.

Kuva 8. Vahvan kulttuurivaikutteista lehtoa kuviolla 4. Yläkuvassa runsaana ukkomansikka.

Kuvio 5. Vanhalle pellolle ja ilmeisesti myös täyttömaalle syntynyt tuore keskiravinteinen lehto (OMaT). Puusto on pääosin varttunutta koivua. Puustossa on järeitäkin raitoja ja tuomea ja harmaaleppää. Lajistossa runsaita ovat nokkonen, herukat, vadelma, ojakellukka, koiranputki, mesiangervo, maitohorsma, lehtokuusama, vaahtera ja seittitakiainen.

Kuva 9. Kuvion 5 peltomaalle syntynyttä lehtoa, jossa on varttuneita raitoja.

Kuvio 6. Selvitysalueen keskiosan puoliavoin lammaslaitumena ollut alue. Kasvillisuudessa runsaita ovat komealupiini, koiranputki ja metsäkurjenpolvi.

Kuva 10. Kuvion 6 laidunalue pohjoisen suunnasta kuvattuna.

Kuvio 7. Pieni avoin täyttömaa-alue, jossa vallitsevia lajeja ovat vuohenputki ja terttuselja.

Kuva 11. Vuohenputkikasvustoa kuviolla 7.

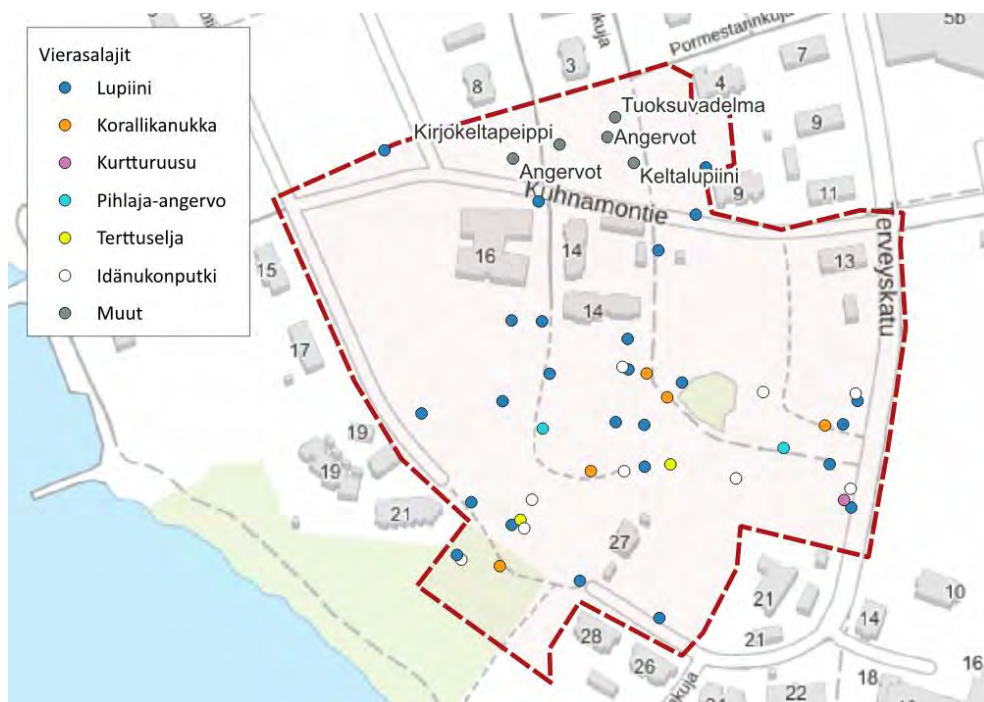
Kuvio 8. Olemassa olevan rakennetun ympäristön alue.

Selvitysalueen kaltaisilla pitkäaikaisen kulttuurivaikutuksen alueilla luontokohteiden arvottaminen on usein hankalaa, koska luontotyytit eivät esiinny alkuperäisessä luonnontilassa. Alueen lehtoja ei arvioitu huomioitaviksi luontotyypeiksi niiden pitkälti ihmisvaikutusperäisen historian johdosta. Myös vieraslajien hyvin runsas esiintyminen alentaa alueen lehtojen edustavuutta. Vaateliaita lehtolajeja esiintyy kuitenkin jonkun verran merkinä alueen palautumisesta kohti luonnontilaa. Vähiten vieraslajeja sisältää selvitysalueen kuvio 3, jossa on järeää männikköä ylispuina.

5.5 Vieraslajit

Selvitysalueen vieraslajitilanne on hyvin vaikea. Alueella on useita laajalle levinneitä haitallisia vieraslajeja. Osa on peräisin istutuksista, osa alueelle monin paikoin tuodusta puutarhajätteestä ja osa on vapaasti levinneitä. Alueelta ei saisi siirtää maa-ainesta vieraslajeista vapaille alueille.

Vanhan kulttuurin seuralaislajeista esimerkiksi ukkomansikkaa kasvaa selvitysalueella yleisesti.

Kuva 12. Vieraslajihavaintojen sijoittuminen selvitysalueella.

Kuva 13. Luontoon karannut ja laajaa tiheää kasvustoa muodostava kirjokeltapeippi kuviolla 2.

5.6 Liito-orava

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

Selvitysalueella ei havaittu merkkejä liito-oravista. Alueella on elinpiiriksi sopivan ikäistä varttunutta puustoa ja myös lajin suosimaa haapaa yhtenä ryhmänä. Myös kasvupaikat ovat lajin suosimia reheviä metsiä. Viihtyvyyttä voi heikentää puuston osittainen mäntyvaltaisuus ja toisaalta sijainti melko rakennetun alueen puristuksessa.

5.7 Viitasammakko

Selvitysalueella ei ole viitasammakoille soveltuvia elinympäristöjä.

5.8 Sudenkorennot

Selvitysalueella ei ole sudenkorentojen elinympäristöjä.

5.9 Lepakot

Lepakot EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittuja lajeja. Niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

Selvityksessä havaittiin alueen luonteeseen nähden tavanomainen määrä lepakoita. Lajeista tavattiin pohjanlepakoita ja viiksisiippoja. Havainnoissa oli pieni keskittymä selvitysalueen keskiosan laitumen ympärillä. Tässä tarkan yksilömäärän arvioiminen oli vaikeaa koska etenkin pohjanlepakot vaikuttivat liikkuvan melko laajoja saalistuskierroksia. Todennäköinen pohjanlepakoiden yksilömäärä tässä kohtaa on kolme. Yksittäinen pohjanlepakko tavattiin vielä selvitysalueen länsinurkassa. Laidunalueen ohella yksittäinen viiksisiippa tavattiin selvitysalueen eteläosan lehdossa.

Päivehtimis- tai lisääntymispaikkoja ei saatu paikannettua tarkemmin. Selvitysalueella ja sen lähialueella on paljon mahdollisia paikkoja tarjoavia rakennuksia, jotka selvitysalueella ovat kaikki käytössä. Hylättyjä rakennuksia ei havaittu. Mahdollisia päiväpiiloja voi olla myös alueen puuston koloissa. Laidunalueen nurkalla on tähän potentiaalisia varttuneita haapoja. Lepakot on mahdollista huomioida säilyttämällä alueella riittävästi metsäisiä alueita.

Kuva 14. Lepakkohavaintojen sijoittuminen selvitysalueella.

5.10 Pesimälinnusto

Selvitysalue on puustoinen ja sisältää varttuneitakin metsäkuvioita. Alueen pienehkö koko ja sijainti taajamarakenteen sisällä rajoittaa kuitenkin vaativan metsälajiston

esiintymistä. Havaittu lajisto oli pääosin maantieteelliselle alueelle tavanomaista etenkin lehtimetsiä suosivaa metsälajistoa ja kulttuuriympäristöjä suosivia lajeja. Runsaimpia lajeja olivat pajulintu, räkättirastas ja lehtokerttu.

Uhanalaisilajeja tavattiin vain viherpeippo (EN). Lajin uhanalaistumisen syyt eivät ole maankäytön muutoksissa vaan patogeeneissä.

Taulukko 1. Havaittu pesivä linnusto ja lajien uhanalaisuus.

Havaitut lajit	Parimäärä	Uhanalaisuus
Punarinta	1	
Leppälintu	1	
Räkättirastas	7	
Punakylkirastas	1	
Viitakerttunen	1	
Mustapääkerttu	1	
Lehtokerttu	4	
Pajulintu	6	
Harmaasieppo	1	
Kirjosieppo	3	
Sinitäinen	1	
Talitiäinen	3	
Harakka	1	NT
Varis	1	
Pikkuvarpunen	1	
Peippo	3	
Viherpeippo	1	EN
Tikli	1	
Vihervarpunen	2	

6 Johtopäätökset

Selvitysalue on pitkäaikaisen ihmistoiminnan aluetta ja osin jo rakennettua aluetta. Alueen luontotyyppit arvioitiin ihmistoiminnan muuttamiksi ja vieraslajien vaivaamiksi eikä alueelta rajattu uhanalaisten luontotyyppien tai kasvilajiston perusteella huomioitavia kohteita. Alueen metsäkuviot ovat kuitenkin monimuotoisia, mikä kannattaa huomioida alueen käytön suunnittelussa.

Alueen vieraslajitilanne on vaikea. Riippuen osin alueen tulevasta käyttömuodosta, torjuntatoimet ovat suositeltavia.

Alueelta ei tunnistettu luontodirektiivin liitteen IVa lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Alue on lepakoiden paikallisesti käyttämä ruokailualue.

Linnustossa ei todettu erityisesti huomioitavia arvoja.

7 Viitteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s

Luonnonsuojeluasetus (1066/2023).

Luonnonsuojelulaki (3/2023).

Metsälaki (12.12.1996/1093).

Mäkelä, K & Salo, P. 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. SYKE 43/2023

Neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (NDir 79/409/ETY).

Neuvoston direktiivi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (NDir 92/43/ETY).

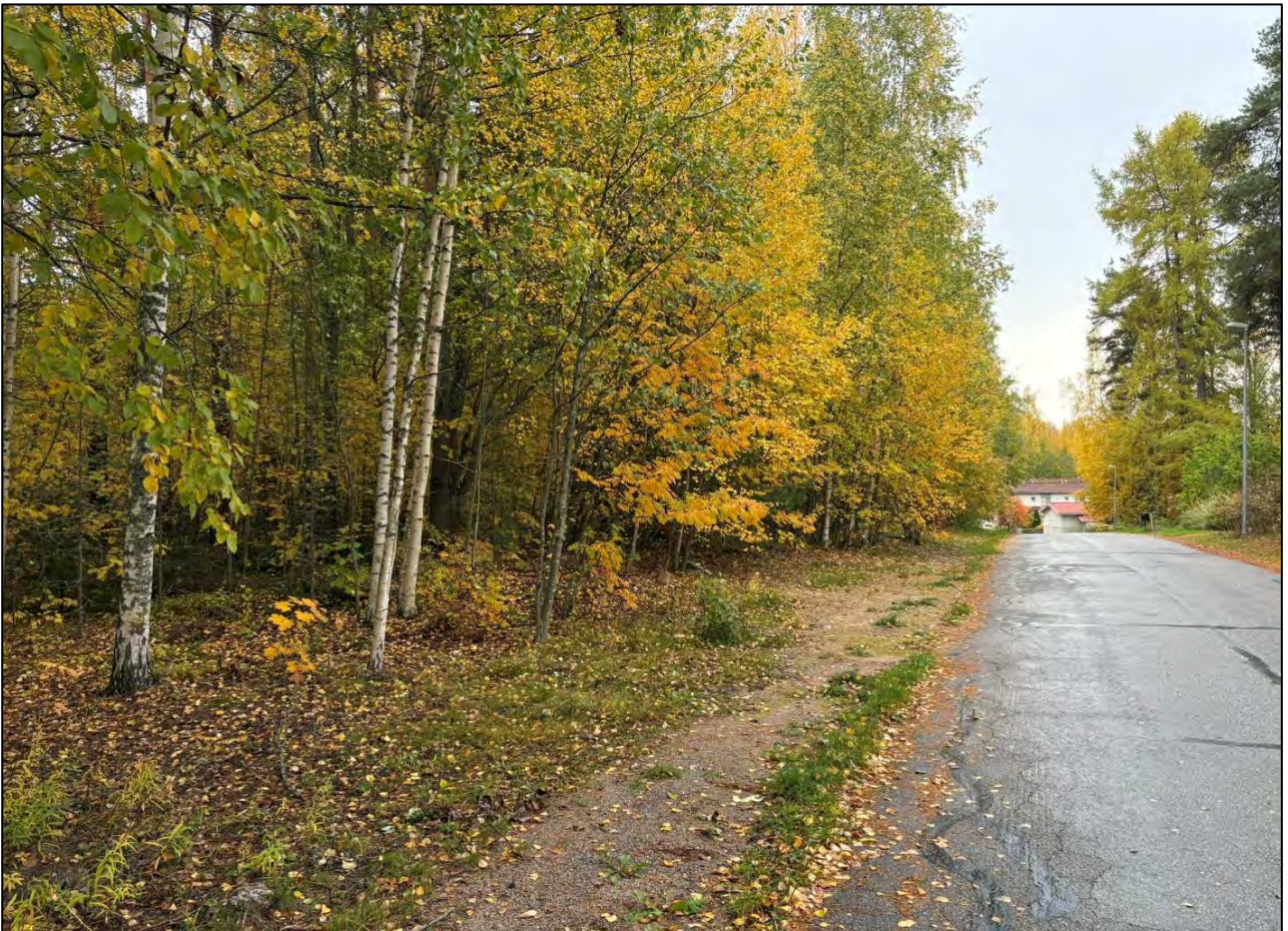
Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001. Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

Vesilaki (27.5.2011/587).

ÄÄNEKOSKI

Pukinpuiston ympäristön
arkeologinen inventointi
2025

Janne Soisalo

Tilaaaja: Äänekosken kaupunki

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Sisällys

Perustiedot.....	3
Kartta Pukinpuiston ympäristön asemakaavan sijainnista Äänekoskella	4
Kartta inventointialueesta	5
Inventointi.....	6
Esiselvitykset	6
Arkistotutkimus	6
Maastonpiirteet ja vesistöhistoria	9
Maastotyö.....	10
Tulos.....	11
Lähteet.....	12
Yleiskuvia alueelta	13

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kansikuva: Lönrotinkatua kuvattuna kaakkoon.

Perustiedot

- Alue:* Äänekosken kaupungissa sijaitsevan Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos 992 2/37.
- Tarkoitus:* Selvittää asemakaavan muutosalueella mahdollisesti sijaitsevat muinaisjäännökset ja muut suojeltavaksi katsottavat arkeologiset kulttuuriperintökohteet.
- Maastotyö:* 7.9.2025.
- Tilaaja:* Äänekosken kaupunki.
- Tekijät:* Arkeologitoimisto Aleksandria Oy. Maastotyö: Janne Soisalo. Raportti: Janne Soisalo.
- Aikaisemmat tutkimukset:* Aluetta ei ole aikaisemmin inventoitu kaavoitusta varten.
- Tulokset:* Inventoinnissa ei löydetty kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia suojelukohteita.
- Lausunto:* Keski-Suomen museo, JyväskyläDno-2025–1936.
- Selityksiä:* Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 10/2025, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 10/2025. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja tallessa Arkeologitoimisto Aleksandria Oy: n kovalevyllä. Kuvat: J. Soisalo. Raportin kohdenumerot ovat epävirallisia ja tarkoitettu vain karttaviitteiksi. Kaikki mittaukset on tehty Maastokartat sovelluksella ja niiden mittatarkkuus on +/- kolme metriä.

Arkeologitoimisto Aleksandria

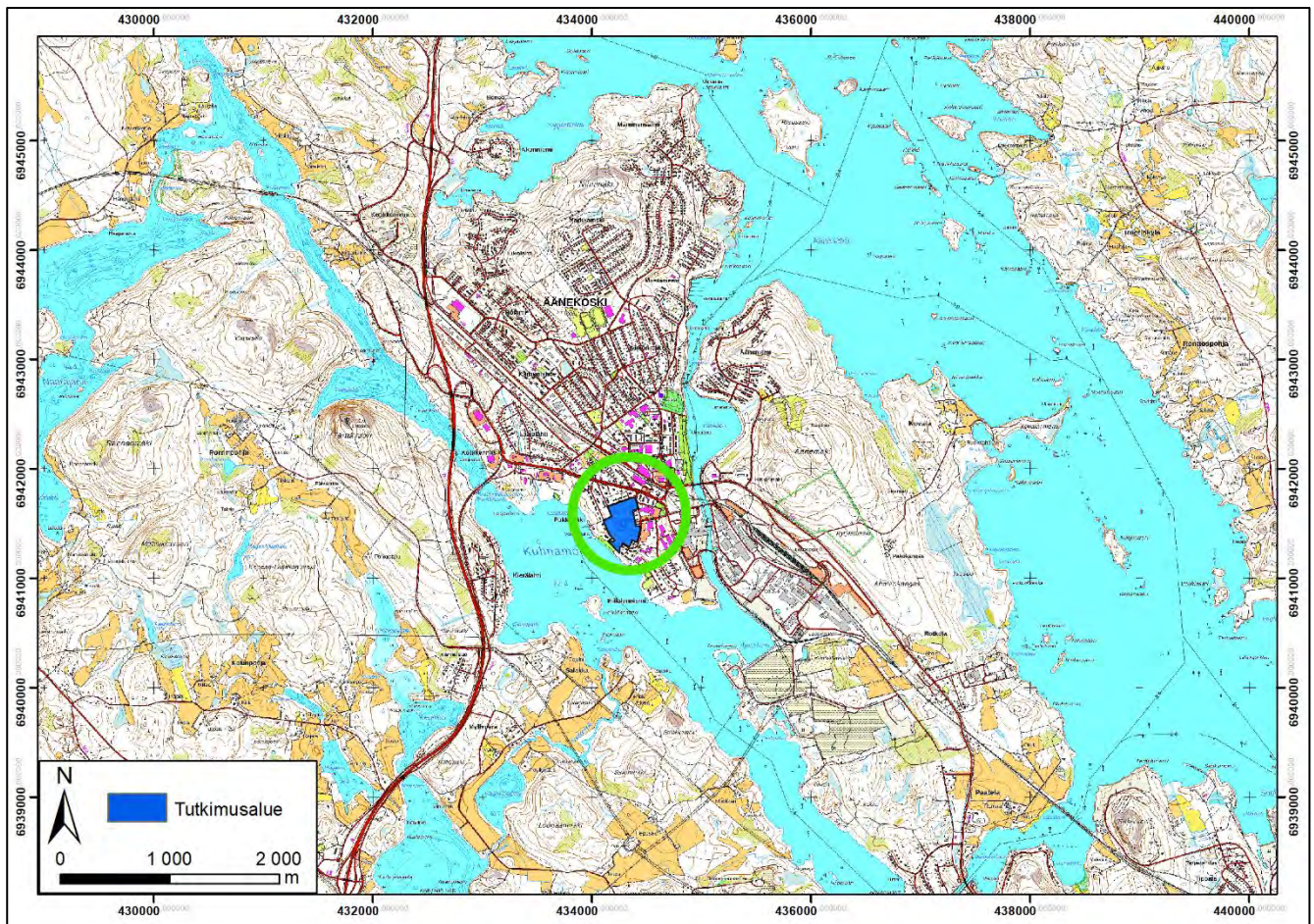
Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kartta Pukinpuiston ympäristön asemakaavan sijainnista Äänekoskella

Kartta 1. Pukinpuiston ympäristön asemakaava sijaitsee Äänekosken keskustan lounaispuolella.

Arkeologitoimisto Aleksandria

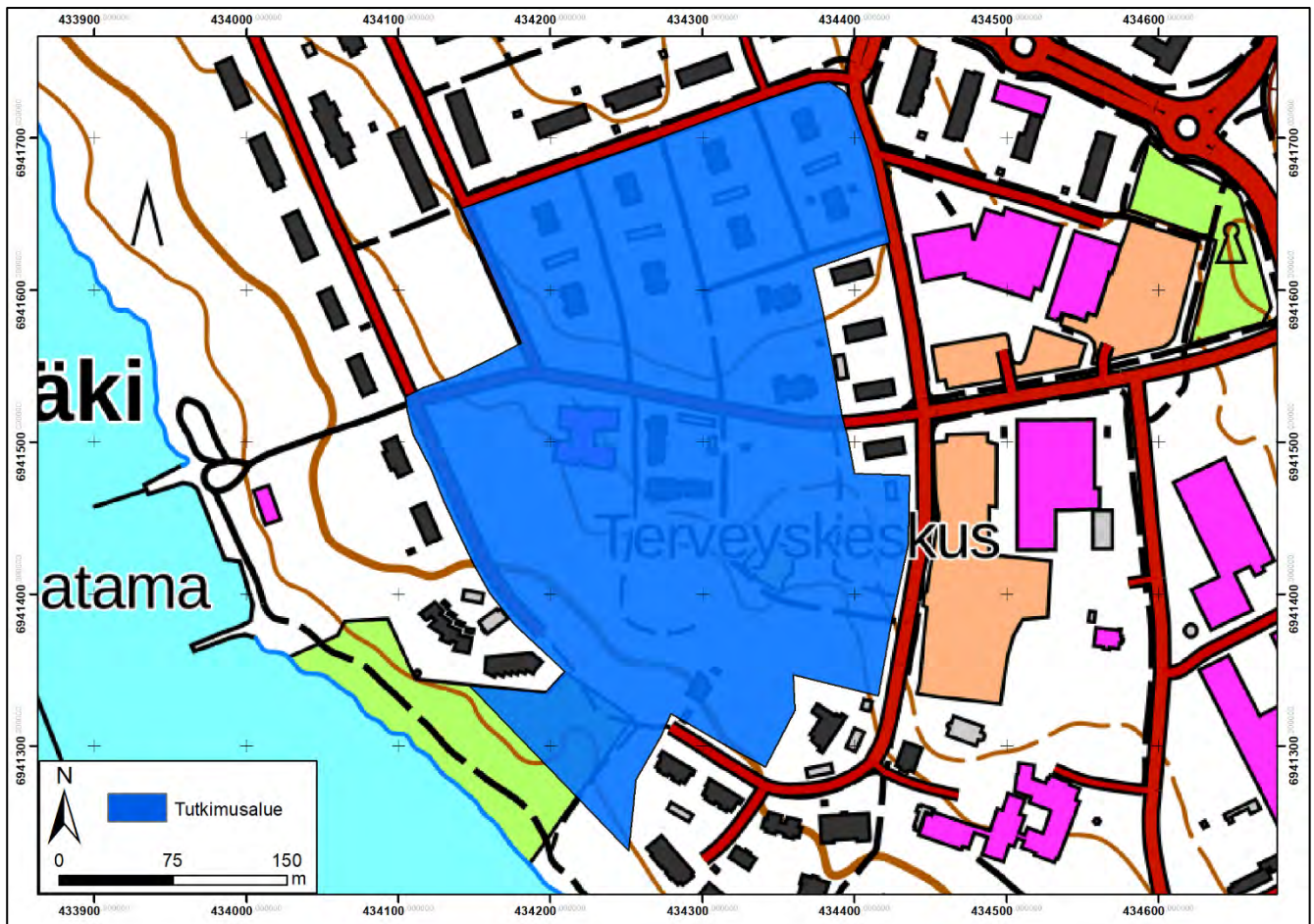
Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kartta inventointialueesta

Kartta 2. Karttaan on merkitty tutkittu alue, joka on rajattu sinisellä viivalla.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Inventointi

Äänekosken kaupunki on laatimassa Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutosta. Keski-Suomen museo edellytti 2.5.2025 antamassaan lausunnossaan JyväskyläDno-2025–1936 asemakaavan muutoksen arkeologista inventointia. Äänekosken kaupunki tilasi arkeologisen inventoinnin Arkeologitoimisto Aleksandria Oy:ltä. Tässä inventoinnissa tutkittiin maastossa koko Keski-Suomen museon inventoitavaksi edellyttämä alue. Arkeologi FM Janne Soisalo teki inventoinnin maastotyön, 7.10.2025, työn kannalta hyvissä olosuhteissa.

Esiselvitykset

Arkistotutkimus

Arkistotutkimus ulottui koko asemakaavan alueelle, jolta tarkistettiin vanhat peruskartat ja vanhimmat saatavilla olevat ja riittävän tarkat kartat, joista vanhin on Kuninkaan kartastosta ja kuvaa 1770-luvun tilannetta. Tällöin asemakaavan paikalle on merkitty metsää. Aluetta kuvaavat myös myöhemmät isojakokartta vuodelta 1833 ja pitäjänkartta vuodelta 1846, joissa molemmissa alue on vielä metsää. Asemakaavan alue kuuluu kartoilla Äänekosken kylään, joka sijaitsee kosken ympäristössä. Asutus ja pellot ulottuvat jo tässä vaiheessa aivan kaavan läheisyyteen. Vanhojen karttojen perusteella asemakaavan alueelta voisikin olla löydettävissä historiallisen ajan elinkeinoihin liittyviä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia suojelukohteita.

Pukinpuiston asemakaavan alueelle on rakennettu voimakkaasti 1900-luvulla. Alueella on ollut asuinrakennuksia, sen lounaisosassa oli peltoa ja eteläosassa rautatie. Rakennukset ja rautatie on sittemmin purettu ja alue on suurelta osin metsittynyt ja pusikoitunut. Vanhojen karttojen mukaan alkuperäistä ja rakentamatonta maata on jäljellä parhaiten asemakaavan luoteiskulmassa Kuhnamontien ja Lönnrotinkadun rajaamalla alueella. Muokkaamatonta maata on jäljellä myös todennäköisesti siellä täällä aikaisemmin rakennettujen alueiden välissä.

Muinaisjäännösrekisteri tarkastettiin ennen maastotöitä eikä siihen ollut tuolloin merkittynä kiinteitä muinaisjäännöksiä, muita suojelukohteita tai löytöpaikkoja, jotka olisivat olleet inventointialueella. Lähistöltä, noin 100 m asemakaavan länsikulmasta länsiluoteeseen, tunnetaan yksi kivikautinen löytöpaikka Pukkimäki (Mj. rek. 1000003551), josta on löydetty kivikautinen taltta.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kartta 3. Ote vuoden 1776-1805 Kuninkaan kartastosta. Pukinpuiston ympäristön asemakaavan alueelle ei ole merkitty asutusta, vaan alue on metsää.

Kartta 4. Nykyisen Äänekosken kaupungin aluetta 1833 laaditulla isojakokartalla. Asemakaavan alue on merkitty metsäksi kartan luoteisosassa.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kartta 5. Vuonna 1846 laaditulla pitäjänkartalla Pukinpuiston ympäristön asemakaavan alueella tilanne ei ole muuttunut verrattuna 1833 karttaan.

Kartta 6. Vuonna 1984 laaditulla peruskartalla asemakaavan alueella on asuin- ja ulkorakennuksia sekä metsää ja peltoa. Purettu rautatielinja on merkitty katkoviivalla. Vain Kuhnamentien ja Lönnrotinkadun rajaamassa luoteiskulmauksessa on säilynyt merkittävässä määrin koskematonta maata.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Maastonpiirteet ja vesistöhistoria

Pukinpuiston ympäristön asemakaavan alue on lähes kokonaan Kymijoen vesistöön kuuluvan Kuhnamon (92.4 m mpy) rantaa kohti viettävää rinnettä. Lähimmillään Kuhnamon rantaan on asemakaavan alueelta noin 50 metriä. Korkeudeltaan alue vaihtelee noin 95–111 metrin välillä. Maaperä on rinteen ylemmissä osissa hiekkaista moreenia, joka muuttuu saveksi rinteen alaosassa. Alueen rakentamattomissa osissa kasvaa pääsääntöisesti nuorta lehtimetsää ja alempana rinteessä myös pajua ja muuta pensaikkoa. Paikat, joissa ei ole sijainnut taloja tai muita purettuja rakenteita erottuvat maastossa vanhemman puustonsa ansiosta. Varsinkin asemakaavan luoteis- ja länsirinteellä kasvaa vanhoja mäntyjä paikoissa, jotka ovat säästyneet rakentamiselta ja muulta maankäytöltä.

Mannerjäätikko väistyi alueelta noin 9100 eaa., jolloin vedenkorkeus oli noin 160 metriä nykyistä merenpintaa korkeammalla. Nykyistä Itämeren edeltäneen Ancylysjärven vesi laski nopeasti ja noin 7900 eaa. Pukinpuiston alueen korkeimmat osat nousivat vedenpinnan yläpuolelle. Veden lasku jatkui, ja veden korkeuden ollessa noin 100 m vuoden 6800 eaa. vaiheilla Muinais-Päijänne kuroutui omaksi järvaltaakseen Ancylysjärvestä. Muinais-Päijänteen vesi alkoi sen jälkeen kohota ja pinnan nousu jatkui Äänekosken alueella noin 108 metriin asti, jolloin noin 5000 eaa. Heinolanharju murtui ja Muinais-Päijänteen vesi laski nopeasti 4–5 metriä. Ensin Muinais-Päijänteen ja sitten siitä itsenäistyneen Kuhnamon pinta on laskenut hitaasti nykyiselle tasolleen tätä seuraavien noin 5000 vuoden aikana.

Vesistöhistorian perusteella aikavälille 6800–5000 eaa. ajoittuvat esihistorialliset asuinpaikat ovat jääneet Muinais-Päijänteen tulvan alle, ja ne ovat rantavoimien tuhoamia. Tämä vastaa maastossa korkeustasoja 103–108 m. Sen sijaan vuoden 5000 eaa. jälkeen käytössä olleita rantasidonmaisista asuinpaikkoja alueelta voi olla löydettävissä, todennäköisimmin alle 104 metrin alapuolella. Kuhnamo sijaitsee länteen ja pohjoiseen johtavien vesireittien varrella ja sen eri aikaiset rantatasot ovat hyvin potentiaalisia erilaisten esihistoriallisten muinaisjäännösten löytymiselle. Näitä voi alueella olla vesistöhistorian perusteella kaikilla korkeustasoilla, mutta välillä 103–108 m ainakin asuinpaikkojen löytäminen on epätodennäköistä.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kaava-alueen esihistorian kannalta potentiaalisimmaksi arvioitua luoteisosaa kuvattuna länteen.

Maastotyö

Koko Pukinpuiston asemakaavan muutoksen alue tarkastettiin maastossa rakentamattomilta osin silmämääräisesti ja kattavasti. Omakotitalojen pihalle ei menty. Muut rakennetut alueet käytiin kuitenkin tarkastamassa silmämääräisesti. Rakennettuja tontteja voi pitää arkeologisessa mielessä tuhoutuneina, sillä maansiirtotyöt rakennus- ja monen tontin osalta myös purkuvaiheessa ovat tuhonneet mahdolliset muinaisjäännökset.

Maastotyössä keskityttiin erityisesti asemakaavan rakentamattomiin osiin, joita on alueen luoteis- ja länsiosissa sekä siellä täällä rakennettuja tonttien väleissä. Nämä tutkittiin tarkasti ja niille tehtiin systemaattisesti lapiolla koepistoja maan pinnalle näkymättömien muinaisjäännösten löytämiseksi. Koepistot olivat kooltaan noin 25 x 25 cm ja ne kaivettiin puhtaaseen pohjamaahan saakka. Kaikki kaivettu maa käytiin läpi kaivauslastalla. Ehjänä säästyneissä maastonkohdissa käytettiin tutkimuksessa apuna metallinilmaisinta, mutta mitään modernia vanhempaa sillä ei löydetty. Maastotöissä ei saatu mitään havaintoja kiinteistä muinaisjäännöksistä tai muista arkeologisista suojelukohteista alueella.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kuva kaava-alueen lounaisosasta. Kuvaussuunta lounaaseen. Vielä 1984 paikalla oli kartan mukaan peltoa.

Tulos

Inventoinnissa Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutoksen alueelta ei löytynyt kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia suojelukohteita.

7.11.2025

Janne Soisalo

Arkeologitoimisto Aleksandria Oy

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Lähteet

Kuninkaan kartasto Etelä-Suomesta 1776–1805. Toimittanut Erkki-Sakari Harju 2012. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki.

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu,

<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

<https://kartta.museoverkko.fi/>

Vanhat kartat -sivusto <https://vanhatkartat.fi/#13.85/62.59506/25.73296>

Isojakokartta 1833. Boisman, Carl Fredrik., Sahlstein, Johan Olivier. Signum: KA E47b 3/1

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-200910284324>

<https://expo.oscapps.jyu.fi/s/vanhakartta/item/41446>

Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma). Ia.* Pitäjänkartasto. 3221 06 Ia.* -/- - Äänekoski, Suolahti (--). Tiedosto 1082188. Kansallisarkisto. Viitattu 9.10.2025.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Yleiskuvia alueelta

Kaava-alueen keskiosan niitty kuvattuna kaakkoon.

Kaava-alueen keskiosassa on monin paikoin maa- ja kivikasoja purettujen rakennusten paikalla. Kuvattu pohjoiseen.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kuhnamontien rakennettua eteläpuolta kuvattuna länteen.

Rakentamatonta entistä peltoa Kuhnamontien pohjoispuolella kuvattuna pohjoiseen.

Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

Kuhamontien pohjoispuolista lähes luonnontilaista metsää kuvattuna etelään. Aluetta tutkittiin koepistoin ja metallinpaljastimella.

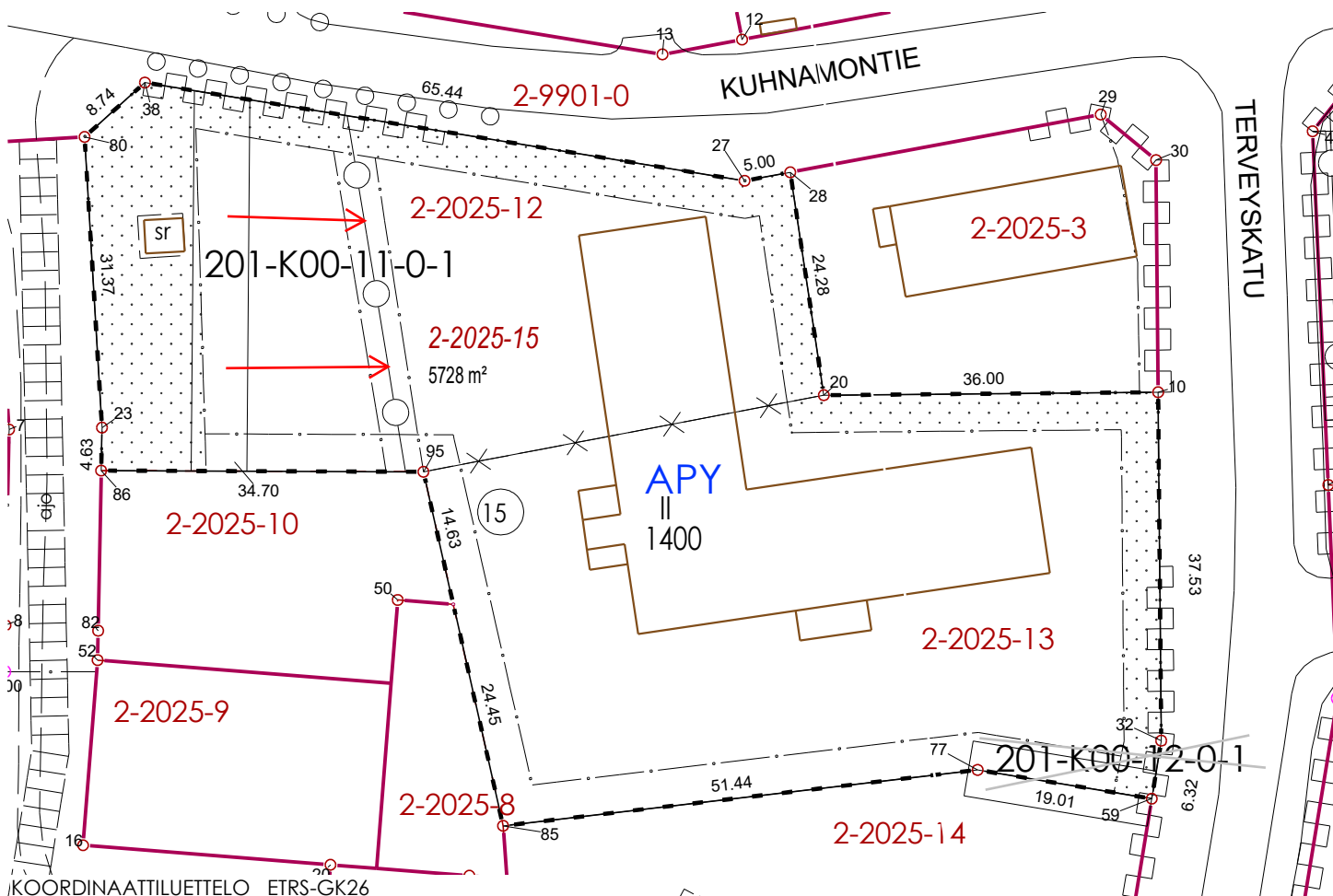
Arkeologitoimisto Aleksandria

Y-tunnus 3440021-3

Paasitie 3a, 02330 Espoo

+358 45 801 9900

info@arkeologitoimisto.fi

N:O	X	Y	Laatu				
	6943614.523	26485698.092	Putki				
10	6943637.371	26485773.980	Putkipyykki				
20	6943637.045	26485737.981	Putkipyykki				
23	6943633.556	26485660.269	Putki				
27	6943660.140	26485729.459	Putki				
28	6943661.054	26485734.375	Putki				
32	6943599.838	26485774.319	Putki				
38	6943670.721	26485664.883	Putkipyykki				
59	6943593.597	26485773.295	Rajapiste				
77	6943596.691	26485754.544	Putkipyykki				
80	6943664.866	26485658.394	Putkipyykki	MUODOSTUMINEN			
85	6943590.671	26485703.456	Putkipyykki	TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
86	6943628.928	26485660.182	Putkipyykki	992-2-2025-15	5728	2630	992-2-2025-12
95	6943628.800	26485694.882	Putkipyykki			3098	992-2-2025-13

Tonttijaon muutos			1:750	Äänekoski
ASEMAKAAVA 2/39			VAHVISTETTU	
EDELLINEN TONTTIJAKO			992 921	14.12.2009
EDELLINEN ASEMAKAAVA			992 2/30	14.12.2009
LASKI	JH	POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 13.11.2025 KARTOITUSINSINÖÖRI Jaakko Hirvonen	TJNRO	9921179
PIIRSI	JH		KAUP. OSA	2
TARK	JH		KORTTELI	2025
			TONTIT	15
			MUUTTUNEET TONTIT	
			12,13	
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN 2/39 YHTEYDESSÄ				

KARTTALEHDET	
TJNRO	9921179
KAUP. OSA	2
KORTTELI	2025
TONTIT	15
MUUTTUNEET TONTIT	
12,13	

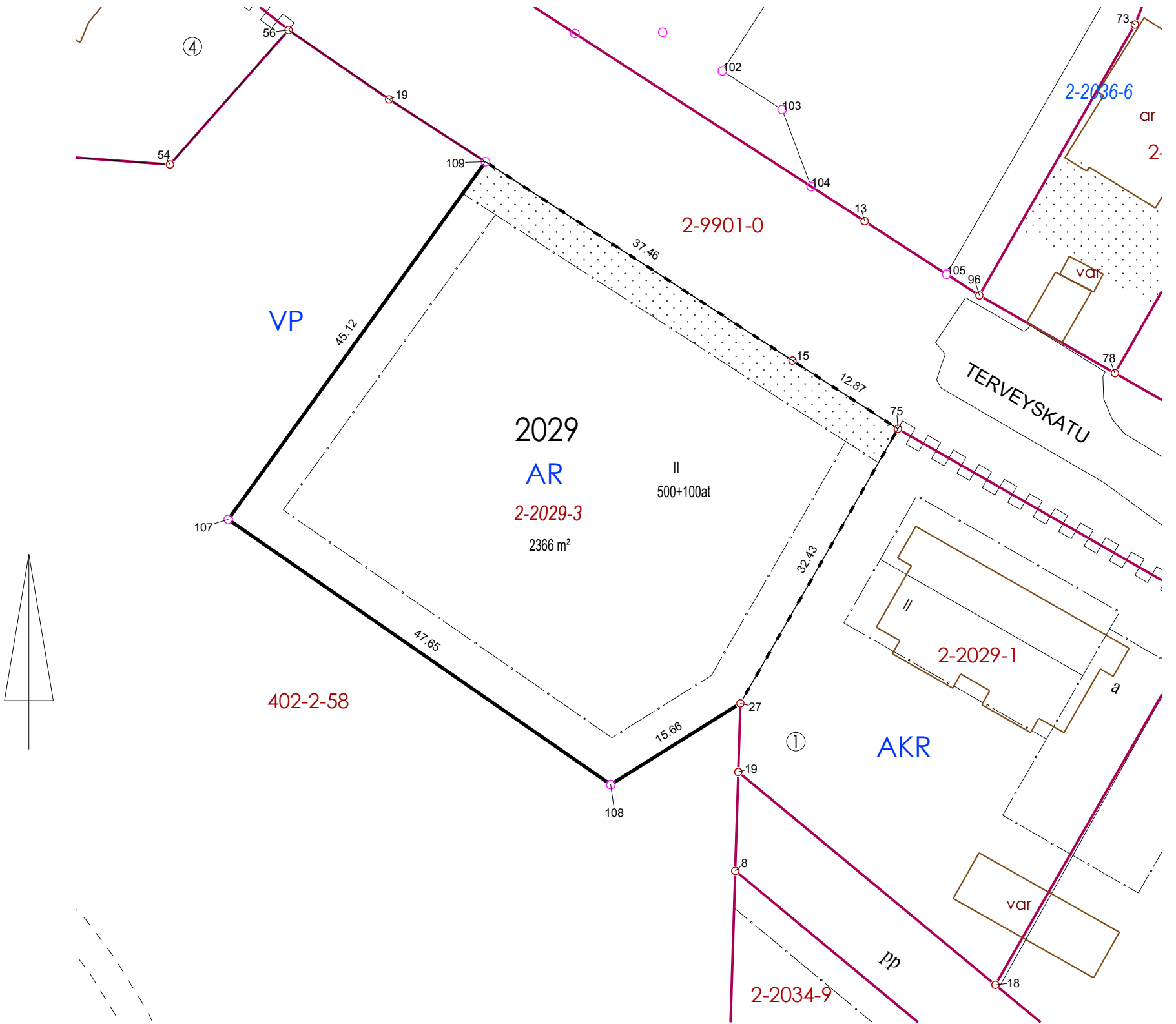
KOORDINAATTILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu
13	6943484.236	26485609.823	Putkipyykki
72	6943504.398	26485655.949	Putkipyykki
78	6943468.664	26485635.448	Putkipyykki
96	6943476.626	26485621.570	Putkipyykki
100	6943515.230	26485639.229	
101	6943530.682	26485615.376	
102	6943499.629	26485595.259	
103	6943495.671	26485601.368	
104	6943487.782	26485604.350	
105	6943478.804	26485618.208	
201	6943513.864	26485641.336	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-2-2036-6	832	15	992-2-2033-2
		658	992-2-2036-5
992-2-2036-7	1186	159	992-402-2-58
		1186	992-402-2-58

Tonttijako ja tonttijaon muutos		1:500	Äänekoski	
ASEMAKAAVA 2/39		VAHVISTETTU	KARTTALEHDET	
EDELLINEN TONTTIJAKO 992 930 11.5.2010				
EDELLINEN ASEMAKAAVA 992 2/30 14.12.2009			TJNRO	9921180
			KAUP. OSA	2
			KORTTELI	2036
LASKI E-MK	POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 19.11.2025 MAANKÄYTTÖSUUNNITTELIJA Esa-Matti Karhumaa		TONTIT	6,7
PIIRSI E-MK			MUUTTUNEET TONTIT	
TARK E-MK			5	
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ				
HYVÄKSYTTY ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ _____.____. 202__				

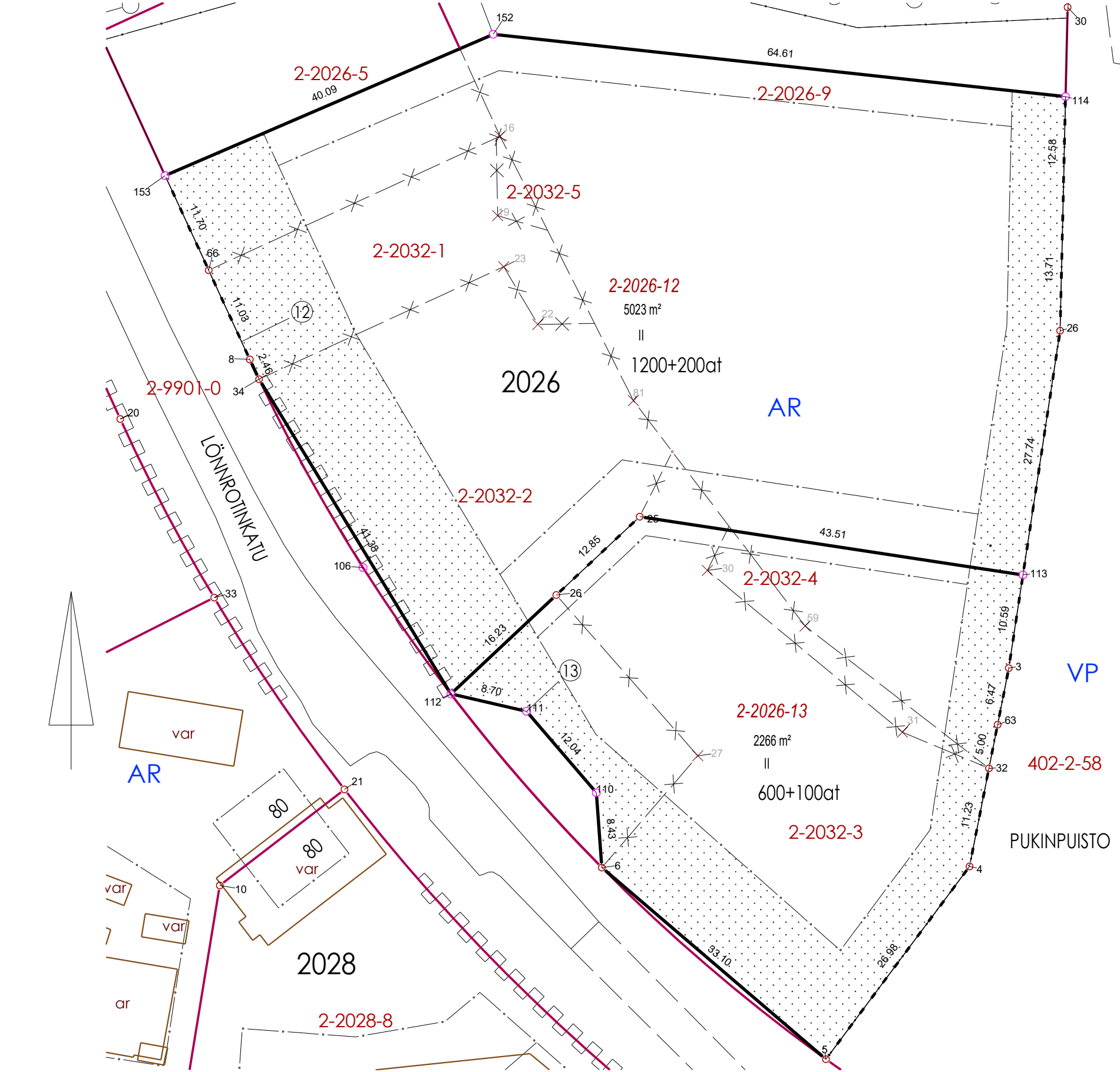
KOORDINAATTILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu
15	6943469.959	26485602.435	Putkipyykki
27	6943434.838	26485597.096	Putkipyykki
75	6943462.963	26485613.233	Putkipyykki
107	6943453.684	26485544.665	
108	6943426.525	26485583.823	
109	6943490.326	26485570.995	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-2-2029-3	2366	2366	992-402-2-58

Tonttijako		1:500	Äänekoski	
ASEMAKAAVA 2/39		VAHVISTETTU __.__.202__	KARTTALEHDET	
EDELLINEN TONTTIJAKO -		TJNRO	9921181	
EDELLINEN ASEMAKAAVA 992 2/15 29.2.1988		KAUP. OSA	2	
		KORTTELI	2029	
LASKI E-MK	POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 19.11.2025 MAANKÄYTTÖSUUNNITTELIJA Esa-Matti Karhumaa		TONTIT	3
PIIRSI E-MK			MUUTTUNEET TONTIT	
TARK E-MK			-	
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ				
HYVÄKSYTTY ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ __.__.202__				

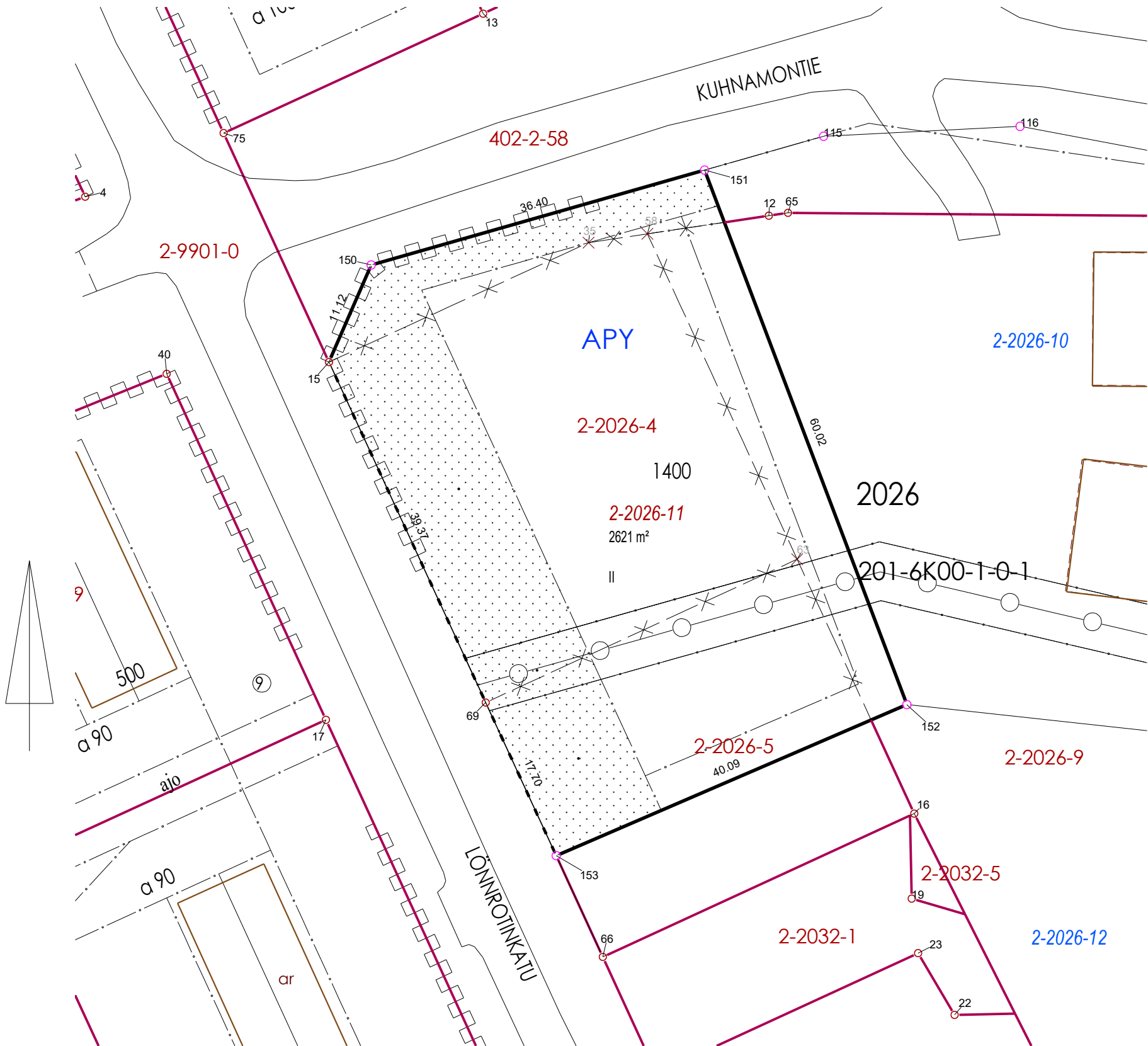
KOORDINAATTILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu
3	6943559.728	26485582.063	Putkipyykki
4	6943537.457	26485577.658	
5	6943515.813	26485561.544	
6	6943537.336	26485536.395	
8	6943594.394	26485496.882	
25	6943576.737	26485540.644	
26	6943567.941	26485531.280	
26	6943597.622	26485587.826	Pultti
32	6943548.471	26485579.837	Pultti
34	6943592.169	26485497.923	
63	6943553.378	26485580.808	Putkipyykki
66	6943604.414	26485492.272	Kalliopyykki
110	6943545.747	26485535.770	
111	6943554.884	26485527.936	
112	6943556.831	26485519.452	
113	6943570.196	26485583.655	
114	6943623.911	26485588.432	
152	6943630.910	26485524.197	
153	6943615.044	26485487.380	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-2-2026-12	5023	405	992-2-2026-5
		2840	992-2-2026-9
		514	992-2-2032-1
		1196	992-2-2032-2
		41	992-2-2032-3
		27	992-2-2032-5
992-2-2026-13	2266	411	992-2-2026-9
		310	992-2-2032-2
		1443	992-2-2032-3
		102	992-2-2032-4

Tonttijaon muutos		1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 2/39		VAHVISTETTU	KARTTALEHDET
EDELLINEN TONTTIJAKO		992 965 23.9.2013	TJNRO 9921182
EDELLINEN ASEMAKAAVA		2/30 14.12.2009	KAUP. OSA 2
			KORTTELI 2026
LASKI	E-MK	POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 19.11.2025 MAANKÄYTTÖSUUNNITTELIJA Esa-Matti Karhumaa	TONTIT 12,13
PIIRSI	KE		MUUTTUNEET TONTIT
TARK	E-MK		2032_1-5, 2026_5,9
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ			
HYVÄKSYTTY ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ _____.____.202_			

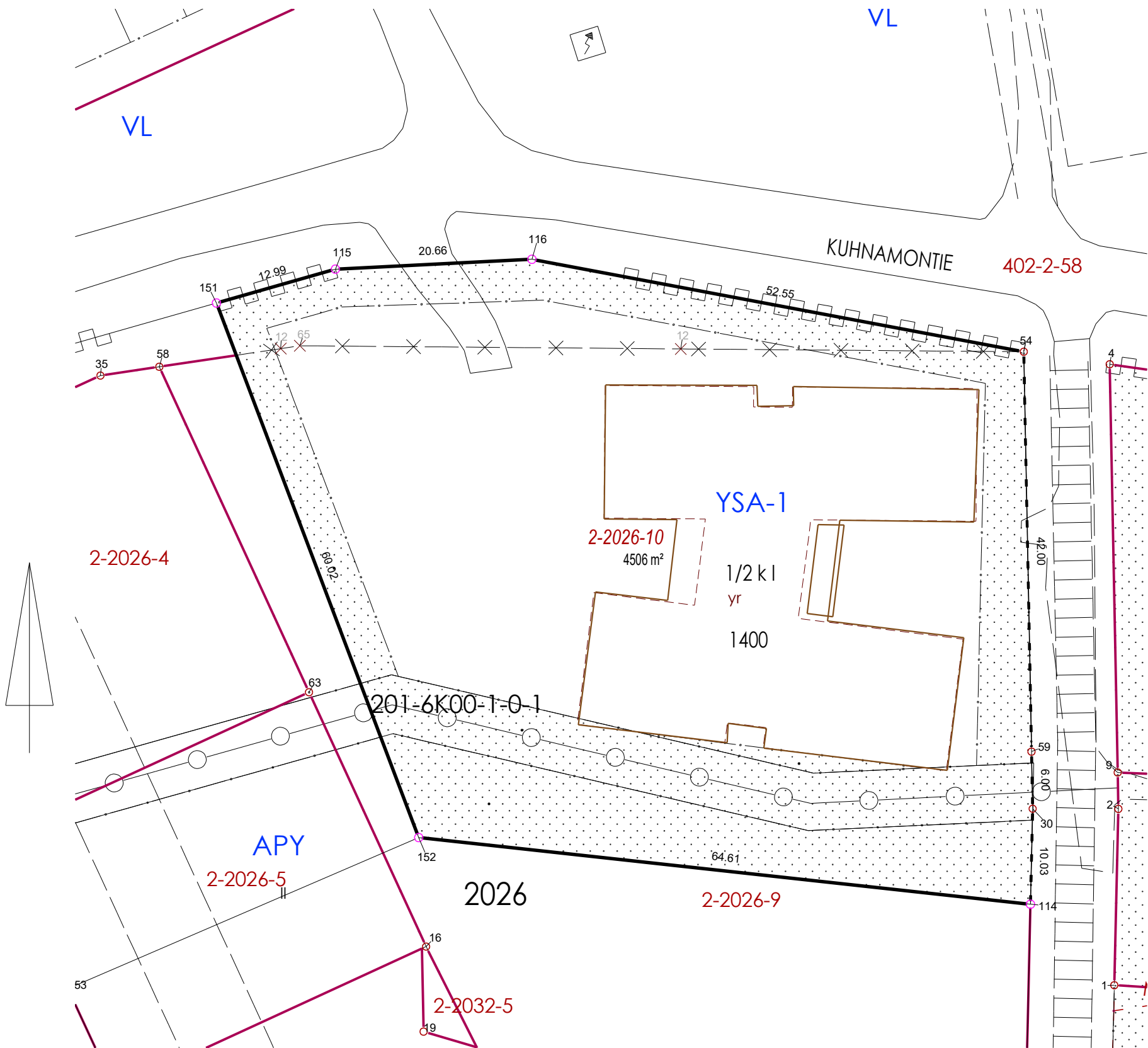
KOORDINAATTILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu
15	6943666.886	26485463.524	Putkipyykki
69	6943631.125	26485479.980	Putkipyykki
150	6943677.082	26485467.950	
151	6943687.048	26485502.961	
152	6943630.910	26485524.197	
153	6943615.044	26485487.380	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-2-2026-11	2621	1412	992-2-2026-4
		653	992-2-2026-5
		331	992-2-2026-9
		225	992-402-2-58

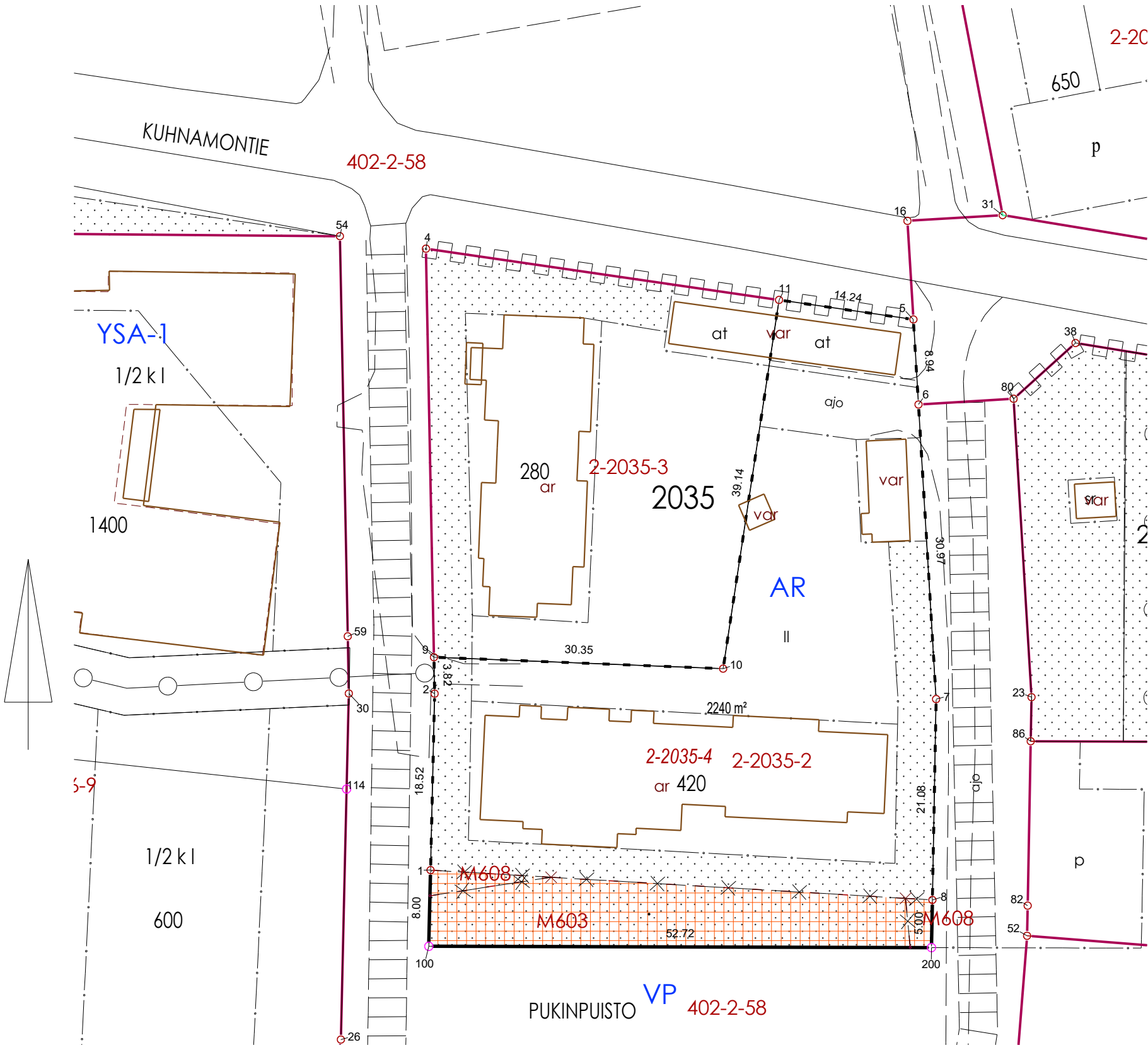
Tonttijaon muutos			1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 2/39			VAHVISTETTU	KARTTALEHDET
EDELLINEN TONTTIJAKO			992 965 23.9.2013	TJNRO 9921183
EDELLINEN ASEMAKAAVA			2/30 14.12.2009	KAUP. OSA 2
LASKI E-MK			POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 19.11.2025 MAANKÄYTTÖSUUNNITTELIJA Esa-Matti Karhumaa	KORTTELI 2026
PIIRSI KE				TONTIT 11
TARK E-MK				MUUTTUNEET TONTIT 4,5,9
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ				
HYVÄKSYTTY ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ _____.____.202_				

KOORDINAATTILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu	MUODOSTUMINEN			
30	6943633.939	26485588.663	Putkipyykki	TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
54	6943681.930	26485587.728	Putki	992-2-2026-10	4506	4009	992-2-2026-9
59	6943639.938	26485588.546	Kalliopyykki			497	992-402-2-58
114	6943623.911	26485588.432					
115	6943690.604	26485515.451					
116	6943691.643	26485536.087					
151	6943687.048	26485502.961					
152	6943630.910	26485524.197					

Tonttijaon muutos		1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 2/39		VAHVISTETTU	KARTTALEHDET
EDELLINEN TONTTIJAKO		992 965 23.9.2013	TJNRO 9921184
EDELLINEN ASEMAKAAVA		2/30 14.12.2009	KAUP. OSA 2
LASKI	E-MK	POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 19.11.2025 MAANKÄYTTÖSUUNNITTELIJA Esa-Matti Karhumaa	KORTTELI 2026
PIIRSI	KE		TONTIT 10
TARK	E-MK		MUUTTUNEET TONTIT 9
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ			
HYVÄKSYTTY ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ _____.____.202_			

KOORDINAATTILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu	MUODOSTUMINEN					
1	6943615.408	26485597.238		TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ	M-ALA	
2	6943633.923	26485597.665		992-2-2035-4	2240	1897	992-2-2035-2		
5	6943673.191	26485647.877				313	992-402-2-58	992-402-3-6-M603	
6	6943664.268	26485648.411				30	992-402-2-58	992-402-3-17-M608	
7	6943633.351	26485650.264							
8	6943612.273	26485649.868							
9	6943637.744	26485597.591							
10	6943636.545	26485627.921							
11	6943675.238	26485633.790							
100	6943607.410	26485597.054							
200	6943607.274	26485649.774							

Tonttijaon muutos			1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 2/39			VAHVISTETTU	KARTTALEHDET
EDELLINEN TONTTIJAKO			992 758 21.10.1999	
EDELLINEN ASEMAKAAVA			2/30 14.12.2009	
LASKI	E-MK	POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI 24.11.2025 MAANKÄYTTÖSUUNNITTELIJA Esa-Matti Karhumaa	TJNRO	9921185
PIIRSI	KE		KAUP. OSA	2
TARK	E-MK		KORTTELI	2035
			TONTIT	4
			MUUTTUNEET TONTIT	
			2	
NÄHTÄVILLÄ OLO: ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ				
HYVÄKSYTTY ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ _____.____.202_				